

BÜYÜK GÜNAHLAR

Atilâ MURATOĞLU

1. Baskı Kasım 2010
2. Baskı Ekim 2020

PARA İLE SATILMAZ

Atilâ MURATOĞLU

İrtibat

Büyükkovanağzı Mah. Altınkılıç Sk.

No: 12 Meram / KONYA

Gsm: 0530 608 71 77

ISBN

978-625-400-019-5

Baskı - Cilt

Anka Promosyon Matbaa Mlz. Ltd. Şti.

Fevziçakmak Mh. Hacıbayram Cd. No: 45 Karatay / KONYA

Tlf: 0332 342 43 05

Sertifika No: 43150 / B. T. : Ekim 2020

BÜYÜK GÜNAHLAR

Atilâ MURATOĞLU

KİTAPÇIKTAKİ KAYNAKLARIN KISALTIMLARI

R	: Ramuz El- Ehadis
c.f	: Cem'ul- Fevaid
t	: Tergib ve Terhib
b	: Sahih-i Buhari
m	: Sahih-i Müslim
c.s	: Câmi'us-Sagîr
m.ş	: Müsned-i Şihap
r.b	: Ruhul Beyan Tefsiri
r.s	: Riyazüs Salihin
İh	: İhya-u Ulumiddin
Tr	: Tirmizî
m.v.	: Mü'minlere Vaz'lar
d.i.il.	:Diyamet İslam İlmihali.
Mü.	: Müsned.
Ks	: Kütüb-i Sitte
Mz	: Mecma'uz-Zevaid
Ns	: İmam Nesei
H.i.	: Hadislerle İslâm
Tç	: Tac Tercemesi
Ma	: Marifetname
E.Ez	:El-Ezkar

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	15
BÜYÜK GÜNAHLAR.....	19
1. Şirk.....	24
2. Zina.....	27
ZİNANIN ÇEŞİTLERİ	33
Birkaç Kissadan Hisse.....	41
Livata	45
4) Müslüman Kardeşini Gıybet Etmek:.....	54
GIYBET YALNIZ DİL İLE OLMAZ.....	61
KALP İLE GIYBETİN HARAMLIĞI	62
GIYBETİ DİNLEYEN DE AYNIDIR.....	64
GIYBETİN KÖTÜLÜĞÜ, AFETLERİ	66
GIYBET HAKKINDA BÜYÜKLERİN SÖZLERİ.....	75
TOPLULUĞUN GIYBETİ OLUR MU?	77
KAÇ YERDE GIYBET YAPMAK CAİZDİR?	77
GIYBETİN ÇEŞİTLERİ.....	83
GIYBETİN KEFFARETİ	83
DİLİ GIYBETTEN KORUMA ÇARELERİ.....	86
DİLİ MUHAFAZA ETMEK.....	87
AZ KONUŞMAK	91
5. Şarap ve Her Türlü Sarhoşluk Veren İçki İçmek.....	96
6. Fasık ve Facirlerle Beraber Olmak	100
7. Hırsızlık Yapmak.....	102
8. Haksız Yere Adam Öldürmek.....	103
9. Haramlığını Bildiği Halde Ekşimiş Hurma Suyu İçmek.....	104
10. İffetli Bir Kimseye Zina İsnat Etmek.....	106
11. Şahit Olduğu Bir Konuda Şahitlikten Kaçınmak	106
12.Yalan Yere Şahitlik Yapmak	108
13.Yalan Yere Yemin Etmek.....	110

14. Gasp.....	111
15. Cihad Esnasında Cepheden Kaçmak.....	112
16. Faiz Yemek.....	112
17. Yetim Malı Yemek.....	114
18. Rüşvet Vermek.....	116
19. Anaya-Babaya Asi Olmak.....	118
20. Yakın Akrabayla Alâkayı Kesmek.....	121
21. Hz. Peygamber'e Ne Suretle Olursa Olsun Kasten Yalan İsnat Etmek.....	124
22. Kasten Ramazan Orucunu Yemek.....	124
23. Ölçüyü ve Tartıyı Eksik Yapmak.....	125
24. Namazı Vaktinden Önce Kılmak.....	128
25. Namazı Sebepsiz Yere, Kasten Vaktinden Sonraya Bırakmak.....	131
26. Özürsüz Olarak Ramazan Orucunu Vaktinde Tutmayıp Başka Zamana Bırakmak.....	131
27. Üzerine Farz Olan Zekâtı Özürsüz Olarak Vaktinden Sonraya Bırakmak.....	133
28. Gücü Yettiği Halde Hac İbadetini Geciktirmek.....	135
29. Haksız Yere Bir Müslüman'ı Veya İslâm Devletinin Güvenliğini Sağlamayı Üstlenen Bir Kimseyi Dövmek.....	136
30. Ashab'dan Herhangi Birine Kötü Söz Söylemek ve Küfretmek.....	138
31. Alimlerini ve Kur'an-ı Kerim Hafızlarını Kötülemek ve Gıybetlerini Yapmak.....	140
32. Müslümanların Kusur ve Kabahatlerini Zalim Bir Kimseye Haber Vermek.....	141
33. Deyyusluk Yapmak.....	142
34. Pezevenklik Yapmak.....	143
35. Emr-i Bil Ma'ruf ve Nehy-i An'ıl Münkeri Terk Etmek.....	143
36. Sihri Öğrenmek, Öğretmek ve Sihirle Amel Etmek.....	145

37. Kur'an-ı Kerim'i Öğrendikten Sonra Yüzünden Okuyamayacak Kadar Unutmak	146
38. Büyük Olsun Küçük Olsun Canlı Hayvanları Ateşte Yakmak	147
39. Şer'i Bir Özü Olmaksızın Kadının Kendisini Kocasına Teslim Etmekten Kaçması	147
40. Günahın Çokluğu Sebebiyle Allah'ın Rahmetinden Ümit Kesmek	150
41. Allah'ın Mekrinden, Azap ve Gadabından Emin Olmak...	151
42. Zaruretsiz Ölmüş Hayvan Eti Yemek	152
43. Zaruretsiz Domuz Eti Yemek.....	152
44. Nemime, Yani Kötü ve Hoş Olmayan Sözleri İnsanlar Arasında Taşımak	153
45. Kumar Oynamak.....	154
46. Yeryüzünde Fesat Çıkarmak ve Zulmetmek	155
47. Hakimin Adaletten Ayrılıp Haksızlık Yapması.....	156
48. Yol Kesmek ve Eşkıyalık Yapmak	157
49. Zihar Yani Karısını Anasına Benzetmek	157
50. Küçük Günahlara Devamda İsrar Etmek.....	157
51. İnsanlara Şarkı Söyleyip Gazel Okumak.....	158
52. Avret Yerlerini Açmak.....	159
53. Bahillik Yapmak.	161
54. Hz. Ali'yi, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer Üzerine Tafdil Etmek (Üstün Görmek)	162
55. Kendini Öldürmek veya Azalarından Birini Kesmek.....	163
56. Sidikten Sakınmamak	164
57. Verdiği Sadakayı Başa Kakmak	166
58. Kaderi Tekzip Yani Yalanlamak.....	168
59. İşlerini Kendine İsnat Etmek	169
60. Kâhin, Münecim ve Arrafı Tasdik Etmek.....	170

61. Nesebi Belli ve Temiz Olan Bir Kimseye Ta'n Etmek, Yani Müminin İrz ve Namusunu Ayıplayacak Söz Söylemek.....	170
62. Mahlûk İçin ve Onun Adına Kurban Kesmek.....	173
63. Kibir.....	174
64. Çocuğunu Dalalet Yollarına Sevk Etmek.....	176
65. Kötü Bir Çığır Açmak ve Bid'at Ortaya Çıkarmak.....	178
66. Bir Müslümanı Silah ve Benzeri Aletlerle Korkutmak.....	179
67. Mücadele ve Niza Etmek.....	180
68. Kendisine İyilik Yapanlara Karşı Küfran-ı Nimette Bulunmak.....	181
69. İhtiyacından Fazla Olan Suyu İnsanlardan Esirgeyip Vermemek.....	181
70. Haremi Şerif'te Günah İşlemek.....	182
71. İzinleri Olmaksızın Başkalarının Konuşmalarını Dinlemek.....	183
72. İnsanların Ayıplarını Araştırmak.....	184
73. Tavla ve Dama Oynamak, Oynatmak.....	185
74. Haramlığı Sabit Olan Her Oyunu Oynamak ve Çalgı Çalmak.....	186
75. Bir Müslümana Kâfir Demek.....	187
76. Bir Kaç Hanımı Olan Kimsenin Hanımları Arasında Adalete Riayet Etmemesi.....	188
77. Menisini Eliyle Çıkartmayı Adet Edinmek.....	188
78. Hayızlı ve Lohusa Olan Zevcine Cinsi Mukarenette Bulunmak.....	189
79. İnsanların İhtiyacı Olan Gıda ve Eşyaların Pahalılığına Sevinmek.....	189
80. Esrar İçmek.....	190
81. Hayvanların Gerek Fecrine, Gerek Gerisine ve Yabancı Kadınların Arkasına Yaklaşmak.....	190
82. İlmiyle Amil Olmamak.....	191

83. Satın Alırken veya Yerken Yemeği Ayıplamak ve Tahkir Etmek	192
84.Makamla Kur'an Okunurken veya Zikir Yapılırken İhtiyari Olarak Raksetmek	193
85. Dünya Sevgisinde Aşırı Gitmek	193
86.Güzel Yüzlü Gençlere Şehvetle Bakmak.....	195
87. Başkasının Evine Kapı, Anahtar veya Benzeri Bir Yerin Deliğinden Bakmak	196
88. Başkalarının Evine İzinsiz Girmek.....	197
89. Günahlara Yardımcı Olmak.....	199
90. İsraf Yapmak	199
91.Bid'at İhdas Etmek veya İşlemek.....	204
92. Zalim İdarecilere ve Vekillerine Sadakat Göstermek.....	210
93- Allah'tan Başkalarına Secde Etmek.....	213
94. Kendisine Verilen Nimet ve Rızka Şükretmemek	214
95. İnsanları Yaratılışlarındaki Kusur Sebebiyle Ayıplamak ...	217
97. Emanetlere Riayet Etmemek.....	220
98-Söz Verip Va'dinde Durmamak	225
99. Başkalarını Hafife Almak, Horlamak Küçümsemek ve Alay Etmek	227
100. Dünya, Şöhret ve İnsanların Teveccühünü Kazanmak İçin İlim Öğrenmek	228
101. Şer'i İlimleri Öğrendikten Sonra, Dünya Sevgisine ve Şöhretine Dalmak	231
102. Koca ile Karısının Arasını Açmak İçin Fitne ve Fesat Çıkarmak:	233
103. Uyanınca Müslüman Kardeşine Şer İşlemeyi İsteyerek Uyumak	233
104. Yalan Olduğunu Bilerek Müslüman Kardeşinin Aleyhindeki Konuşmayı Dinleyip Sükût Etmek.....	234

105. Müslüman Kardeşinin Başına Kötü Bir İş Geldiğinde Sevinmek	235
106. Başkasının Hanımına Hediye Göndermek ve Onu Gizli Latifelerle Taltif Etmek	236
107. Yanlarında Üçüncü Bir Şahıs Olmadan,Kimsenin Olmadığı Yerde Yabancı Bir Kadınla Bir Arada Bulunmak.....	236
108. Allah-u Teâlâ'nın Büyük Gördüğünü Küçük, Küçük Gördüğünü de Büyük Görmek.....	238
109. Görmediğine Gördüm, Duymadığına Duydum, Bilmediğini Biliyorum İddiasında Bulunmak.....	238
110. Erkek Kadına, Kadın da Erkeğe Benzemeye Çalışmak....	239
111. İşçinin Ücretini Vermemek veya Geciktirmek.....	240
112. İki Kişinin Arasını Açmaya Çalışmak	241
113. Din Kardeşi Olan Bir Kimseye "Mürai" Demek	243
114. Süt Çocuğunu Vaktinden Evvel Memeden Kesmek.....	244
115. Layık Olmadığı Halde İyi Görünmek veya Büyük Adam Dedirtmek İçin Kendinde Olmayan Bir Hali İzhar Etmek.....	245
116. Komşusuna Karşı Fesadlık Yapmak	245
117. Allah'ın İsminden Gayrıyla Yemin Etmek.	248
TEVBE	249
Tevbenin Başlangıcı	251
Tevbenin Kısımları	252
Tevbenin Mertebeleri.....	255
Tevbenin Hükümü	256
Tevbenin Kabulü	258
TÖVBE VE İSTAĞFARLARIN EFENDİSİ :	259
TEVBE İLE İLGİLİ HADİSİ ŞERİFLER.....	260
İSTİĞFAR.....	264
BİBLİYOĞRAFYA.....	267
YAYINLANMIŞ ESERLERİ.....	269

ÖNSÖZ

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a Hamd olsun! Peygamberimiz Hazreti Muhammed (sav)ve Ashabı'na salât ve selâm olsun.

Günah demek Cenâb-ı Hakk'ın razı olmadığı şeyler demektir.

Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim ile Peygamber (s.a.v) Efendimiz'in sünnetlerinde yapmamız gereken bir takım emirler ile sakınmamız gereken yasaklar vardır.

Yapmamız gereken emirleri yapmak dünya ve ahirette saadete, sevaba ve Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olduğu gibi; yapmamamız gereken emirleri yapmak da her iki dünyada pişmanlığa ve günaha vesile olur.

Mâlumdur ki; günahlar bir zehir, bir de ateştir. Yapılan hayırlı amellerin sevaplarını yakar kül eder.

Günahlar; Büyük Günahlar (Kebâir) ve Küçük Günahlar (Sagâir) olmak üzere iki çeşittir. İster küçük günah olsun, ister büyük günah olsun bunlardan kaçınıp korunmadıkça insanın kemâle ulaşması, olgunlaşması ve Allah'ın rızasını kazanması mümkün olmaz.

İnsan ne kadar kuvvetli yemekler yerse yesin bir parça zehir onun ölümüne kâfidir. Lâyık olan her ne pahasına olursa olsun bütün günahlardan son derece uzak dur-

maktır.

Günahlar, Allah'ın rızasını kazanmanın en büyük engelleridir. Kalbi ve gönlü karartan kirlerdir.

Günahlardan bir kısmı Zahiri yani görünen, bir kısmı da Bâtini yani görünmeyen günahlardır.

Ancak hiçbir kul, kul olması hasebiyle, günahlardan tamamen kendini kurtaramaz. Ne var ki; bilerek işlenen günahlar ile farkına varılmadan yapılan hatalar arasında fark vardır.

İslâm her şeyden önce bilgiye, ilme dayanır. Kişi öncelikle yapacağı ve kaçınacağı işlerin neler olduğunu bilmelidir.

Şifaü-l Mümin'in kitabında büyük günahlar yüz yirmi beş olarak zikredilmektedir. Bazı ulemâya göre on iki, bazısına göre yüz elli, bazısı da yedi yüze kadar saymışlardır.

Hazırlamaya çalıştığım bu mütevazi eser okuyucusuna yol gösterip bilmemiz gereken büyük günahların neler olduğunu öğrenip onlardan korunmak için fayda sağlar düşüncesiyle hazırlanmıştır. Cenâb-ı Hak cümlemizi günahların her çeşidinden uzak duran, tevbenin şuuruna eren ve amelleri makbul olan kullardan eylesin. Amin.

Tevfik, Allah'tandır.

Atilâ MURATOĞLU

Konya 2010

İthaf

Bu eserimi Yüce Rabbim'in "Mal ve Evlâdın fayda vermeyeceği bir günde (Şuara 88) Üzerimde hakları bulunan rahmetli anneme, babama ve bana ahiret azığı kılmasını diliyor ve yine bu hizmetlerimi bizlerin, Salih amellerimizden, rızasına uygun işlerden, iyilikleri kalıcı olan güzelliklerden kılmasını Yüce Mevlâdan niyaz ediyorum.

Atillâ MURATOĞLU

2020. Konya

Resûlullah (s.a.v) buyuruyor ki;

Enes bin (r.a.) rivayetinde; Rasulü Allah s.a.v. şöyle buyurmuşlardır: "Size derdinizi ve devanınızı söyleyeyim mi? Haberiniz olsun ki sizin derdiniz günahlar, devanız ise istiğfardır." (r.166.6)

BÜYÜK GÜNAHLAR

“Günah-ı Kebair” yani büyük günahlar konusunda görüş ayrılıkları vardır. Bu görüşlerin en doğrusuna göre, Allahü Teâlâ'nın had cezası koyduğu ve ceza vermekle tehdit ettiği her günah, kebairdendir. Yani büyük günahdır.

Enes b.Malik (r.a.) “Bugün sizler, öyle işler yapıyorsunuz ki sizin gözünüzde onlar kıldan daha incedir. Hâlbuki biz o günahları, Hz. Peygamber (s.a.v) zamanında ke-bair sayıyorduk” demiştir.

Bilmiş olunuz ki, büyük günahlardan sakınmak, küçük günahların bağışlanmasına vesile olur. Büyük ve küçük günahlardan kaçınmak suretiyle çok güzel bir yere Allah'ü Teâlâ'nın huzuruna girmek mümkün olur. Hz.Peygamber(s.a.v):“Kuşkusuz Allah güzeldir. Sadece güzel ve temiz olanı kabul eder” buyurmuştur.

Büyük günahlar, üç grupta toplanmıştır:

1-Heva 'ya Uymak: Heva, insan nefsinin, şehevi arzular-dan zevk almasıdır. Bu konuda Allahü Teâlâ: “Heva ve hevese uyma, sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır.” (Sâd.26) buyurmuştur.

2-Dünyayı sevmek: Bütün büyük günahların bineği

mesabesinde. Adam öldürmek, zülüm yapmak, hırsızlık ve soygun yapmak, gasp ve talan etmek, faiz almak, vermek ve yemek, yetim malı yemek, yalan yere yemin etmek, zekât vermemek gibi büyük günahlar dünyayı sevmenin bir sonucudur. Allahü Teâlâ: "Kim ahiret kazancını istiyorsa, onun kazancını artırırız, kim de dünya kazancını istiyorsa ona da dünyadan bir şeyler veririz. Fakat onun ahirette bir nasibi olmaz" (Şûrâ 20) buyuyor.

Dünya ile ilgili birkaç hadisi Şerif nakledelim:

Ebû'd-Derdâ'nın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Geçimini yoluna koyması kişinin dindeki ince anlayışındandır. Seni geçindirecek şeyi araman dünya sevgisinden değildir. (Beyaki Şuabü'l-İmân. 8257; cs.3.3499)

Dünyaya üç yüzle bakmak lâzım:

1-Dünyanın üç yüzünden birisi ve en mühimi, Cenab-ı Hakkın isimlerinin bir aynası olmasıdır. Dünya da var olan her şey Yaratıcının eseri ve sanatıdır. İnsanlarca yapılan bir eserde dikkatlice bakıldığında o eseri yapanın ustalığı, hususiyetleri ve vasıfları görülür. Buna bir misal verecek olursak. Mimar Sinan tarafından yapılan Selimiye Camiî, mimarını bütün vasıf ve mahareyetleriyle anlatmaktadır. Bu-

nun gibi, Yüce Allah'ın bir eseri olan dünya da, Yaratıcısını bütün isim ve sıfatlarıyla tanıtmaktadır, göz-
lere göstermektedir.

Dünyanın İkinci Yüzü Ahirete bakar, Resulullah (sav) bir hadislerinde; Dünya ahiretin tarlasıdır bu-
yurmuştur. İnsan hayır, hasenat, ibâdet, iman gibi sevap tohumlarını bu dünyada eker, ahirette de mahsûlünü alır. Dünya çok kıymetlidir ve sevmeye lâyıktır.

Dünyanın üçüncü yüzü ise bütün hata, günah ve isyanların kaynağı olan tarafıdır. Dünyanın keyf ve zevklerine tapanların dünyasıdır. Dünyanın bu yüzü ve dünyaya tapanların bu yüzünden aldıkları gayr-i meşru lezzet, ahirette mü'minlere verilecek olan ebedi lezzetlerin yanında bir zerre kadar, bir sivrisinek kanadı kadar değer ifade etmez. Yukarıdaki hadiste geçen dünyanın Allah indindeki kıymetsizliği üçüncü yüzü itibariyledir. Dünya üzerinde gezip dolaştığımız, yiyip içtiğimiz değildir. Bizi Yüce Allah'ı anmaktan alıkoyan her şey dünyadır.

Dünya hayatı Yüce Allah'ın yolunda kullanıldığı takdirde güzeldir, ama Allah'ın sevmediği, yasakladığı işlerde kullanıldığı takdirde ise hepimizce malûmdur ki kötüdür.

Muhammed i.Umeyr'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Öyle bir büyük günah vardır ki, insanlar ondan dolayı Allah'tan mağfiret dahi istemezler. Bu da dünya sevgisidir.(r.286.7)

Beyhaki'nin Hasan el-Basri'den mürsel olarak rivayet ettiği hadisi şerif'de; Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur :“Dünya sevgisi bütün kötülüklerin başıdır”(Suyütü,el-Fethu'l-Kebir,2.68)

Hz.Aişe'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: İki sarhoşluk sizi saracaktır. Dünya sevgisi sarhoşluğu ve cehalet sevgisi sarhoşluğu böyle bir zamanda artık iyiliği emretmez, kötülükten de sakındırmazsınız. O zamanda Kur'an ve sünneti ayakta tutanlar Muhacir ve Ensarın sevapta ileri olan ilkleri gibidirler.(cs.2778.Ebu Nuaym.5767)

Hz.Aişe'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Dünya evi olmayanın evi, malı olmayanın da malıdır. Dünyada akli olmayan toplar. (Mevlândan alı koydu ise bir çöp de olsa dünyadır.(r.93.12)

Hasan'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz hadisi kutsi'de şöyle buyurmuşlardır: İzzetim hakkı için kulumun üzerinde iki korkuyu ve iki eminliği bir arada toplamam. Dünyada benden emin olursa kıyamet günü onu korkuturum. Dünya da benden korkarsa kıyamet günü onu emin kılarım.(r.516.3)

Ebû Humejd es-Saidî'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Dünya için çalışmakta hırs göstermeyin. Çünkü herkes dünyada kendisi için ne takdir edilmişse ona kavuşur.(İbni Mace Ticaret:3,cs.1.113)

Ebu Said'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Bir kulun kalbinde dünya sevgisi olursa, Allah onu üç hasletle mübtelâ kılar; Uzun emeli olur sonunu getiremez, bitmek tükenmez ihtiyaca düşer, bir meşgale ki, mihnetinden kendini kurtaramaz.(r.375.9)

Ebu Zer'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Dünyada malı çok olanlar, ahirette sevabı az olanlardır. Ancak Allah'ın kendisine ihsan ettiği serveti sağına, soluna, önüne ve arkasına dağıtan ve onunla hayır hasenat işleyen kimseler bundan müstesnadır.(b.Rikak,13;m.Zekât,33;cs.1.1219)

Semure bin Cündüp'ün (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Dünyada itibar mal ile ahirette ise şeref takva iledir.(tr.Tefsir-i Sûre,49;İbni Mace,zühd,14;Mü.5.10;cs.2.2006)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Allah dünyayı yarattığında ona baktı, sonra yüz çevirerek şöyle buyurdu:

İzzet ve Celâlime yemin ederim ki, senin sevgini ancak kötü kullarımın kalbine atarım. (İbni Asakir. 1787; cs.1.1023)

3-Etkiyi Allahtan başkasında görmek: Şirk, riya ve nifak gibi şeyler bundan kaynaklanır. Onun içindir ki Allahü Teâlâ: “Şüphesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını (günahları) dilediği kimse için bağışlar.” (Nisa 48) buyurur.

Büyük günahlara biraz daha yakından bakalım.

1. Şirk

En büyük günah Allah (c.c.)’a ortak koştur. Allah’tan ümidini keserek başkasından medet beklemek, şirkin hükmü mutlak küfürdür. Bu da gerek inkâr, gerek cehalet ve gerekse şek ve şüphe üzerine olan küfürdür.

Küfür üç nevidir:

a) Cehalet yüzünden

b) İnat yüzünden

c) İman ettiği halde Şer’an tazimi vacip olan bir emre istihfaf eylerse (yani küçük görüp aşağılarsa); (İslâm dini) o kişinin Müslümanlığını tasdike itibar etmeyip onun küfrüne hükmeder. Bu küfür onun şimdiye kadar yaptığı bütün amelleri mahveder. Hanımı boş olur, Hacca gitmişse yeniden gitmesi borç olur, tevbesiz ölürse ebediyen cehennemde kalır.

Tazimi vacip olan şeyleri küçük görüp aşağılarsa meselâ Kur’an-ı Azimü’ş-şan yazılı bir kâğıdı bilerek veya Allah’ı Teâlâ’nın ismi yazılı bir belgeyi, Peygamberimiz’in

ismi yazılı bir kâğıdı necasete (pisli yerlere) atmak veya Kur'an-ı Kerim'deki bir Ayet-i Celile hakkında şüphe etmek, namaz, oruç ve diğer farz emirler hakkında şek ve şüphede bulunmak; helâli haram ve haramı da helâl kabul etmek, küfür olduğu gibi Peygamberimiz (s.a.v) ve diğer peygamberlerin şanlı ailelerine yaramaz kelimeler söylemek de küfürdür. Mesela abdest namaz senin karnını doyurmaz derse veya bir cemaati güldürmek için ulemayı, vaizleri, din hocalarını hafife alıp, taklit eylerse kâfir olur, demişlerdir.

“Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Ondan başka günahları, dilediği kimse için bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa büsbütün sapıtmıştır” (Nisa Suresi 116).Hz. Peygamber'e (s.a.v) yaşlı bir adam gelir ve: “Ben günah işlemeye devam eden yaşlı bir adamım. Fakat Allah'ı tanıdığımdan beri O'na inandım ve O'na ortak koşmadım” der. Bunun üzerine bu ayet iner.(r.b.2.304) Tevbe etmedikçe, şirk (Allah'a ortak koşma) bağışlanmaz.

Allah'a şirk koşmak: O'nun birliğini inkâra varan ve O'na ortaklar nispet eden sapık bir anlayıştır. İnsanın, kendisine Allah'tan başka ilâhlar edinmesidir.

Alçak bir cahiliyet anlayışıyla başkalarının ulûhiyetine kendisini teslim etmesidir.

Sadece Yüce Allah'a mahsus olan Ulûhiyetine ait özelliklere başkalarını da ortak etmesidir; bu özellikleri baş-

kalarına tahsis etmesidir.

Çünkü şirk, sapıklıkların en büyüğü, doğru olmaktan da en uzak olan bir inançtır.

Şirkin affı yoktur! Her günaha açılan bir mağfiret kapısı olduğu halde müşrik olarak ölenin hiç kurtuluş imkânı yoktur! Şirk cürmünün ve bu cürmü irtikâp edenlerin, mağfiret kapısı olduğu halde müşrik olarak ölenin hiç kurtuluş imkânı yoktur! Şirk cürmünün ve bu cürmü irtikâb edenlerin, mağfiret hudutlarının dışına atılmasının sebebi şudur ki; Allah'a şirk koşan, hayır ve doğruluk dairesinin tamamen dışına çıkıyor ve fitri asaletini, ebediyen islâh olmayacak bir şekilde ifsat ediyor:

“Kim Allah’a ortak koşarsa büsbütün sapmıştır.”

Şayet o, fitri varlığında sağlam bir tek ip bıraksaydı, hiç şüphe yok ki bu ip, onu Vahdaniyeti ilâhiye şuuruna rap-tederdi. Velew ki ölümünden bir saat öncesinde dahi bu şuura erebilse, yine de kurtuluş imkânı düşünülebilirdi. Fakat can boğaza dayanır da hâlâ şirkinde ısrar ederse, o zaman artık Yüce Allah'ın takdir ettiği ilâhi dehşetinden başka yol kalmamıştır.

Diğer yönü itibariyle, Resûlullah (s.a.v) “Şirk, ümmetimde, düz taşda karanlık gecede karıncaların gezinişinden daha gizlidir” buyuruyor. (r.215-16) Onun için devamlı sabah akşam **“Yarabbi bilerek şirk yapmaktan sana sığınırım. Bilmeyerek yaptıklarımın da senin**

affı mağfiretini isterim,” diyerek sabah akşam dua etmemiz gerekir.

Cenâb-ı Hak cümlemizi böyle günahlara düşmekten, münasebetsiz söz, fiil ve hareketlerden muhafaza buyursun. Amin

2. Zina

Toplumun temel taşı olan ailelerin dağılmasına, huzursuzlukların ve kargaşaların çıkmasına sebep olan zina fiili maalesef her geçen gün köylerimizde, beldelerimizde, mahallelerimizde, ilçelerimizde, şehirlerimizde ve tüm ülkemizde hızla yayılmaktadır.

İmanlı ahlâklı insanlarımızdan müteşekkil memleketimizi, savaşıla ele geçiremeyen dış güçler; Yahudi zihniyeti önce bu milletin yumuşak lokma haline gelmesi için toplumuzu yozlaştırmaya, inanç değerlerinden uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar. Bu sebeple toplumumuzda ahlâksızlığı, fuhşu ve Yüce Allah'ın haram kıldığı diğer yasakları insanlarımıza süslü göstererek bu pisliklere bulaşmaları için ellerinden gelen gayreti göstermektedirler. Bilhassa televizyonlarda, gazetelerde, internet sitelerinde, ellerinde bulunan cep telefonları vs.yerlerde devamlı olarak ahlâksızlığı özendirilmektedirler. Bu toplumumuz islâm'ın emir ve yasaklarını yaşadığı sürece daima dimdik ayakta kalacaktır. Ne zaman islâm ahlâkından uzaklaşıp Allah ve Resulünün emir ve yasaklarına uymayı terk edersek işte o zaman her türlü işgale açık bir memleket

olacaktır.

Çünkü Yüce Allah(c.c) Şûra suresinin 30.uncu ayetinde mealen şöyle buyurmuştur: Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir.(Bununla beraber) Allah çoğunu affeder.

Kasıtlı olarak yapılan bu ahlâk tahrifatının önüne geçmek için insanlarımızın çok dikkatli olması gerekmektedir. Zina, hem birey (fert, kişi) bazında hem toplum bazında çok kötü sonuçlar doğurup, bireyleri de toplumları da hem bu dünya da hem de ahirette helâka sürükler.

Bu gün, 20 yıl önce tasavvur bile edemeyeceğimiz ahlâksızlıklar alenen işlenir bir hale gelmiştir. En müte-deyyin insanlar dahi bu duruma seyirci kalmakta, toplumda artan ahlâksızlığa seslerini çıkarmamaktadırlar. Yazılı ve görsel basında özendirilmeye çalışılan ahlâksızlıklar bir yana, en kalabalık caddelere, gençlerimizi fuhuş batağına düşürmek için, zinaya aracılık için atılan kartvizitlere, İslâmi hassasiyeti olduğunu söyleyen sivil toplum kuruluşları da durumu kabullenircesine hiçbir seslerini çıkarmayıp sadece olayları seyretmektedirler.

Bugün fuhuş yapan belki bizim kızımız, bacımız veya akrabamız olmayabilir, fakat insan toplumsal bir varlıktır ve toplumun iyiliği de kötülüğü de elbet insana dokunur. Bugün,ahlâksızlıklar yapan benim aile fertlerim değil diyerek tepkisiz kalan insanlar bilmelidirler ki bu

ahlâksızlıklara engel olmaya çalışmadıkları için yarın bu ahlâksızlar kendilerini de bulur.Bu gün başkasının çocukları yapıyor diye ses çıkarmayanlar,kendilerini bu ifsat hareketlerinden emin görmesinler.....Ya toplumdaki ahlâksızlığı kaldırmak için mücadele verecekler ya da toplumdaki bu ahlâksızlık kendilerini bir gün bulacak.Bugün bu ahlâki çöküntüye dur demek için gayret göstermeyenler,küçük yaşlarda yetim kalarak zorla fuhuş için kullanılan kızlarımızı kurtarmak için mücadele etmeyenler,yarın başka yerde esir alınmış bir kızın “Ey Müslümanlar ben Kur’an hafızıyım,ben bakireyim bana yardım edecek hiçbir Müslüman yok mu”? Çığlıklarını atarken bu çığlıklara sessiz kaldıkları gibi kendi aile fertleri zorlanırken de duydukları çığlıklara sessiz kalacaklardır. Çünkü kasıtlı olarak dış güçler tarafından bu millet inançsızlığa itilmekte, ahlâksızlaştırılmak istenmekte ve bu haldeyken de hiçbir direnç gösteremeyeceğini bilmektedirler.

İbni Abbas’ın (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte; Resullullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Bir yerde zina açıkça işlenip faiz açıkça yendiğinde ora halkı Allah’ın azabının gelmesine sebep olmuşlardır.(cs.1.407) Bu hadisi şerifin ışığında belaya maruz kalmamak için herkesi uyarıyoruz ki, memleketimizde İslâma hizmet için bu kadar gönüllü teşekküller varken özellikle Konya gibi mutaassıp bir ilimiz de ahlâksızlığın ve kötülüklerin hızla yayılması, herkesin başını önüne eğip kendisini sorgu-

laması gerektiğini göstermektedir.

Bu konuda sadece sivil toplum kuruluşları değil, devletin organları da kanunlarda belirtilen “ neslin korunması” ilkesi gereği üzerine düşen sorumlulukları daha fazla yerine getirmek mecburiyetindedirler. Özellikle de Gençlik ve Spor bakanlığı, sportif faaliyetlere verdiği ağırlık kadar gençlerimizin ahlâki erozyonuna dur demek için faaliyet göstermeli, Diyanet işleri başkanlığı da bu konuda konferanslar düzenlemeli, kitap, kitapçık ve broşürler dağıtıp bilhassa camilerde ve hutbelerde bu konulara hassaten yer ayırmalı ve ayrıca özellikle okullarda ki yöneticilerimizin ve öğretmenlerimizin bu konuda gayret gösterdiklerini biliyoruz ama yeterli değil ellerinden geldikçe da çok gayret göstermeleri ve Milledinde desteği ile belediye başkanı olan kardeşlerimiz de gençlerimizi zinadan, alkolden, uyuşturucudan, kumardan, hırsızlıktan ve diğer kötülüklerden alıkoymak için ellerinden geldiğince bu konulara el atmalıdırlar. Atalarımız: Bir elin nesi var? iki elin sesi var demişlerdir.

Burada hükümette düzerine düşen sorumluluğunu bir an önce hiç vakit geçirmeden yapmalı zinayı tekrar suç haline getirmekle kalmayıp tüm ahlâksız yayınları engelleme noktasında daha fazla gayret göstermelidir.

Şuurlu Müslümanlara düşen sorumluluk ise Allah-u Tealâ'nın “ el-vekil” ismi şeriflerini siyasi iktidara verip, tüm hayırlı çalışmaları siyasi iktidardan beklemek yerine,

daha fazla hayırlı çalışmaların ortaya çıkartılması için toplumsal baskı oluşturmali, susup oturmak yerine siyasi iktidara daha iyi hizmetler yaptırmak için sesini yükseltmelidir. "Zina daha öncede vardı biz ne yapalım" demek ise akıl tutulmasından başka bir şey değildir.

Dindar nesil yetiştirmek isteyen herkesi bu duyarlılıkla davranmaya davet ediyoruz. Şunu aklımızdan hiç çıkar-mayalım ki yetişen ve gelecek nesil hepimizin geleceğidir ve bu memleket hepimizin yurdudur.

Haram ve büyük günah olan zina; nikâhsız olarak yapılan cinsi münasebet, cehaletin ve vahşetin en büyük delilidir. Kur'an-ı Kerim'de İsrâ Suresi'nin 32. Ayet-i Kerime'sinde Allah (c.c.) "Zinaya yaklaşmayın, zira o bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur" buyurarak zinayı haram kılmış ve müminleri bu günahтан uzak durmalarını emretmiştir. Zinaya bulaşmak nasıl haramsa ve kişinin ahiretinin helâkına

Sebeup oluyorsa, zinadan uzak durmakta bir o kadar sevaptır ve kişinin ahirette kurtuluşuna vesile olmaktadır. En'am suresinin 151.inci ayetinde Yüce Allah (c.c) mealen şöyle buyurmaktadır: Hayasızlıkların açığına da gizlisine de yaklaşmayın.

(Zina etmek şöyle dursun onun başlangıcı sayılan, öpmek, göz kırpmak ve şehvet gözüyle bakmak gibi davranışlar da yapılmaz.) Çünkü zina sınırı aşan, çirkinliği açık olan, yüz kızartıcı bir iştir. Onda nesilleri zayi etmek

vardır, nesillerin kesilmesine, fitnelerin tahrikine yol açar. Sahibini cehenneme sürükleyen çok kötü bir huydur.

Nur Suresi'nin 2. ayeti kerimesinde Allah(c.c.) zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz sopa vurun. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde (hükümleri uygularken) onlara acıyacağınız tutmasın, müminlerden bir grup da onlara uygulanan bu cezaya şahit olsun. İslam hukuk dilinde bu cezalandırma şekline "Had" denir. (Ayette emredilen bu uygulama yalnız bekar olup da zina edenler içindir. Eğer evli bir erkek ve kadın zina etmişlerse buna recm cezası tatbik edilir. (Yani taşlanarak öldürülür.)

Hadis-i Şerif'te Resûlullah (s.a.v) "Bir kul zina ettiğinde iman onun kalbinden çıkarak başının üzerinde bir gölge gibi durur, zinadan ayrılınca imanı kendisine döner" buyurmuştur.(c.u.11.712-r.49.5)

Sahabelerden birinin şöyle dediği rivayet edilmiştir. "Zinadan sakınınız zira ondan altı felaket olduğu bildirilir. Bunun üçü dünyada üçü de ahirette verilmek üzere cezalandırılır.

Dünyadaki felaketler:

- 1) Rızık darlığı, rızıkından bereket kalkar
- 2) Ömrü eksilir,
- 3) İnsanların nefretini kazanır.

Ahiretteki felaketler:

- 1) Rabbin gazabına sebep olur,
- 2) Hesabın zorluğuna sebep olur,
- 3) Cehenneme girmesine sebep olur.(rb.4. 544)

İbni Abbas (r.a) dedi ki: "Ben Ebu Hureyre'nin Peygamber (s.a.v.)den rivayet ettiği şu buyruk da sözü edilen işlerden daha çok lemen (denilen küçük günahlara) benzer hiçbir şey görmedim. Şüphesiz Allah ademoğlu hakkında zinadan payına düşeni yazmıştır. Kaçınılmaz olarak, bunu yapacaktır; Gözün zinası bakmaktır, dilin zinası konuşmaktır, nefis temenni ve arzu eder, cinsel organ ise bütün bunları ya doğrular yahut yalanlar."(b.1950)

Cenâb-ı Hak cümlemizi muhafaza buyursun. Âmin.

ZINANIN ÇEŞİTLERİ

Zina, en büyük günah olmasına rağmen yine de kendi içinde beş gruba ayrılır.

Mahremlerle Yapılan Zina :

Kendisiyle ebediyen evlenmeyecek olan anne, kız kardeş, kayın valide, teyze ve süt anne veya süt teyze gibi mahremlerle yapılan zina sorumluluğu en ağır olan yani günahın en büyüğüdür.

Salih b.Raşid el-Kuraşi bildiriyor (Zalim lâkaplı vali)Haccac b. Yusuf'a kız kardeşine tecavüz eden bir adam getirildi. Haccac :” Bunu hapsedin ve Allah'ın Resulünün ashabından burada bulunan birine bunun hükmünü sorun”dedi. Abdullah b.Ebi Mutarraf'a sordular. Abdullah: Hz.Peygamber (sav)” Kim iki hürmeti (zina yapmak haram olduğu gibi bu kişi mahremiyle zina yaparak iki haramı çiğnemiş olduğundan dolayı) çiğnerse onu kılıçla ikiye ayırın!” Abdullah b.Abbâs'a mektup gönderip ona da sordular. İbn Abbas ta Abdullah b.Ebi Mutarraf'ın dediğine benzer bir mektup yazıp gönderdi. (mz.11.10617)

Bera b.Âzib'in bildirdiğine göre Hz.Peygamber (sav) babasının hanımıyla evlenen bir kişinin öldürülmesi için adam gönderdi.

Ebû Ya'lâ ise” Boynunu vurup başını getirsin” ifadesiyle nakletmiştir.(mz.11.10618)

İbni Abbas (r.a) rivayetinde Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Mahremiyle ilişki de bulunan (zina eden) cennete giremez.(mz.11.10620)

Mutarraf der ki: Bir çadıra girip ondan bir adam çıkardılar. Ben : “Ne oluyor dediğimde: Bu, hanımının annesiyle(kayınvalidesiyle) ilişki de bulundu. Resulullah (sav) öldürülmesi için adam gönderdi; adamı öldürdüler karşılığını verdiler. (mz.11.10619)

Komşu İle Yapılan Zina:

Üçüncü derecelikli ağırlığı bulunan zina türü de komşularıyla yapılan zinadır. Hz. Mikdad İbn-ü Esved (r.a) anlatıyor. Allah'ın Resulü (sav)'ün sahabileri söylüyor : "Zina, Allah'ın ve peygamberinin haram kıldığı ve kıyamet gününe kadar da haram olarak kalacak olan bir günah fiilidir. Kişinin komşusunun (veya ortağının) hanımı ile zina etmesi, onun için on kadınla zina etmesinden daha büyük bir günahdır.'(İbni Kesir. Furkan.68.(3.336)

Evlilerin ve Yaşlıların Yaptıkları Zina :

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuştur: Dört kimse vardır ki Allah onlara buğz eder. Bunlar yemin ederek malını satan, kibirli fakir, zina eden ihtiyar, zalim idareci. (cs.1.532; Nesei zekât 77; Müsned,5.151.176)

İsme bin Malik'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Üç kişi vardır ki, Allah yarın onların yüzüne rahmet nazarıyla bakmaz: Zina eden ihtiyar, yeminlerini bir çıkar aracı yapıp doğru yalan demeden her konuda yemin eden ve övünüp kibirlenen fakir.(Taberani kebir.3545;cs.2.1898)

Büreyde bin Husayb (r.a) rivayetinde ise; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Yedi kat gök, yedi kat yer ve dağlar zina eden ihtiyara lânet eder. Zina edenlerin avretlerinin kokusu bütün Cehennem halkına ezâ verir. (Bezzar,2013;cs.1.1161)

Bekârların Yaptığı Zina :

Bekârların bekârlarla yaptığı zina türüdür. Allah-u Teala: Nisa suresinin 2.inci ayetinde mealen: Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz sopa vurun; Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde (hükümlerini uygularken) onlara acıyacağınız tutmasın. Müminlerden bir gurup da onlara uygulanan cezaya şahit olsun diye emrederek, bu zina türünün de Allah katında ne kadar ağır bir suç olduğu vurgulanmıştır. Heyseme b.Malik (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Şirkten sonra en büyük günah zina etmektir.(İbn Ebi'd-Dünya.479-cs.3.3435) buyurarak, insanların bu aşağılık suçtan kendilerini korumalarını istemiştir. Çünkü Yüce Allah (c.c) Furkan suresinin 68.ayetinde şöyle buyurmaktadır. Yine onlar ki, Allah ile beraber (tuttukları) başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günahı'(nın cezasını) bulur. Ayeti kerimeye dikkat edilirse Yüce Allah zina eden kimseleri, kendisine şirk koşan ve suçsuz yere insanları katleden zalim kimselerle bir zikretmiştir. Allah, müminlerin bu sıfatlara sahip olmayacağını belirtmiş ve bu sıfatlara sahip olanları, ahirette ağır bir azabın beklediğini bildirmiştir.

Gözlerin Zinası

Alkame bin Huveyris (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz: Gözlerin zinası harama bakmaktır buyurmuştur.(Taberani kebir.4564;cs.2.2305)

İbni Mes'ud (r.a) rivayetinde; Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuşlardır: Gözler zina eder, eller zina eder, ayaklar zina eder, tenasül uzvu zina eder. (mü.2.343, 344,cs.3.2771)

Kur'an'ı Kerim'de Yüce Allah İsrâ suresinin 32.ayetinde Mealen" Zinaya yaklaşmayın buyuruyor. İlk bakışta da görüldüğü gibi "zina yapmayın" tarzında bir ifade yerine "Zinaya yaklaşmayın" ifadesi tercih edilmiştir. Bunun sebebi yasaklananın sadece zina değil,zinayla birlikte zinaya yaklaşıtııcı her şeydir..İşte söz konusu olan hadisi şerifte sadece tenasül uzvunun değil, gözlerin, ellerin, ayakların da zinası bulunduğu bildirilmek de, tümünden kaçınma gerektiğine dikkat çekilmektedir.

Her ne kadar bu zinalar tenasül uzvuyla yapılan zina derecesinde değilse de, ona basamak ve vasıta olabilecek çapta birer günah olduğu için açıkça yasaklanmıştır.

Gözler haramdan korunmalıdır. Ta ki göz zinasına girmesinler. Nur suresi 30 ayettin de; Müminlerin bu duruma düşmemeleri için gözlerini bakılması haram olan şeylerden korumaları emredilmektedir. Büreyde'nin (r.a)rivayetinde; Resulullah (s.a.v)şöyle buyurmuşlardır:

Bakmaktan, sonra tekrar bakmaktan sakın. Zira birincisi senin için ihtiyarının dışında olmuştur. İkincisi aleyhinedir. (Yabancı bir kadına bakma meselesi) (r.173.1.) buyurarak daha sonra gelebilecek tehlikelerden gözü korumaya yönelmektedir. Çünkü ikinci ve üçüncü bakışlar özellikle yapıldığı için nefse değişik duygular gelebilir, şehvet hissi uyandırabilir. Kişi her ne kadar "Ben nefsimi güveniyorum" dese de zaruret olmadıkça birden fazla yapılan bakışlar manevi tehlikeleri davet edebilecek özelliktedir. Bir hadisi şerif de yabancı kadınları gözle süzmenin, iblisin oklarından zehirli bir ok olduğu bildirilir ve haramdan gözünü çeviren kimseye, Cenab-ı Hak-kın lezzetini kalbinde duyuracağı bir ibadet bahşedeceği müjdelenir.(mü.5.264).

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Şu üç göz hariç kıyamet günü her göz ağlayacaktır. Bu gözler: Allah'ın haram kıldığı şeylere bakmaktan çekinen göz, Allah yolunda uykusuz kalan göz, Allah korkusundan bir sinek başı kadar da olsa yaş akıtan göz.(cs.3.3016.t.3.35) Tevrat'ta da harama bakışın şehvet tohumunu ektiği, bunun da insanda derin hüznler doğurduğu belirtilmektedir.

Harama bakmaktan kaçınan Allah'ın emrine uymanın zevkini yaşar, nefsin alçak, hâinâne düşünce ve duygularından uzaklaşır.

Harama bakmaktan çekinmeyen, gözünü Allah adına

değil de nefis hesabına kullanan onu değerden düşürmekle kalmaz, bahsi geçen manevi zevkten de mahrum kalır.

Gözün harama bakması insanı son derece etkilemekte ve neredeyse bütün zinaya götüren etkenleri göz oluşturmaktadır. Gözün değmesi neticesinde kişinin o görüntüyü beyne kaydetmesi ve beynin sürekli o görüntüyle meşgul olması söz konusudur. Dolayısıyla zinaya götüren en önemli hususlardan birisi de hatta ilki göz organıdır.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Gözün zinası harama bakmak, dilin zinası fuhşu konuşmaktır. Nefis de o işi temenni edip istek duyar. Tenasül organı ise bunları ya doğrular veya o işi yapmayarak onları yalancı çıkarır.(Buhari,İsti'an,12;kader,9;Ebu Davut Nikâh 43;Müsned,2.279.cs.1.1008)

Ellerin Zinası

Elin zinası da diğer bir hadiste belirtildiği gibi yabancı bir kadına şehvetle dokunmak, tutmaktır. Nefsani duyguların harekete geçtiği böyle bir tutuş çok tehlikelidir.

Enes'in (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Kişinin başına demirden iğnenin batırılması, nikâh düşen bir kadına dokunmasından daha iyidir. (Taberani Kebir.5.258; cs.3.3201)

Ayakların Zinası:

Ayakların zina etmesi de böyledir. Nefis hesabına, şehvani arzu ve isteklerle atılan her adım ayakların zinasıdır. Resulullah (sav) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: Gidilmesi yasak olan yerlere gitme, o yolu adımlama ayakların zinasıdır. (Buhari,Kitabü'l-İstizan; Müslim,4.2047;cs.3.2771)

Kısacası bütün organların zinası vardır. Dil de, el de, ayak da, hatta kalb de zina yapar. Yukarıda ki hadisi şerif de zikredildiğine göre; tenasül uzvu da bu arzuları ya gerçekleştirir, ya da reddeder.

Görülüyor ki bir çarpıklık söz konusudur. Organları yaratılış gayesinin dışında kullanmak, maksatlarına ters istikamette yönlendirme hem tehlikeli boyutlara yönelme, hem de maddi ve manevi hasara sebep olmaktadır. Çünkü Yüce Allah organlara yapmaları için bir görev vermiştir. Meselâ kulağın gıybeti, zina ile ilgili sözleri dinleme görevi yoktur ancak Allah'ı ve emirlerini, Resulullah (sav) efendimizin tavsiye ve hadislerini islamâ ve dine uygun sözleri dinlemek vardır. Bakın bu hususta Ümmü Habibe (r.a) rivayet ettiği hadisi şerifte Resulullah (sav) Efendimiz ne buyuruyor: İnsanoğlunun bütün sözleri lehine değil aleyhinedir. İyiliği tavsiye etmesi, kötülükten sakındırması, Aziz ve Celil olan Allah'ı anması müstesna.(İbn Mace Fiten,12-cs.3.3058)

Birkaç Kıssadan Hisse

Zina günahı ile imtihan olmuş gerçekten çok dikkat çekici hayat hikâyelerinden birkaç tanesini ibret olsun diye buraya almak istedim.

Ebû Bekir b.Abdullah Müzeni'den (r.a) rivayet edildiğine göre bir hadise şöyle cereyan etmiştir. " Bir kasap komşularından birinin kızına tutuldu. Kızın ailesi, ihtiyaç dolayısıyla kızı başka bir köye gönderdi. Kasap arkasından giderek yolda kızla cinsi ilişkide bulunmak istedi. Kız, kasaba " Bunu yapma! Çünkü ben, senin bana aşık olmandan daha çok ben sana aşığım. Fakat buna rağmen Allah'tan korkuyorum" dedi. Kasap " Sen Allah'tan korkuyorsun da ben mi korkmuyorum"diyerek geri döndü. Yolda giderken bayılacak derecede kendisine susuzluk harareti bastı. Bu arada Beni İsrail peygamberlerinden birine rast gelir ve harareten ciğerlerinin yanmakta olduğunu söyler Peygamber:

Gel Allah'a dua edelim de köye varıncaya kadar bize bir bulutla gölgelik yapsın! Dedi." Kasap benim Salih bir amelim yok ki Allah'a dua edeyim! Bu bakımdan sen dua et! Dedi. Elçi,"Ben dua edeyim, sen de amin de" dedi. Bunun üzerine elçi dua etti, kasap da amin dedi ve böylece köye varıncaya kadar bir bulut kendilerini gölgelendirdi. Köye vardıkları zaman herkes kendi istikametine ayrılır. Fakat bulut kasabı gölgeler ve onun gittiği tarafa gider. Bunu gören peygamber:

Senin iyiliğın yok zanniyle duayı ben ettim, sen amin dedin. Allah bulutu gönderdi, bize gölge oldu. Buradan ayrılırken bulut senin tarafına geçti. Bunda bir hikmet var, bana anlat, senin halin nedir? Kasap meseleyi peygambere anlatır. Peygamber de “Günahtan tevbe edenin Allah katındaki mevki herkesin mevkiinden üstündür”,der.(ih.3.239)

Resulullah (sav) Efendimiz’in bir hadisi şeriflerinde şöyle bir olaydan bahsedilir: Sahabilerden bir genç Efendimiz (sav)’e gelerek: **“Ya Rasulallah! Zina etmem için bana izin ver, artık tahammülüm kalmadı”**dedi. Orada bulunanlar, gencin bu fena isteğinden dolayı, hiddete geldiler. Bazıları onu şiddetle azarlarken, kalkıp ağzını kapatmak üzerine hücum edenler oldu. Ancak, Peygamber efendimiz(sav) bunların hiç birine izin vermediği gibi, susup genci dinledi. Sonra yanına çağırđı ve onu dizlerinin dibine oturtup şöyle sordu: “ Böyle bir şeyin senin annenle yapılmasını ister miydin? Genç: “hayır Ya Rasulallah! Elbette istemezdim” dedi. Peygamberimiz (sav)” hiçbir insan, annesine böyle bir şey yapılmasını istemez” buyurdu ve şöyle devam etti: “Peki senin bir kızın olsaydı, ona böyle bir şey yapılmasını ister miydin? diye sordu. Genç adam bu soruya da:“canım sana feda olsun Ey Allah’ın Rasulü istemezdim.”diye cevap verdi. Pergamberimiz (sav) “ Hiçbir insan, kızına böyle bir şeyin yapılmasını istemez”buyurdu. Ardından da” “halanda veyahut teyzenle böyle bir iş yapılmasını ister

miydin? dedi. Genç: "Hayır Ya Rasulallah!" dedi." Bir başkasının kız kardeşinle zina etmesini ister miydin?" hayır! hayır, istemezdim!" diye cevap verdi genç. Ve Peygamberimiz (sav) sözlerini şöyle bitirdi: " Hiç kimse, halasıyla, teyzesiyle, kız kardeşiyle zina edilmesini istemez." Sonra da, o gence dua buyurdu" " Allah'ım bunun günahını bağışla, kalbini temizle ve namusunu koru." Bazı raviler o gencin, Cüleyyib olduğunu söyler. Kendisi, nefesine hakim olmakta zorlanan bir genç olarak tanınırdı ve ashab arasında kötü bir şöhreti vardı, Ancak, Resulullah ile aralarında geçen bu olaydan sonra, tertemiz birisi oldu. Daha önceleri kimse ona kız vermek istemezken, Peygamberimiz (sav)'in aracılığı ile evlendirildi. Evlendikten az bir zaman sonra da, katıldığı ilk savaşta şehit oldu. Söz konusu harbin sonunda peygamberimiz (sav) ashabına sordu: "Hiç eksiğiniz var mı? " Hayır Ya Rasulallah, hepimiz tamamız! dediler."Ama benim bir eksiğim var" buyurdu Peygamberimiz (sav) ve Cüleybib'in başucuna giderek: " Cüleybib benden, ben de Cüleybib'denim" buyurdu.(mü.5.257)

Diğer bir kıssada da şu şekilde bahsedilir: Hz.Ömer (r.a) devrinde bir genç vardı. Bu genç mescidden hiç ayrılmazdı ibadetine dikkatli, nafileleriyle de Allah'a yaklaşanlardan olduğu her halinden belliydi. Bir ara, Hz. Ömer (r.a) bu genci mescidde göremez oldu.

Hz.Ömer cemaat ne kadar kalabalık olursa olsun ce-

maatini çok iyi tanır ve adeta her gün onları kontrol ederdi. İşte bu genci göremeyince de böyle sormuştu: "Acaba falanca gence ne oldu? Bir-iki gündür mescitte göremiyorum." Cemaat önce cevap vermek istememiş herkes gözlerini yere çevirmişti Ömer'le göz göze gelmemek için Hz.Ömer (r.a),cemaattteki bu garipliği görünce sorusunu tekrar eder ve içlerinden biri cevap verir:"Ey müminlerin emiri! Onu, uygunsuz bir yere giderken yolda ölü olarak bulduk. Seni üzmemek için hemen namazını kılıp gömdük."

Hz.Ömer işi anlar, sanki Ömer'in (r.a) gözünden perde kalkmış ve genci asıl mahiyetiyle görmüş gibidir. Hadisenin aslı şudur :

Bu genç mescide gidip gelirken, evi o yolun üstünde olan bir kadın, gence musallat olur. Genç bekârdır ve kadın, onu yoldan çıkarabilmek için şeytanın bütün oyunlarını kullanmaktadır. Ancak her defasında genç ondan gelen tekliflere karşı mukavemet gösterir, dayanır ve günaha girmekten kurtulur.

Ne var ki insanın bir zayıf anı olur. İşte o gün de o gencin zayıf anıdır. Kadın bütün şehvetiyle ona işaret edince genç dayanamaz ve eve doğru bir-iki adım atar. Birden dudaklarında, gayr-i ihtiyari olarak bir ayeti devamlı ve ısrarla okumaya başlar. Önce farkına varamadan diline dolanan bu ayet, farkına vardığı anda işini bitirmeye yetmiştir. O semavi saika gibi gelen ayet şu-

dur: “Onlar ki takva dairesi içinde yaşarlar, kendilerine şeytandan bir tayf, bir vesvese geldiği zaman hemen Allah’ı hatırlar ve gözlerini hakka açarlar.” (A’raf.201)

Genç sanki kendisine bu ayetler yeniden nazil oluyor gibi bir ruh haleti içine girer:Niyet ettiği işten Rabbinden çok utanır,haya eder..Rabbinin ona olan bunca ihsanını unutup bir an dahi olsa günaha meybinden dolayı ürperir ve hele sürçme anında bile Rabbinin onu nefsiyle baş başa bırakmayıp diline saldığı ayetle onu kendisine çevirmesi bu ışık insanı öylesine heyecanlandırır ki, kalbi bu heyecana dayanamaz;O’nu anar ve ötelere yürür.

Hz.Ömer (r.a),bu gencin bu durumunu öğrenince hemen onun kabrine koşar. Kabre doğru eğilir ve sesi çıktığıınca bağırır: “ Ey genç! Rabbinden korkanlar için iki cennet vardır” der. Tam bu esnada Ömer (r.a)’in sesine denk gür bir ses daha duyulur ve adeta makber lerzeye gelir.Bu ses,o gence aittir ve şöyle demektedir;“Ey müminlerin emir’i!Allah bana senin dediğinin iki katını lüt-fetti.” (ih.329)

Livata

Livata: Erkeğin erkekle veya erkeğin kadınla dübüründen, yani arkasından zina etmesine denir. Bu durum karı koca arasında olduğunda da yine livata olur ve haramdır.

Erkek veya kadına arkadan yaklaşma, yani cinsi münasebette bulunmadır.

Livata devrimizin vebası sayılan AIDS hastalığının yayılmasının da ana sebeplerindedir.

Bununla ilgili ayet ve Hadisleri bir okuyalım.

Lût'u da (peygamber gönderdik).Kavmine dedi ki: "Sizden önceki milletlerden hiç birinin yapmadığı fuhuşu mu yapıyorsunuz? (A'raf.80)

Lût Peygamber, İbrahim (a.s)'ın kardeşinin oğlu Hârân'ın oğlu'dur. Irak Bâbil'i denilen yerdendir. Amcası İbrahim'le birlikte Şam'a göç etmiş, Ürdün'e yerleşmiştir. Allah da onu Sodom ahalisine peygamber olarak göndermiştir.(rb.3.197)

Çünkü siz, şehveti tatmin için kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. (A'raf.81)

Kavminin cevabı: Onları (Lût'u ve taraftarlarını) memleketinizden çıkarın; çünkü onlar fazla temizlenen insanlarmış! demelerinden başka bir şey olmadı.(Â'raf.82)

Ve üzerlerine bir azap yağmuru yağdırdık. Suçluların sonlarının nasıl olduğuna bir bak.(Â'raf.83)

İbni Şirin der ki: "Domuz ve eşekten başka bu işi yapan hiçbir hayvan yoktur".

Livatâ büyük bir günahdır. Ondan aynı zamanda onun başlangıcı olan dokunma ve öpme gibi şeylerden sa-

kınmak gerekir. Erkeğe arkadan yaklaşmaya büyük livatâ; kadına arkadan yaklaşmaya da küçük livatâ denir.

Elçilerimiz Lût'a gelince,(Lût) onların yüzünden üzüldü ve onlardan dolayı içi daraldı da "Bu çetin bir gündür"dedi.(Hûd.77)

(Meleklerin genç delikanlılar şeklinde geldiğini gören Lût (a.s) onları insan sanmış ve kavminin onlara tecavüz etmesinden korkmuştu)

Lût'un kavmi, koşarak onun yanına geldiler. Daha önce de o kötü işleri yapmaktaydılar.(Lût): " Ey kavmim! işte şunlar kızlarımdır (onlarla evlenin); sizin için onlar daha temizdir. Allah'tan korkun ve misafirlerimin önünde beni rezil etmeyin! İçinizde akli başında bir adam yok mu!" dedi.(Hûd.78)

Onlar dediler ki: Şüphesiz bilirsin ki, senin kızlarınla bizim hiçbir alâkamız yoktur. Ve sen bizim ne istediğimizi pekâlâ bilirsin.(Hûd.79)

(Lût:) Keşke benim size karşı (koyacak) bir gücüm olsaydı veya güçlü bir kaleye sığınabilseydim! dedi. (Hûd.80)

(Melekler) dediler ki: Ey Lût! Biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana asla dokunamazlar. Sen gecenin bir kısmında ailenle (yola çıkıp) yürü. Karından başka sizden hiçbiri geride kalmasın. Çünkü onlara gelecek olan (azap) şüphesiz ona da isabet edecektir. Onlara vâdolunan (helâk)

zamanı, sabah vaktidir. Sabah yakın değil mi? (Hûd.81)

Melekler gelince Lût'a (a.s) kapıyı aç, bizi onlarla baş başa bırak dediler. Lût (a.s) kapıyı açtı. Saldırganlar içeri daldılar. Cebrail (a.s) Rabbinden bunları cezalandırmak için izin istedi. O da izin verdi. Cebrail doğruldu. Kanadını açtı. Kanadını yüzlerine vurdu ve onları kör etti. Nitekim Allah'ü Teâlâ : "Bunun üzerine gözlerini kör ettik" (Kamer.37) buyurmuştur. Artık yollarını bulamaz oldular. İmdat çığlıkları ve Hz.Lût'un evinde sihirbazlar bulunduğunu söyleyerek çıktılar ve Lût'u tehdit ederek: Dur bakalım, hele bir sabaha çıkalım dediler. Rivayet edildiğine göre Lût meleklerle: Onlar ne zaman helâk olacaklar? diye sormuş, melekler de: Sabah vakti diye cevap verince. Hz.Lût: Daha çabuk olmaz mı? demiştir. Bunun üzerine Sabah da yakın değil mi? dediler helâk olmaları için sabah vaktinin seçilmesi, bunun bolluk ve rahatlık vakti olmasındandır. Azabın bu vakitte inmesi daha korkunçtur ve düşünenler için daha ibret vericidir.

Emrimiz gelince, oranın altını üstüne getirdik ve üzerlerine (balçıktan) pişirilip istif edilmiş taşlar yağdırdık.

(O taşlar:) Rabbin katında işaretlenerek (yağdırılmıştır).Onlar zalimlerden uzak değillerdir.(Hûd.82-83) Sabahleyin, belirlediğimiz azabın zamanı gelince, üstün gücümüzle Lût kavminin oturduğu yerlerin altını üstüne getirdik. Bu yerlere "mü'tefikât"deniyordu. Dört şehirden ibaretti ve dört yüz bin kişi yaşıyordu. Kudüs'e uzaklığı

üç günlük yoldu.

Rivayet edildiğine göre Cebrail, kanadını ülkenin altına koydu, yerinden söküp göğe kaldırdı. Öyle ki gök ehli köpeklerin ulumasını, horozların ötmesini işitti, fakat ne bir kap ters geldi ne de uyuyan uykusundan uyandı. Sonra Cebrail ülkeyi üzerlerine ters getirdi sonra şehir halkının üzerlerine sertleşmiş yağmur damlaları gibi “peş peşe sert taş yağdırdık” Bu taşlar, yeryüzü taşlarına benzemeyen özel taşlardı. Veya taşların üzerinde, isabet edeceği, kimselerin isimleri yazılıydı. Bu taşlar, Rabbinin katından atılıyordu.

Konu ile ilgili ayetler Şuara sûresinde ve Ankebut suresinde de mevcuttur ama biz bunlarla yetinelim.

Livatâ ile ilgili hadislere gelince:

Ebu Sahra'nın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Lût kavminde kadınlar arasındaki fena münasebet, erkeklerde başlamadan kırk sene evvel vardı.(r.338.3)

Zübeyr'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz: Lût kavminin her adeti kayboldu. Üçü müstesna: Kılıcını sürümek, tırnakları boyamak ve avreti açık gezmek (kısık pantolon) (r.341.8)

Hasan'ın (r.a) rivayetinde: Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: On şey vardır ki; Lût kavmi onları yapmış ve o yüzden helâk edilmiştir. Ümmetim ise onlara bir de ken-

disi katar: Erkek erkeğe münasebet, Fındık gibi topaç taşlarını sapanla atmak, Güvercinle oynamak, Def çalmak, İçki içmek, Sakal kesmek, Bıyık uzatmak, Islık çalmak, El çırpma, İpek gömlek giymek (erkekler için): Bir tane de ümmetim ilâve eder ki, o da kadın kadına münasebette bulunmaktır.(r.315.12)

Cabir bin Abdullah (r.a) rivayetinde; Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: Ümmetim hakkında en çok korktuğum, Lût kavminin işi olan livatâdır. (cs.1.1247; c.f.4.5397; tr.1457; İbni Mace 2563; t.5.62.)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuştur: Dört kişi, Allah'ın gazabı ile sabaha kavuşurlar! Allah'ın gazabıyla akşamlarlar! Ben (Ebu Hureyre): Ya Resulallah! Bunlar kimlerdir? diye sorunca: Erkeklerden kadınlara benzemeye çalışanlar, kadınlardan erkeklere benzemeye çalışanlar ve hayvanlarla cinsi temasta bulunan kimse ile erkeklerden erkeklerle cinsi temasta bulunan kimsedir. buyurdu. (mz.11.10637; t.5.65)

Yine Ebu Hureyre'nin (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Bir kimse bir hayvanla cinsi temasta bulunursa o kimseyi ve o hayvanı öldürün! (mz.11.10641; c.f.4.5399;Tr.11455;Ebu Davud 4464;t.5.62)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz Şöyle buyurmuştur: Üç kişiden "Lâ ilâhe illal-

lah”(Allah’tan başka ilah yoktur) şehadetleri kabul edilmez:

1-Livata yapan ve yaptıran erkekler.

2-Birbiriyle ilişki kuran (ilişki kurar gibi cinsel organlarını birbirine sürten) kadınlar.

3-Zalim devlet başkanı.(mz.10635;t.5.69)

Amir oğlu Ukbe (r.a) Resulullah (sav)’in şöyle dediğini nakletti : Allah,kadınlara arkadan yaklaşanlara lanet etti.(t.5.71)

Sabit oğlu Huzeyme (r.a) Resulullah (sav)’in üç kere: “Allah, gerçeği söylemekten çekinmez. Kadınlara arkalarından yaklaşmayın” dediğini rivayet etti.(t.5.71)

Kadınlarla olan livatâ’ya gelince;

Yüce Allah (c.c) Bakara suresinin 223’üncü ayetinde mealen şöyle buyurmuştur;

Kadınlarınız sizin için bir tarladır, tarlanıza nasıl diler-seniz öyle varın. Kendiniz için önceden (uygun davranışlarla) hazırlık yapın. Allah’tan korkun, biliniz ki siz O’na kavuşacaksınız.(Ya Muhammed!) müminleri müjdele.

(Cinsi temasın şekli sınırlı değildir. Yasak olan sapık ilişkidir. Temastan önce hazırlık hem maddi ve cinsi hem de besmele vb.gibi manevi olarak anlaşılmıştır.)

Resulullah (sav) Efendimiz bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: Kadının cinsel organından olmak şartıy-

la, istediğiniz gibi onlarla cinsel ilişki de bulunun.(İbn-i Kesir.I.458)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Kadınlara arkadan yaklaşan kimse mel'undur.(t.5.71)

Yine Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Hayız gören kadınla cinsi münasebette bulunan veya arkadan kadına yaklaşan, yahut kâhine (gaybten haber verene) gelerek onun söylediklerine inanan kimse, Muhammed (sav)'e indirilene küfretmiştir.(t.5.73)

Amr oğlu Abdullah (r.a) rivayetinin

de; Resulullah (sav) Efendimiz Şöyle buyurmuştur: Erkeğin karısına arkadan yaklaşması küçük livatadır (zinadır).(t.5.69)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Kadınlara arkadan yaklaşan kafir olur.(t.5.71)

İbni Abbas'ın (r.a) rivayetinde;Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur.Lût kavminin yaptığı işi (livâta) yapanı görürseniz bu işi yapanı da kendisine yapılanı da öldürün.(c.f.4.5393,tr.1456;İbn Mace 2544;Ebu Davud 4462)

İbn Ebi'd-Dünya ve " Ceyyid" isnadla Beyhaki, Münkerdir oğlu Muhammed'den rivayet ettiler :

Halid b.Velid, Hz.Ebu Bekir (r.a)'e:Bazı arap mahallelerinde, kadınların nikâhlandığı gibi erkeklerin de birbirleriyle nikâhlandıklarını bir mektupla bildirdi. Bunun üzerine Ebu Bekir Resulullah (sav)'in ashabını (bu meseleyi görüşmek üzere) topladı. İçlerinde Hz.Ali(r.a)de vardı. Hz.Ali :

Bir tek toplumun dışında (lût kavmi) hiçbir toplum bu suçu işlemedi. Allah'da onlara bildiğiniz cezayı verdi, onların ateşte yakılması görüşümdedir dedi. Resulullah (sav) ashabı bu görüşte birleştiler. Ebu Bekir de onların yakılmasını emretti.(t.5.68)

Ebu Hureyre'nin (r.a) bildirdiğine göre; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Yüce Allah, yedi göğün üzerinden yedi kişiye lânet etmiştir. Her birine lâneti üç defa tekrarladi. Oysa onlardan her birine O'nun bir lâneti yeterdi. Sonra buyurdu ki: Lût kavminin yaptığı ameli yapan (livatacı) melundur. Lût kavminin yaptığı ameli yapan melundur. Lût kavminin yaptığı ameli yapan melundur. Allah'tan başkasına kurban kesen melundur. Her hangi bir hayvanla cinsi münasebette bulunan melundur. Anne babasına isyan eden melundur. Anneyle kızını bir nikâhta bulunduran (bir kadınla evlendikten sonra o kadının kızıyla evlenen) melundur. Arazinin sınırını değiştiren melundur. Efendilerinden başkasına kendini nispet eden (nesebini değiştiren azatlı köle) melundur.(m.z.11.10636;t.5.64)

Bazı alimlere göre ise: Bunu yapanlar, evli olsun bekâr olsun recmedilirler. Bu, İbn Abbas'ın, Şa'bi'nin, zühri'nin, İmam Malik, İmam Ahmed, İshak, İbrahim'in, Nehai'nin, görüşüdür.

Nehai: Bir kimseyi iki kere recmetmek olsaydı, o da livatayı işleyenler olurdu dedi. İmam-ı Şafii'nin son sözüne göre: Bunu yapanların her ikisi de hadiste geçtiği gibi öldürülür.

Musannif diyor ki: Halifelerden dört kişi livata yapanları ateşte yaktılar:

Bunlar: Ebu Bekir Sıddık, Ali b.Ebi Talib, Abdullah b.Zubeyr ve Hişam b.Abdülmelik.(t.5.68)

Hadis-i Şerif'te Resûlullah (s.a.v) "Kadına arkadan yaklaşan mel'undur" buyurmuştur. (rb.3.199-cu.3-551) Bu işi yapan veya yaptıran kimselerin her ikisi de katlolunur. Bazı ulemaya göre ateşle yakılmasına kadar gidilmiştir. Kimisi duvar yıkılarak altında öldürülür veya minare gibi yüksek bir yerden atılıp üzerine de taş atılarak öldürülür, demişlerdir. Yere batırılan Lût Kavmi'nin helâkine sebep olmuştur. İmam Malik'e (r.a) göre mutlaka recm olunur demişler.(m.v.138)

4) Müslüman Kardeşini Gıybet Etmek:

GIYBET NEDİR?: (Sözlük manası) Arkadan çekiştirmek. Hazır olmayan birisinin aleyhine konuşmak. Birisinin gıyabında hoşuna gitmeyen bir şeyi söylemektir.

GIYBET: Bir insanın, başka bir insanın duyduğu zaman üzüleceği veya utanacağı ama gerçekten yapmış olduğu bir kusurunu gıyabında bahsetmek, konuşmaktır. Yapmadığı bir şeyi söylemeye ise bühtan yani (iftira) denilir. Buna Türkçe de çekiştirme derler.

Resulullah (s.a.v) Efendimiz: “Gıybet; din kardeşinin yüzüne söylemekten hoşlanmayacağın şey gıybettir” buyuruyor. (r. 377. 12. c.s. 3. 3419)

Diğer bir Hadisi şerifte: “Gıybet bir adamın kusurunu arkasından söylemendir” buyurur. (r. 226. 1)

Yani bir kişi hakkında söylenmiş olan “aval aval yüzüme baktı” demek kadar bile kısa da olsa duyduğu zaman muhatabının hoşuna gitmeyecek bir söz gıybettir ve haramdır. Yalan söylemek, zina etmek, hırsızlık yapmak ve namazı terk etmek gibi haramdır. Fark etmez aynıdır.

Yüce Allah (c.c) insanoğlunu öyle büyük bir şerefle şereflelendirmiş ki, onun kusurlarının bile gıyabında, kendisi yokken konuşulmasını yasaklamış ve büyük bir günah olarak bildirmiştir. Hucurat suresinin 12.ayetinde “Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin” buyuruyor. Hümeze suresinin 1-2 inci ayeti kerimesinde ise: “Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi adet edinen herkesin vay haline” buyuruyor. Bu durum Rabbimizin kusurlu olan bir kulunu dahi koruyup himaye ettiğini gösterir. Bununla birlikte gıybetin

men edilip yasaklanmasının diğere bir sebebi de, toplumun, cemiyetin muhtaç olduğu barış ve kardeşlik duygularını zedeleyici bir rol oynamasıdır.

Gıybet, gerçekten İslam kardeşliğini bozan, toplumun düzenini alt üst eden, birlik ve beraberlik ruhunu öldürerek kalplere kin, nefret ve husumet saçan büyük günahlardan birisidir. Böyle olmakla beraber bir çok kimse, cahilane bir düşünce ile, konuştuğunun doğru olması sebebiyle kendisini avutur. Halbuki gıybet, gerçek olan bir kusurun söylenmesidir. Gerçek ve doğru olmayanı söylemek ise apaçık bir iftiradır. Bu durumu düşünmeyerek insanın kendi sözlerinin doğru olmasıyla teselli bulup ve bu yanlış yolda devam edip gitmesi ise ne büyük bir gaflettir!

Ebu Hureyre (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte, "Resul-i Ekrem (s.a.v.) : Gıybet nedir bilir misiniz diye sordu. Orada bulunan Ashab:

Allah ve Resülü daha iyi bilir, dediler:

O zaman Resululah (s.a.v.) efendimiz şöyle buyurdular:

Gıybet; Din kardeşini onun hoşlanmayacağı bir şekilde anmandır, diye tarif etti.

Bunun üzerine Ashab kardeşim de; söylemiş olduğum vasıf varsa o zaman ne buyurursunuz? denilmesi üzerine:

Eğer dediğin sıfat kardeşinde varsa o zaman gıybet olur. Yoksa, ona bühtan ve iftira etmiş olursun buyurdu. " (r.12.7. - r.s.1552.) Yani ona yapmadığı bir şeyi yalan ve bühtanla isnad etmiş olursun.

Muaz b. Cebel (r.anh) anlatıyor: "Bir gün Resül-i Ekrem'in huzurunda bir adamın çok aciz bir kimse olduğunu söylediler. Resül-i Ekrem:

Kardeşinizi gıybet etmeyiniz buyurdu. Onlar:

O bizim dediğimiz gibidir, dediler. Bunun üzerine Resül-i Ekrem:

Öyle olmasa, o zaman iftira etmiş olursunuz, buyurdu."

Gıybet, dilde zehirli bir hançer gibidir. Kalplerdeki sevgiyi, muhabbeti, şefkati, merhamet ve kardeşlik hislerini giderir, yok eder. İnsanları birbirine düşman eder. Fudayl bin İyad hazretleri "Gıybetin girdiği yerden kardeşlik çıkar gider" demiştir.

Gıybet, nefse yenilmenin, kalpteki yanlışı duyguların ve kötü ahlakın bir göstergesidir.

Gıybet insanın nefsini palazlandıran bir günahdır. Zira gıybet eden kişi, ayıplayıp küçük gördüğü kimsenin işlediği günahı kendisinin beri olduğunu düşünür. Yani o günahı işlemediği için kendisini gıybet ettiği kişiden üstün görür. Halbuki Resulullah (s.a.v) Efendimiz; "Müslü-

manın kardeşini hor görmesi, kişiye şer olarak yeter" buyurur. (m. Birr 32. r. b. 8. 210)

Gıybetin temelinde gurur, kibir, ucup, haset, kin gibi daha birçok kötü vasıflar bulunmaktadır.

Bu durum da, gıybet eden bir kalbin ne feci bir vaziyette olduğunun açık bir göstergesidir.

Gıybet, müminlerin arasını bozan ve su-i zanna sebep olan çok tehlikeli öldürücü bir zehirdir.

Neticede kalbi öldürür. Nitekim Resulullah (s.a.v) Efendimiz, İbni Mes'ud (r.anh) 'in rivayet ettiği bir hadisi şerifte: "Bana kimse, ashabımın birinden (canımı sıkacak) bir şey getirmesin. Zira ben, sizin karşınıza, içimde hiç bir şey olmadığı halde çıkmak istiyorum. " (t. m. 3893. Ebu Davut, Edeb 4860)

Gıybet, insanın ağızını, kalbini ve gönül alemini kirleten çirkin bir günahdır. Hazreti Aişe (r.anha) "Ne tuhaftır ki insan, müslüman kardeşi için sarf ettiği çirkin sözden dolayı değil de, yediği helal lokmadan dolayı ağızını yıkar" buyurur.

Yani müslümanın duyduğu zaman hoşuna gitmeyeceği her hangi bir noksanını bir başkasına nakleden her söz davranış ve hareket gıybettir.

İmam Gazali Hazretleri: "Kardeşinin gıyabında söylediğin hoşuna gitmeyen kusur, kıyafetinde, yaratılışında,

ahlakında ve akrabasında, her nerede olursa olsun fark etmez. Sözünde olsun, dünyalığında olsun, ahiret hususunda, hatta elbisesinde, evinde ve binitinde olsun hepsi birdir aynıdır gıybettir” buyurur.

BEDENİ GIYBET: Gözü şaşığıdır, bir gözü kördür, başı keldir, yüzü sivilcelidir, boyu kısa veya uzundur, siyahtır, sarıdır gibi duyduğu zaman adamın canının sıkılacağı ve hoşuna gitmeyecek her hangi bir sıfatını arkasından söylemek onun bedenine ait gıybettir.

NESEBİ GIYBET: Bu da soyu ile ilgili, kötü insandır, soyu bozuk, onun babası Hindu'dur, fasıktır, alçak birisidir gibi hoşuna gitmeyecek şeyleri gıyabında söylemek nesebe yani soya ait gıybettir.

AHLAKI GIYBET: O kötü huyludur, cimri birisidir, kibirli kendini beğenmiş biridir, riyakardır, yalancısıdır, sinir küpüdür, barut fıçısı gibidir, korkak birisidir, acizdir, tahammülsüz biridir, yüreksiz biridir, içkici biridir, kumarbazdır, zinacıdır gibi duyduğu zaman hoşuna gitmeyip canının sıkılacağı bir takım rahatsızlıkları arkasından yani gıyabında söylemektir.

DİNİ GIYBET: Hırsızlık yapar, yalancısıdır, namaza ve zekata tembeldir, namazını gerektiği gibi kılmaz, zekatı gereği gibi dağıtmaz, zekatı yerine vermez, pislikten kaçınmaz, anne ve babasına itaat etmez, cami adabına riayet etmez, ibadet için bile olsa temizliğe dikkat etmez, oruçlu iken bile insanlara sövmekten, saldırmaktan, çir-

kin hareketler yapmaktan ve insanları gıybet etmekten çekinmez. Bütün bunlar veya bunlara benzer sözleri müslüman kardeşinin arkasından gıyabında söylemek bir müslümanın dini hakkında yapılan gıybettir.

DÜNYEVİ GIYBET: Edebi azdır, edepsizdir, insanlara ihanet eder, milletin hakkına riayet etmez, kötü huyludur, her yerde her şeyde kendini haklı çıkarır, haklı görür, çok konuşur, çok yer, çok uyur, vakitsiz uyur, uykucu birisi, oturup kalkacağı yeri bilmez, devamlı çene çalar, iyi çenesi var gibi sözleri kişinin arkasından söylemek de dünya işleri ile ilgili gıybettir.

GIYİNİŞİNİ GIYBET: Elbisesinin kolu geniştir, dardır, uzundur, elbisesi kirli, eteği uzundur, kısadır, pasaklıdır, gömleği kir içindedir, önlüğüne bak kirden köpek yalasa doyar, şuna bak elbisesi bayramdan bayrama yıkanır gibi ifadeleri kullanarak bir insanın kusurlarını arkasından söylemek gıybettir ve buna da giyinişi ile ilgili gıybet denir.

Hız. Aişe (r.anha) der ki: "Bir gün Resulullah (s.a.v) 'in yanında idim.Uzun etekli bir kadın hakkında: "Bu kadının etekleri ne kadar uzunmuş!" deyince, Resul-i Ekrem (s.a.v.) : .

"Tükür, Tükür" dedi. "Ben de tükürünce ağızımdan bir et parçası düştü." (t. 5. 396.)

Hasan-ı Basri hazretleri şöyle diyor: "Bir kimsenin gıyabında caiz olmayan bir şekilde bahsetmek, konuşmak üç şekildedir. Gıybet, bühtan ve ifk'tir. Her üçünün de haram kılındığı hakkında Kur'an da ayetler bulunmaktadır. Gıybet, onda olan kusuru söylemek; bühtan olmayan kusuru söylemek, ifk ise duyduğunu söylemektir."

İbn Şirin bir adamı hatırladı ve "Şu siyah adam" dedi, hemen akabinde istiğfar ederek "Böyle söylemekle gıybet etmiş oldum" dedi.

GIYBET YALNIZ DİL İLE OLMAZ

Kişiyi dil ile anmanın haram olması, onun kusurlarını başkasına veya başkalarına anlattığı ve hoşlanmadığı bir şeyle onu tarif ettiği ve kusurlarını bildirdiği içindir. Bu durum ister açıktan olsun ister dolaylı yollardan olsun ikisi de birdir. Aynı şekilde bu durum işaretle, ima ile, göz kırparak, alaylı bir şekilde, gıyabında yazı ve hareketle, iş, söz her ne ile olursa olsun tavırları maksadı ifade eden her şey gıybeteye dahildir, dolayısıyla haramdır. Bu hususta fiil de söz gibidir.

Hız. Aişe (r.anha) buyurdu ki: "Bir gün bir kadın evime geldi. Gittiği zaman, elimle kısa boylu olduğunu işaret ettim. Resül-i Ekrem "Kadını gıybet ettin" buyurdu. " (i. 3. 324) Hız. Aişe (r.anha) 'nın bu durumu da gıybetin sadece dile mahsus olmadığını gösteren en büyük bir delildir. Ayrıca taklit etmek suretiyle eğlenmek de gıybet ve belki de gıybetin en ağırıdır. Çünkü taklit, daha açık bir tasvir-

dir (ifadedir) . Kişinin konuşmalarını, yürümelerini, salanmalarını ve diğer bazı hal ve hareketlerini, davranışlarını arkasından taklit etmek; mesela kendi normal yürüyüşü olmadığı halde onun gibi topal bir vaziyette yürümek veya yürümeye çalışmak gıybettir. Bu şekilde yapmak insanın yapmış olduğu hareket ve davranışlarını sözle veya yazı ile başkalarına anlatmak hususunda dil-den daha etkilidir.

Yazı ile çekiştirme de böyledir. Çünkü kalem iki lisan-dan biridir. Mesela bir yazarın muayyen belli bir şahsı ele alarak aleyhinde yazı yazması gıybettir. Ama "bazıları şöyle diyor" şeklinde yazması gıybet değildir. Çünkü gıybet, ölü olsun, diri olsun, muayyen yani belli bir şahsa taarruzdur. Ona yöneliktir.

KALP İLE GIYBETİN HARAMLIĞI

İmam Gazali Hazretleri; "Dil ve diğer azalarla gıybet haram olduğu gibi, kalp ile ve içten yapılan gıybet de haramdır" buyuruyor. Buna su-i zan (kötü zan) derler. Bu su-i zan kötü söz gibidir. Dilinde bir adamın kötülüklerini saymak yasak olduğu gibi, kalp ile de, kötü zanda bulunmak yasaktır.

Bir kimseye kötü zanda bulunmak, kimsenin hakkı değildir. Bu kötü zandan maksat, kalbe ne surette gelirse gelsin demek değil de adamın kötülüğüne kalbin hükmetmesidir. Zan kalbin temayül ettiği taraftır. Nitekim Allahü Teala, Hucurat Suresi'nin 12. ayetinde: "Ey iman

edenler! Zannın bir çoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır” buyurmuştur.

Su-i zannın haram olmasının sebebi, herkesin kalbinde olanı, ancak ve ancak gaybı bilen Allah'ü Teala bilir. Binaenaleyh, gözünle görüp te'vil kabul etmeyen kat-i bir malumata, bilgiye sahip olmadıkça, kimse için kötü düşünmeye hakkın yoktur. Gözünle görmeyip kulağınla duymadığın hususlarda, kalbine gelen şüpheler şeytandandır.

Zan; bir alametten dolayı insanın içinde hasıl olan düşüncedir. Eğer bu güçlenirse, bilgi olur. Çok zayıf olduğu takdir de vehim olmaktan öteye geçmez.

Bakın; Cüneyd-i Bağdadi Hazretlerinin içinden geçirmiş olduğu bir sözle ilgili olarak başından geçenleri yazmadan geçemeyeceğim. Cüneyd-i Bağdadi (r. aleyh) bir gün mescit kapısında otururken bir cenazenin geçtiğini gördü. Cenazeyi Bağdat ahalisinden birçok kişi taşıyordu. Zahit kılığında bir derviş kişi vardı, bu adamlardan dilendi. Cüneyd-i Bağdadi içinden, “Bu derviş gitse, bir iş yapsa, rızkını eliyle temin etse dilenmekten daha iyi değil midir?” diye geçirdi. Ardından evine gitti. Önceki gibi tespih çekip, namaz kılıp, Allah' a dua etti. Ağlayayım diye ne kadar uğraştıysa da üzerine bir ağırlık galip oldu, bunu bir türlü başaramadı. Bu arada uykusu geldi, uyudu. Rüyasında o dervişi et kebabı şeklinde önüne getirdiler ve:

"Bunu hemen ye. Çünkü önünde gıybetini yaptın, etini çektin" dediler. Cüneyd-i Bağdadi:

"Gıybet etmedim, hatırımdan bu derviş gitse elinin emeğiyle kazansa halktan dilenmekten daha iyidir, dedim" dedi.

"Allah'ın kismet ve takdir ettiğine muhalefet ederek su-i zanda bulundun. Git o dervişi bul, helalleş" dediler.

Uyandığında o kişiyi aradı. Bir su kenarında oturmuş tere yapraklarını dürüp yer iken buldu. Selam verdi. Derviş selamını aldıktan sonra: "Sakın bir daha öyle deme" dedi. Cüneyd-i Bağdadi:

"Artık demem" dedi. Derviş:

"Şimdi yürü git, Allah seni ve beni bağışlasın, suçunu affettim" dedi. (dr. 76)

GIYBETİ DİNLEYEN DE AYNIDIR

Bir mecliste gıybet yapılırken o mecliste bulunan insanların susarak dinlemesi de, teşvik de gıybete ortaklıktır. Taberani'nin İbni Ömer'den rivayet ettiği bir hadisi şerifte; Nitekim Resül-i Ekrem (s.a.v) "Dinleyen de gıybet edenlerden biridir" buyurmuştur. Hz. Ebubekir (r.anh) Hz. Ömer (r.anh) bir gün, birisi için "Falanca çok uykucudur" demişler ve aynı gün Resül-i Ekrem (s.a.v.) den de katık istemişlerdir. Peygamber (s.a.v) Efendimiz "Siz katık yediniz", buyurunca onlar "Hayır böyle bir şey olmadı"

demeleri üzerine: "Evet, siz kardeşinizin etinden yediniz" buyurdu. (İ.3. 326) .

Bu suretle gıybetle, Hz. Ebubekir (r.anh) ile Hz. Ömer (r.anh) ikisi bir arada olmuşlardır. Burada şüphesiz birisi söylüyor, diğeri de dinliyordu. Resulullah (s.a.v.) söyleyenle dinleyeni gıybet günahında bir tuttu.

Enes (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) : "Bir cemaat içinde bulunurken, bir kimse hakkında gıybet edildiğini görürsen o kimse için yardımcı ol ve cemaatı da ondan men etmeye çalış veya oradan kalk git" buyuruyor. (r. 66. 9)

Gıybet meclisinde bulunan, dili ile korkarsa, kalbi ile reddetmeli, gücü yeterse oradan ayrılmalı veya sözü değiştirmelidir. Bunları yapmazsa gıybetle ortaktır. Şayet içinden dinlemeyi canı arzu ettiği halde yapmacık olarak diliyle, konuşma, derse, bu nifak alametidir. İçinden gıybeti kerih, yani iğrenç, tiksindirici görmedikçe günahtan kurtulamaz. Yalnız el, baş, kaş ve vücut hareketleri ile gıybeti redde kalkışmak kendini mes'uliyetten kurtarmaz. Çünkü bu gıybeti küçümsemektir. Layık olan, gıybetin ehemmiyetini belirtip onu açıkça men etmektir. Nitekim Resulullah (s.a.v.) Efendimiz Enes (r.anh) in rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte:

"Bir kimsenin yanında din kardeşi gıybet edilir de, yardıma muktedirken ona yardım etmezse, Allah o kim-

seyi dünya ve ahirette hor eder” buyurmuştur. (r. 407. 7. - c.s. 3. 3585.)

Yardım ederse onu savunursa; Yezid (r.anh) 'in kızı Esmâ (r.anha) Resulullah (s.a.v) in şöyle buyurduğunu rivayet etti:

“Kardeşini gıyabında savunan kişiyi, Allah (c.c) cehenneminden azat eder.” (t. 5. 413)

Ebu'd-Derda (r.anh) rivayet ettiği diğer bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Gıyabi olarak din kardeşi aleyhindeki dedikodulardan, din kardeşini müdafaa eden kimsenin, kıyamet günü ırz ve şerefini korumayı Allahü Teala üzerine almıştır.” (i. 3. 327)

GIYBETİN KÖTÜLÜĞÜ, AFETLERİ

Yüce Allah (c.c) Hucurat suresinin 12. ayetinde: “Biri-niz diğerinizi arkasından çekiştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz” buyurmuştur.

Hümeze suresinin 1-2 ayetinde de “Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi adet edinen herkesin vay haline!” buyuruyor.

Ebu Hureyre (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) : “Her müslümanın kanı, ırzı ve malı birbirine haramdır” buyuruyor.(t.5.392.r.s. 3.1556.)

Başka bir rivayette; Enes İbn Malik (r.anh) 'ın şöyle anlattığı nakledildi: "Resulullah (s.a.v) bize hutbe okudu. Faizi anlattı. Onu çok büyüttü ve şöyle buyurdu:

"Allah katında kişinin faizden aldığı paranın günahı, zina günahının otuz altı katıdır. Faizden daha büyük günah ise, müslüman kardeşinin namusuna tecavüzdür." (t.5. 392) Çünkü faizde kişinin malına tecavüz vardır. Gıybette ise kişinin şeref ve haysiyetine saldırılır.

Gıybet yani arkadan çekiştirme adamın ırz yani şeref ve haysiyeti ile alakalıdır. Allahü Teala bunu mal ve can ile bir tuttu. Ayette gıybetin tiksintinin doruğundaki ölü eti yemeye benzetilmesi onun Allah katında ne derece ve ne kadar büyük bir günah olduğunu gösterir.

H. Cabir (r.anh) ile Ebu Said (r.anh) rivayet etmiş oldukları bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) : "Gıybetten sakının. Zira muhakkak ki gıybet, zinadan daha şiddetlidir. Adam zina eder ve tövbe eder de Allah onun tövbesini kabul eder. Gıybet sahibine gelince, gıybetini yaptığı kişi onu affetmedikçe, mağfiret olunmaz" buyurur. (r. 174. 1. t. 5. 406.)

Bakın işin en ilginç yönü; bir zinadan bahsedilse tüyle-
rimiz diken diken olur, halden hale gireriz veya birisine
zinaya mı yaklaştın gibi şakadan da olsa bir söz söylen-
miş olsa o insanın size karşı olan tutum ve davranışlarını
aşağı yukarı tahmin edersinizdir.

Amma ve lakin bir toplantıda olsun, bir misafirlikte olsun veya her hangi toplulukta veya iki üç kişi bir arada iken olsun bir Müslüman gıybet edilirken kimse en ufak bir ses çıkarmayıp aksine onun ayıp ve kusuruna iştirak edilip bir şeylerde ilave edilmeden çekinilmiyor.

Enes (r.anh) rivayet ettiği bir hadiste Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Miraca çıktığım gece, tırnakları ile yüzlerini tırmalayan bir takım kimseler gördüm. Cebrail'e:

Bunlar kimdir? diye sordum. Cebrail de:

Bunlar, insanları gıybet edip gizli hallerini araştıranlardır, dedi." (t. 5. 404)

Ebu Hureyre (r.anh) şöyle anlattı: "Eslemi Resulullah'a (s.a.v) geldi, kendisinin zina yaptığını dört şahadetle bildirdi ve her defasında:

"Ben haram kadına gittim" diyordu. Resulullah (s.a.v) de ondan yüzünü çeviriyordu. Hadisi anlatarak şöyle devam etti: Resulullah (s.a.v) adama:

"Bu itirafta ne demek istiyorsun ?" dedi Adam:

"Cezamı vererek beni günahımdan temizlemeni istiyorum" dedi. Resulullah (s.a.v) de recm edilmesini (taşlanarak öldürülmesini) , emretti ve recm edildi. Ensardan iki kişiden biri diğerine:

"Şuna bak, Allah onun suçunu örtmüşken itiraf etti, köpek gibi taşlanarak öldürüldü" dedi. Resulullah (s.a.v.) sustu, sonra bir süre yürüdü ve bir eşek leşine rastladı.

"O gıybet edenler nerede? buyurunca:

"Buradayız Ya Resulullah!" dediler. Resulullah (s.a.v.) onlara:

"Şu eşeğin leşinden yiyin bakalım"

Ya Resulullah! Allah hayrını versin, bundan kim yer?

Demin recm edilen adam hakkında kötü konuşup gıybetini yaptınız. Bunun günahı şu eşek leşini yemekten daha şiddetlidir. Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, o şimdi cennetin nehirlerinde temizleniyor. (t. 5. 403)

Diğer bir hadisi şerifte; Enes b. Malik (r.anh) diyor ki: "Resül-i Ekrem (s.a.v.) bir gün oruç tutmamızı emretti, sonra da: "Ben izin vermeden kimse orucunu açmasın" buyurdu.

Herkes orucunu tuttu. Akşam olunca, teker teker müracaat edenlere, iftar müsadesi verildi. Bu arada bir adam gelerek:

Ey Allah'ın Resülü, iki genç kız oruç tuttu ve yoruldu- lar. Zat-ı alinize gelmeye utanıyorlar. Müsaade buyurursanız iftar etsinler, dedi. Resül-i Ekrem (s.a.v.) müsaade etmedi adam iki defa geldi. Adam ikinci gelişinde:

Ya Resulullah nerde ise ölecekler, dedi. Peygamber Efendimiz de:

"Onları bana getir" buyurdu. Geldiler, Resül-i Ekrem bir bardak getirtti ve birine "Kus bakalım" dedi. O da kan ve irini karışık şekilde kustu. Hatta bardağı doldurdu. Öbürü de aynı şekilde kustu. Bunun üzerine Resül-i Ekrem (s.a.v.) "İşte bu iki kız helal şeylerden oruç tuttular. Ama Allah'ın haram kıldığı gıybetle oruçlarını bozdular bir araya gelerek, insanların etini yediler" buyurdu.

"Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, eğer o pıhtı karınlarında kalsa idi ateş mutlaka onları yiyecekti, (yakacaktı) " buyurdu. (t.3.399)

Ebu Berze (r.anh) rivayetinde Resulullah(sav): "Çeke-memezlik yapmayın, kin tutmayın, alamayacağınız malın fiyatını yükseltmeyin, müzayedede üzerine varmayın, birbirinize arka çevirmeyin, birbirinizi çekiştirmeyin. Ey Allah'ın kulları kardeş olun." (b. -m. i. 317.)

Süleym b Cabir (r.anh) diyor ki: "Resül-i Ekreme gittim ve Ya Resulullah! Bana faydalanacağım bir hayrı anlat dedim. Resül-i Ekrem (s.a.v.) :

"Sadakayı hakir görme! Kendi kovandan su isteyenin kabına akıtığın bir miktar su bile olsa. Kardeşini güler yüzle karşıla ve ayrıldığı zaman gıybetini yapma buyurdu."

Bera (r.anh) diyorki; Resül-i Ekrem bize bir hutbe irad etti. Hatta evlerinde oturan kızlar da bunu duydular. Hutbesinde şöyle buyurdu:

"Ey dili ile iman edip kalpleri ile inanmayanlar, müs-lümanları gıybet etmeyin, onların gizli hallerini araştırmayın. Kim, din kardeşinin gizli hallerini araştırırsa, Allahu Teala onun gizli hallerini kusurlarını araştırır. Öyle ki, evinin ortasında bile olsa onu rezil rüsvay eder."(rb.8. 210)

Ebu Bekre (r.anh) şöyle anlattı: "Resulullah (s.a.v) ile beraber yürüyorduk. Elimi tuttu, bir adam da sol tarafında vardı. Önümüze iki kabir çıktı. Resulullah (s.a.v) :

"Bunlar azap görüyorlar, azapları büyük bir günahdan dolayı değil. Fakat cezası büyük". Hanginiz bana bir dal getirecek dedi. Koştuk ben onu geçtim ve bir hurma dalı getirdim. Onu ikiye böldü, birer tane bu kabirlerin üzerine koydu ve:

Bunlar yaş olduğu müddetçe azapları hafifletilir. Bunlardan biri gıybet, diğeri de idrar nedeniyle azap görüyorlardı, buyurdu".(t.5.407)

Ebu Hureyre (r.anh) rivayet etmiş olduğu başka bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) :

"Dünyada gıybet ederek kardeşinin etini yiyen kimse, kıyamet günü onun yanına getirilir ve ona:

Canlı iken nasıl yedin ise ölüsünden de ye denilir. O da yüzünü buruşturarak feryat eder, buyurur.” (t.5.402.)

Amr İbnü'l-As (r.anh) bir deve leşinin yanından geçerken arkadaşlarının birine: “Şüphesiz kişinin bundan karnını doyuracak kadar yemesi, müslüman bir kimsenin etini yemesinden daha iyidir” dedi.(t.5.402) .

Ebu Hureyye (r.anh) rivayetinde; iki zat meşid-i Haramın kapılarının birinde oturuyorlardı. Sakalı bıyığı tıraş edilmiş muhnis bir adam oradan geçti. Bunlar "Bu adam kendini kadınlara benzetti, erkeklikten bir şey'i kaldı" dediler. Sonra ezan okundu, namaza gittiler. Namaz kılarırken, bizim bu konuştuğumuz doğru mu idi diye düşündüler ve meseleyi Mekke müftüsü Ata'ya arz ettiler. Ata da yeniden abdest alıp namazlarını iade etmelerini ve oruçlu oldukları takdirde oruçlarını kaza etmelerini emretti. (i.3.320) .

Enes (r.anh) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) : "Beş şey oruç ve abdestte hayır bırakmaz: Yalan, gıybet, söz taşıma, şehvet nazarı ile harama bakmak, yalan yere yemin etmek buyurur. (r.279.7) (Gıybet orucu bozamaz, fakat sevabını azaltır. Oruçta hayır da bırakmaz)

Hazreti Malik b. Dinar'ın rivayetinde: İsa Aleyhisselam havarileri ile birlikte, (Havari: İsa (a.s.) yardımcı ve sahabileri, ona inananlar) bir köpek leşinin yanından geçiyorlardı. Havariler:

Bu ne pis kokuyor, deyince, İsa aleyhisselam:

Ne parlak dişleri var, dedi (i.3.321)

Böyle söylemekle İsa aleyhisselam havarilerini bir köpeği bile olsa hem kusur arayıp gıybet etmekten alıkoymak, hem de ne olursa olsun, bir şeyin mutlak surette iyi bir tarafı olabileceğini, binaenaleyh, kusur araştırarak yerde iyi tarafını bulup söylemenin doğru olacağı onlara söyleyip göstermek istemiştir.

Sahabeler birbirlerini daimi, güler yüzle karşılarlar, ayrıldıkları zamanda katiyen birbirlerini çekiştirmezler ve bu davranışı en büyük ibadet telakki ederler; bunun aksini de nifak alameti yani (iki yüzlülük) kabul ederlerdi.

Biz eskiler sahabeye yetiştik onlar, ibadeti namazda, oruçta değil, insanları çekiştirmekten ve onlara dil uzatmaktan kaçınmakta ararlardı.

Denildi ki, Allahü Teala Musa Aleyhisselam'a "Cennete en son girecek olan gıybetten tövbe edenlerdir. Cehennem'e ilk girecekler de gıybeteye devam edenlerdir" diye vahyetmiştir. (i.3.319) .

Netice itibariyle; Müslümanın, canı ve malı gibi namusu ve şerefi de muhteremdir, onlara da dokunulmaz. Gıybetini yaparak bir müslümanın haysiyetini zedelemek de, tıpkı onun canına, malına ve namusuna el uzatmak gibi büyük bir cinayettir. Nitekim Yüce Allah (c.c.) El-Hümeze süresinde "Arkadan çekiştirmeyi (gıybe-

ti),yüze karşı eğlenmeyi (alay etmeyi) adet edinen herkesin vay haline!" buyuruyor.

Bir kimse bir başkasına kırgınsa veya kızmışsa onu kötümeye çalışır haliyle de gıybetini eder. Halbuki bunun büyük ve çok tehlikeli bir günah olduğunu bilen insan gıybet yaparak başkasına kızıp da kendisini ateşe atmaz. İnsan bir defa gıybet etmekle kızdığı insana zarar vermiş olmuyor, kendini felakete atıyor da kendisinin haberi yok bakın Efendimiz (s.a.v) ne buyuruyor:

Resullullah (s.a.v) : "Kimin bir kardeşinin ırz, şeref ve haysiyeti ile veya malı ile alakalı bir haksızlığı varsa, paranın pulun bulunmayacağı ve kıymeti olmayacağı bir gün (kıyamet günü) gelmeden, hak sahibinden helallik alsın. Zira o gün kendi iyiliklerinden alınır ve hak sahibine verilir. Şayet kendi iyiliği yoksa, hak sahibinin günahları da kendi günahları üzerine eklenir" buyuruyor.(c.f.8.9990)

Görülüyor ki sevmediği kişinin günahlarını alıp yerine gece gündüz çalışıp zor şartlarda. kazandığı sevapları verilecek. Bize bunu bakın Ebu Umame (r.anh). rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) Efendimiz:

"Ahirette kişinin amel defteri açılmış olarak getirilir. Defterlerine bakıp yapmış olduğu iyi amellerin sevabını göremeyince:

Ya Rabbi! Yapmış olduğum şu şu hasenat defterimde yoktur deyince, Cenabı Allah (c.c.) :

Onlar, insanları gıybet etmen nedeniyle yok oldular buyurur.(t.5.410)

Ve böylece de hem kızdığı hem de sevmediği kişinin günahlarını alıp ona kendi sevabını vermek suretiyle hem onu sevindirmiş hem de kendini ateşe atmış olur. Haraiti'nin rivayet etmiş olduğu bir hadiste Resulullah (s.a.v.) :

“Kıyamette bir kimse, sevap defterinde, yapmadığı ibadetleri görür **"Bunlar seni gıybet edenlerin sevaplarıdır" denir, buyurur.**

GIYBET HAKKINDA BÜYÜKLERİN SÖZLERİ

Süleyman Aleyhisselam: “Sözün gümüş ise sükutun altındır.”

Hız. Ömer (r.anh) : “Allah'ı zikre devam edin. Zira o şifadır. İnsanlardan dilinizi çekin; zira o hastalıktır.”

İbni Abbas (r.anh) : “Başkasının kusurunu söylemek istediğin zaman, kendi kusurunu hatırla.”

Huseyin (r.anh) oğlu Ali birinin gıybet ettiğini görünce "Gıybetten sakın; çünkü o köpek yiyeceğidir."

Ebu Hureyre (r.anh) : “Başkasının gözündeki kılı görür, fakat kendi gözünüzdeki kirani (saçı) görmezsiniz.”

H. Ali (r.anh.) : "Mızrakların açtığı yaralar iyi olur. Fakat dil yarası iyi olmaz."

Hasan (r.anh) : "Ey Adem oğlu, sende mevcut olan bir kusur ile insanları kınayıp dururken, kamil müslüman olamazsın. Kamil müslüman olmak için önce kendi kusurunu ıslah etmen, sonra da başkalarının kusurlarını ıslah ile meşgul olman lazımdır. Ancak bunu yaptığın takdirde, Allah'u Teala'nın has kullarından olabilirsin."

Hasan (r.anh) : "Dilini korumayan kimse dinini anlamamıştır."

Muhammed b. Vasi, Malik b. Dinar'a, "Dili korumak, altın ve gümüşü korumaktan daha zordur" diyor.

Tavus'da: "Dilim yırtıcı bir hayvandır ki, onu bırakırsam beni hemen helak eder."

Katade (r.anh) : "Kabir azabının üç şeyden meydana geldiği bize bildirildi:

1- Gıybetten dolayı,

2- Nemime'den dolayı. (İnsanlar arasında söz taşımak, laf götürüp getirmek) .

3- İdrardan sakınmamaktan dolayıdır." (i. 3. 321)

H. Ali (r.anh) a "Mümin'in alameti nedir"? diye sorulmuş, o da şu dört şey demiştir.

1- Kalbini kibir ve düşmanlıktan temizlemesi,

- 2- Dilini yalandan ve gıybetten temizlemesi,
- 3- Kalbini riya ve gösterişten arındırması,
- 4- Midesini de haram ve şüpheli şeylerden temiz tutmasıdır. "(r.b.7.118)

TOPLULUĞUN GIYBETİ OLUR MU?

Bir toplulukta şöyle böyle denildi gibi sözler gıybet olmaz. Gıybet ölü olsun diri olsun muayyen belli bir şahsa yapılan taarruzdur. Topluluk ise muayyen, belli bir şahıs değildir. Ancak toplulukta bazı kimseler hakkında hoşlarına gitmeyen sözler söylenir de dolayısıyla bu konuşulanlardan muhatap da kastedilen şahısları anlıyorsa veya karşıdaki konuştuğun şahıs meseleyi biliyorsa o zaman gıybet olur.

Mahzurlu olan; gıybet edilen adamı tanıtmaktır. Söylediğin adam, kimin hakkında söylediğini ve kimi kastettiğini bilmiyorsa, anlamıyorsa bu şekil konuşmanın bir zararı yoktur.

Resül-i Ekrem, (s.a.v) bir adamın halinden hoşlanmadığı zaman, muallak bir ifade ile "Bazı kimselere ne oldu ki, şöyle böyle yaparlar derdi ve şahsın adını vermezdi" buyuruyor. (e. d. i. 3. 324)

KAÇ YERDE GIYBET YAPMAK CAİZDİR?

İmam Gazali Hazretlerine göre başka bir kimsenin yapmış olduğu kötülükleri ve kusurlarını arkasından söy-

lemek, ancak şeriata uygun bir maksat, gaye bulunduğu zaman caiz olur. Aksi bir durumda kesinlikle gıybet etmek caiz olmaz.

Gıybet günahının yok olması, ancak meşru bir mazeretle mümkündür ki bunlar da altıdır buyuruyor:

1-) Bir haksızlığa veya zulme maruz kalan bir kimsenin: Yani mazlumun hakkını zalim kimseden almak için onu yetkili şahıs ve makamlara şikayette bulunmak. Şikayetçi her şeyi açıklayabilir. Mesela, bir kimse kendisi zulme uğramadığı halde, kadının zulmettiğini, işkence yapıp, hainlik edip, rüşvet alıp yediğini söylerse onun gıybetini yapmış olur. Yok kendisi bizzat kadının zulmüne uğrayıp, hakkı gasp edilmişse o takdirde onu daha üst makamlara şikayette bulunarak hakkını araması, bu arada kadının zulmettiğini söyleyip anlatması günah değildir. Çünkü, başka bir suretle hakkını alması mümkün değildir. Nitekim Ebu Hümejd es Saidi (r.anh) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

“Hak sahibinin konuşmaya hakkı vardır.”(c.s.2.29.)

2-) Yapılan bir kötülüğü düzeltmek ve günahkar ve asi bir kişiyi doğru yola sokmak gayesiyle başka birisinden yardım isterken gıybet etmek de caizdir. Nitekim rivayete göre Hz. Ömer (r.anh) , Hz. Osman veya Hz. Talha'ya uğramış, selam vermiş, selamını almamıştır. Bunun üzerine Hz. Ömer, meseleyi Hz. Ebubekir'e anlatmış ve

Hız. Ebubekir (r.anh) aralarını bulmuştur. Hız. Ömer (r.anh) in bunu bildirmesi, yardım talebi içindi. Yine bunun gibi Hız. Ömer (r.anh) Şam'da bulunan Cündül'ün içki içip sarhoş olduğunu duyunca ona:

“Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla: Ha mim. Bu kitap mutlak galip, hakkıyla bilen, günahı bağışlayan, tövbeyle kabul eden, azabı çetin, lütuf sahibi Allah tarafından indirilmiştir. O'ndan başka hiç bir ilah yoktur. Dönüş ancak O'nadır.”(Mü'min suresi.1.2.3.)Ayeti celilesini yazıp gönderdi ve haber vereni karıştırmadı. Zira maksadı, gayesi onu içkiden vazgeçirmektir. Nitekim Hız. Ömer (r.anh) in nasihatı tesir etti ve içkiyi terketti. İşte böyle salih maksatla yapılırsa, bu gıybetle müsaade var, yoksa haram olur diyor İmam Gazali hazretleri.

3-) Fetva almak içindir: Mesela, adamın müftüye gidip, filan kimse bana zulmediyor, ona karşı tutumum nasıl olmalıdır? diye fetva sorması gibi. Örneğin: Hız. Aişe (r.anha.) anlatıyor. Ebu Süfyan'ın karısı Hind'in Resulullah (s.a.v.):

Kocam Ebu Süfyan çok cimri bir insandır, beni ve çocuklarımı doyaya yedirmiyor, diye şikayet etti. Ve gizlice alıp çocuklarıma yedirebilir miyim? diye sordu. Resulullah (s.a.v.) de:

“İtidal yolu ile sana ve çocuğuna yetecek kadarını alırsın” buyurdu. Hind, burada kocasının zulmünü ve cimriliğini anlattığı halde, maksadı fetva almak olduğu için,

Resulullah (s.a.v.) kendisini bu sözlerinden dolayı men etmedi. (rs. 3.118)

4-) Bir müslümanı kötülükten korumak: Kötü insanların şerlerinden sakındırmak için diğer insanları uyarmak gayesiyle yapılan konuşmalar gıybet olmaz. Mesela bir fabrikaya bir bekçi alınacak siz bu bekçinin hırsız, hain birisi olduğunu biliyorsunuz bu durumu söylemeniz gerekir. Bu gıybet sayılmaz. Çünkü söylemezsen işveren zarar görecek. Bir insanın bile bile zarara uğratılması da bir hainliktir. Kendine veya topluma zarar verecek olan facir insanların şerrinden diğer dürüst insanları korumak için onların kötülüklerini anlatmak gıybet olmaz. Buhz b.Hakim (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v):"Açıktan günah işleyenleri anlatmaktan niçin çekiniyorsunuz. İnsanlar onları ne zaman tanıyacak, onların vasıflarını anlatın ki insanlar onlardan sakınsınlar" buyuruyor. (c.s. 1. 62.)

Dini tabiriyle fasık-ı fenalıktan sakınmayan, aksine işlediği kötülükle iftihar eden, ballandıra ballandıra anlatan, yaptığı zulümden lezzet alan ve sıkılmadan bunları açıktan yapan kimseler bulaşıcı hastalık mikrobu taşıyan kimseler gibidir.

Eğer bunlara karşı tedbir alınmazsa topluma bu pis hastalığın bulaşması kaçınılmaz olur. Böyle kimselerin kötülüklerinin bulaşmaması için bir nevi manevi karantina uygulanmalıdır. Peygamber (s.a.v) Efendimiz bunları

teşhir etmek gerektiğini ve çekinilmemesini tavsiye ediyor. İnsanlar onları tanımalı ki şerlerinden uzak kalsınlar, sakınsınlar.

5-) Adamın bir kusurundan meydana gelen lakabıyla meşhur olmasıdır: Aksak, domlaç gözlü gibi. Bunlar bu kusurlarından aldıkları lakaplarıyla anıldıkları ve insanlar arasında böyle tanındıkları için, bu lakabı anmak gıybet sayılmaz. Mesela topaldan rivayet, şaşından rivayet olundu gibi. Alimler adamı anlatabilmek için bu usulü kabul etmişlerdir. Hatta bu öyle bir hal alır ki, artık sahibi ondan bunalmaz olur. Çünkü onunla meşhur olmuş öyle tanınıyor. Şayet kendisini tanıtabilmek için veya tarif etmek için mümkün ise öyle yapmak daha uygundur. Eğer bir mazeret söz konusu değilse insanları kusurlarıyla anmak yasaktır.

Mesela: Kambur, cüce, koca kafa, koca burun, koca kahrın, topal, çil suratlı, çakal adam gibi çeşitli bir şekilde vücudunda bulunan kusurları söylemek suretiyle insanları aşağılayıcı bir şekilde ve üzücü ifadeler kullanarak anmak yüce dinimize aykırıdır. Çünkü Yüce Allah (c.c.) Hucurat suresinin 11. Ayetinde "Kendi kendinizi ayıplamayın, birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın" buyuruyor. Bir de böyle yapmak insanlar arasında da hem dostluğun ve hem de kardeşliğin, sevgi ve saygının ortadan kalkmasına sebep olur.

6-) Açıkta aşikare günah işleyenleri konuşmak gıybet olmaz: Aşikare içki içen, kumar oynayan gibi. Bu tip insanlar kendisine içkici, kumarbaz diyenlere bile al-dırış etmezler. Onları bu isimle anmakta bir sakınca yok-tur. Enes (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) :

“Haya örtüsünü atan kimsenin arkasından konuşmak gıybet değildir” buyuruyor. (c.s. 3. 3595) Hz. Ömer (r.anh) da; “fasıkı gıybet haram değildir” buyurdu. Bu sözü ile fiskını gizli yapanı değil, açığa çıkaranı kastetti. Zira ku-surunun gizleyenine hakkına riayet şarttır.

Salt b. Tarif diyor ki: Hasan-ı Basri hazretlerine aşikâre günah işleyip de bunları hiç çekinmeden ilan eden adamın gıybeti olur mu diye sordum. Olmaz, çünkü on-da bir hayır yoktur dedi. Üç kişinin de gıybeti olmaz de-di. Bunlar:

1- Nefsinin arzularına uyanlar (Nefsin gayri meşru is-teklarına tabi olanlar)

2- Fiskını ilan edenler (Açıkta günah işleyenler)

3- Zalim hükümdarlardır

Bu vasıflara sahip olanların zaten teşhir den yani suç-larını ilan etmede, söylemede bir sıkıntıları yoktur. Belki bu durumdan memnun kalan kimselerdir. Ancak, bunla-rın da gizledikleri başka bir kusurları varsa o kusurlarını teşhir etmek gıybettir.

GIYBETİN ÇEŞİTLERİ

Gıybet üç türüdür.

1-) **Küfür olan gıybet:** Bir insanı gıybet edip edip de sonra da benim bu söylediklerim gıybet değil bunlar gıybet olmaz ben onda olan şeyleri söyledim derse, haram olan gıybet helal dediği için küfür olur. Çünkü gıybet, olan bir şeyi söylemektir. Olmayan bir şeyi söylemek ise malum olduğu üzere iftiradır. Bu durum da küfür den tövbe eder gibi tövbe etmek gerekir.

2-) **Duyulan gıybet:** Yaptığı gıybeti gıybet ettiği kişiye duyurmaktır. Haramdır. Tövbe etmekle kalmayıp onunla helalleşmekte lazım çünkü Resulullah (s.a.v) “Gıybet yapan, gıybet edilen tarafından affedilmedikçe, mağfiret olunmaz” buyurur. (r. 226. 2)

3-) **Duyulmayan gıybet:** Gıybet olunanın bundan haberi olmaz. Bunun için ise tövbe ve istiğfar edip ona hayır dua etmekle olur. Enes (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) : “Gıybetin keffareti, gıybet ettiği kimse için (kulağına gitmeden) mağfiret dilemektir” buyuruyor. (r. 339. 14. - i. 3. 341.)

GIYBETİN KEFFARETİ

İmam Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Kazanılan gıybet günahından temizlenmek için gıybet yapan kimsenin pişmanlık duyması, tövbe etmesi ve söylediklerine de üzülmesi gerekir. Ancak böyle yap-

makla Yüce Allah'a karşı olan sorumluluğundan kurtulmuş olur. Ayrıca gıybet ettiği kimseden de helallik almak suretiyle ona karşı olan borcundan da bu sayede kurtulmuş olsun. Gıybet ettiği kimseden helallik alıp af dilerken içinden üzölmeli ve bu özöntü ve pişmanlığını da gıybet ettiği kimseye duyurmalıdır. Yoksa içinden nadim olmadığı halde dışından pişman görünüp helallik almaya çalışırsa riyakarlık etmiş olur ki, bu defa da yeni bir günah daha işlemiş olur.

Gıybetin keffareti hakkında İslam alimlerinden Hasan-ı Basri hazretleri de şöyle demiştir:

“Gıybet yapan kimsenin mutlaka helallik istemesi gerekmez tövbekar olmak da kafidir” diyor ve buna delil olarak ta Enes b. Malik (r.anh) in Resulullah (s.a.v) den rivayet ettiği şu hadisi şerifi delil göstermiştir. “Gıybet ettiğın adamın gıybetinin keffareti, onun için istiğfar etmendir.”

“Mücahid de “din kardeşinin etini yemenin yani gıybetini yapmanın keffareti onu övmen ve onun için hayır dua etmendir” demiştir.

Bir başka büyük İslam alimi Ata b. Ebi Rebah hazretlerine gıybetin tövbesinden sorulduğunda O da cevaben: “Gıybetini yaptığın adamın yanına gider ona, senin gıybetini yaptım, zulmettim, hatta yalan söyledim, bu suretle sana kötölükte bulundum. Şimdi ise pişman oldum. Senden helallik istiyorum. Sen istersen hakkını alırsın,

istersen helal edersin, der ve bu suretle helallik ister” demiştir. Malumunuz ki sözün en doğrusu da budur.

Hazreti Aişe (r.anha) başka bir kadın için " Ne uzun eteklidir" diyen kadına "Gıybet ettin git ondan helallik al" demiştir.

Bütün bu rivayetler gösteriyor ki;

Gıybet edilen kişiden helallik almanın gerekli olduğunu göstermektedir. İmam Gazali Hazretleri şayet adam ölmüşse veya yer belli değilse veya gaip ise o zaman onun için dua, istiğfar ve hayır hasenat yapar buyuruyor.

Gıybetin kefareti konusunda Sehl İbni Saad (r.a)rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) Efendimiz: "Bir kimse din kardeşini gıybet eder ve sonra ona mağfiret dilerse bu ona kefarettir olur" buyuruyor.(r.407.4)

Buhari ve Müslim'in rivayet ettikleri bir hadisi şerifte Resullullah (s.a.v.) : "Kimin bir kardeşinin ırz, şeref ve haysiyeti ile veya malı ile alakalı bir haksızlığı varsa, paranın pulun bulunmayacağı ve kıymeti olmayacağı bir gün (kıyamet günü) gelmeden, hak sahibinden helallik alsın. Zira o gün kendi iyiliklerinden alınır ve hak sahibine verilir. Şayet kendi iyiliği yoksa, hak sahibinin günahları da kendi günahları üzerine eklenir" buyuruyor. Hepimizin malumudur ki ne kadar tehlikeli olduğu apaçık meydandadır.

Hasan-ı Basri Hazretlerine birisi;

“Ya Hasan, falanca seni gıybet etti” deyince, Hasan-ı Basri Hazretleri:

O adama bir tabak hurma göndererek, “iştittiğime göre, sen bana amelinden bir miktar hediye ettin, ben de bu hurma ile mukabele de bulunabildim. Beni mazur gör ve hediyemi kabul eyle” demiş. (i. 3. 343.)

Velhasıl gıybet yaptıkça ameller varsa gidiyor, birde yoksa gıybetini ettiğin kişinin günahları yükleniliyor.

DİLİ GIYBETTEN KORUMA ÇARELERİ

İnsan dil ile konuşup derdini, meramını bu organıyla anlatmaktadır. Bu organımız güzel ve faydalı sözler söyleyip hayra sebep olduğu gibi kötü, çirkin ve zararlı konuşmalar yapıp şer şeylere de sebep olabilmektedir. Başka bir ifadeyle dil, insanı dünya da ve ahirette saadete ve selamete ulaştırdığı gibi mahrumiyete veya felakete ulaştıracak bir vasıtaadır.

Dil görünüşte bir et parçasıdır, dilin hayır ve şer olmak üzere iki yönü vardır. Dilin hayır yönü cennet yolu, şer yönü de cehennem yoludur.

İnsan vücudunda ki bütün organların dilin etkisi ve tasarrufu altında olduğunu bize Ebu Said (r.anh) . rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v) Efendimiz bildiriyor ve buyuruyorlar ki:

İnsan oğlu sabahladığında bütün organları dile yalvararak şöyle derler:

"Hakkımızda Allah'tan kork. Bizim istikametimiz ancak seninle mümkündür. Sen istikamet üzere olursan, biz de istikamet üzere oluruz. Sen saparsan biz de saparız."(cs1.64-rs.3. 1550)

Yüce Allah (c.c.) dili yaratmış, fakat onu da istediği gibi kullanması için insana akıl vermiştir. Bu nedenle insanoğlu dilini istediği bir şekilde kullanabiliyor. Şu halde biz dilimizi kontrol altında tutma yeteneğine sahibiz. O zaman ağızımızdan çıkacak her sözü düşünüp taşındıktan sonra konuşmamız lazım çünkü ağızımızdan çıkan gereksiz bir söz sebebiyle başımız derde girebilir, ne demişler söz ağızdan çıkan mermi gibidir. Çıkan mermi nasıl namluya geri dönmezse söz de aynıdır. Hz. Ali (r.anh) : "Söz ağızdan çıkana kadar sahibinin esiridir; ağızdan çıktıktan sonra da sahibi onun esiri olur" buyurmuştur.

DİLİ MUHAFAZA ETMEK

İbni Mes'ud (r.anh) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) 'in "Adem oğlunun hatalarının çoğu dilindendir" dediğini işittim demiştir.(r.80.5.)

İbni Ömer (r.anh.) diyor ki; Resul-i Ekrem (s.a.v.):"Dilini koruyan kimsenin kusurlarını Allah örter. Gazabına malik olan kimseyi Allahu Teala azabından korur. Allah'dan özür dileyen kimsenin özrünü Allah kabul eder" buyurmuştur.(c.s.3.3638-i.3.250.)

Dili gıybet hastalığına düşmekten korumanın birinci şartı dili muhafaza etmek gerekir ki bu da, çok konuşmaktan sakınıp bir mazeret bulunmadıkça sükut etmeyi adet haline getirmedikçe asla mümkün olamaz. Mutlaka konuşmak gerekirse, son derece ölçülü ve düşünerek, maksadını, gayeni ifade edebilecek kadar konuşmalıdır.

Resulullah (s.a.v.)"Kim Allah'a ve Ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır söylesin yada Sussun" buyuruyor.(m.27)

Taberani'nin rivayet etmiş olduğu hadiste, Resulullah (s.a.v.) "Kim sükut etmesini bilirse, o kurtuluşa ermiş sayılır" buyuruyor. (i.m.2.146.)

Enes İbni Malik (r.anh) gelen başka bir hadiste Resulullah (s.a.v.) : "Kul dilini saklamadıkça imanın hakikatına eremez" buyuruyor. (i.m.2.146.)

Dil insan için hem cennet kapılarını, hem de cehennem kapılarını açan bir anahtar durumundadır. Ağzımızdan çıkan her şey yarın kıyamet günü önümüze konacaktır. Yüce Allah (c.c.) Kaf suresinin 17 inci ayetinde mealen "İki melek (insanın) sağında ve solunda oturarak yaptıklarını yazmaktadırlar." Aynı surenin 18 inci ayetin de ise: "İnsan hiç bir söz söylemez ki, yanında gözetleyen yazmaya hazır bir melek bulunmasın." buyurur.

Organların Yüce Allah tarafından bir yaratılış gayesi vardır. Dilin ki de yaratana zikretmek, onu anmak, onun

yasak kıldığı hoşnut ve razı olmayacağı şeyleri konuşmamak, verdiği nimetlere şükretmek, nankörlük etmemek, onu övmek ve sena etmek, her zaman güzel ve faydalı sözler söylemek, insanlara faydalı öğütlerde bulunmak. Bunların dışındaki konuşmaların insan için zararlı olduğunu Ümmü Habibe (r.anha) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) Efendimiz bize bildiriyor. Ve buyuruyorlar ki: " İnsan oğlunun bütün sözleri lehinde değil, aleyhindedir. İyiliği tavsiye etmesi, Kötülükten sakındırması, Aziz ve Celil olan Allah'ı anması müstesna." (cs.3.3058.)

Şunu çok iyi bilmek gerekir;

Bütün kötü huylar;

1-) ***İman, ilim ve amel karışımı bir ilaçla tedavi edilir.***

2-) Her illetin tedavisi, sebebinin zıddı ile olur.

GIYBETTEN KORUNMANIN MÜCMEL (KISA YOLU)

Öncelikli olarak insanın Allahu Teala'nın gıybeta gazaplandığını bilmesi gerekir. Aynı zamanda gıybetin sevapları mahvettiğini, zira kıyamet günü, yaptığı gıybetin ve gıybet ettiği kişiyi teşhir etmenin cezası olarak kendi sevaplarının gıybet ettiği kişiye verileceğini, şayet sevabı yoksa adamın günahlarının kendisine yükletileceğini, gıybet etmekle leş yi-

yene benzetildiğini, bu suretle de Allah (c.c.) 'ın gazabına uğrayacağını, günahlarının ağır gelmesinden dolayı cehenneme gireceğini, hatta gıybet ettiği kimsenin bir günahını almakla dahi günahlarının ağır geleceğini ve en hafif derece olarak kendi amelinin mükafatının azalacağını ve bütün bunların kıyamet günü karşılıklı muhakeme, sual-cevap ve muhasebe yapıldıktan sonra olacağını bilmesi ve devamlı olarak da göz önünde bulundurup bir gün bütün bunların karşısına çıkacağına kesin kes inanıp o anı tefekkür etmeli yani düşünmelidir.

Nitekim Resul-i Ekrem (s.a.v.) Efendimiz:

Ateşin kuru odunu yakması, insanın sevaplarını mahvetmekte gıybetten daha süratli değildir, buyurmuştur. (i. 3. 330.)

Evet, gıybet hakkındaki bu haberlere inanan kimse sonunda karşılaşacağı durumu devamlı göz önünde bulundurursa korkudan gıybet için dilini oynatmaz.

Gıybetten kurtulmanın diğer bir yolu da insanın kendisini düşünmesidir. Kendi kusurlarını düzeltmekle meşgul olan başkalarının kusurlarını aramaya ve konuşmaya fırsat bulamaz. Nitekim Enes (r.anh) rivayet ettiği bir hadis şerifte Resulullah (s.a.v.) : “Müjde o kimseye ki, kendi kusurları, insanların kusurlarını araştırmadan kendini alıkoymuştur” buyurur. (i. 3. 330.)

Zaten müslümana yaraşan da kendi kusurlarını düzeltmekle meşgul olmasıdır.

İbn Mes'ud (r.anh.) diyor ki; Resül-i Ekrem şöyle buyurmuştur.

"İnsanlar üç kısımdır. Bir kısmı kârda, bir kısmı selamette ve bir kısmı da helâktedir. Kârda olanlar, Allah'ı zikredenlerdir. Selamette olanlar, diline sahip olanlardır. Helaka gidenler ise, batıl ve boş sözlere dalanlardır."(i.3.252)

AZ KONUŞMAK

Az konuşmak: Büyüklere adeti, kurtuluş kapısının anahtarı ve devamlı huzurlu olmanın sebebidir.

Yüce Allah (c.c.) İsra suresinin 53 ayetinde "Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler" buyurur. Yüce Allah (c.c.) Hadis-i kudsisinde de şöyle buyurdu: "***Ey ademoğlu! Kalbinde bir katılık, bedeninde bir hastalık ve rızıkta bir eksiklik bulunduğun zaman, bil ki, boş şeyler konuşun.*** Ey Ademoğlu! Çok konuşmakla hikmet ve inceliği nasıl arzularsın? Hikmeti, dilinin ve kalbinin sükutunda ara. Ey Ademoğlu! Hiç biriniz asla gıybet etmesin. Kim gıybeti bırakırsa onun makamı temiz, sevgisi aşikar ve kadri yüce olur. Ey Ademoğlu! Dilin doğru olmadıkça dinin, kalbin doğru olmadıkça dilin, benden haya etmedikçe de kalbin doğru olmaz." (ma.637)

Peygamber (s.a.v) efendimiz de ümmetini az konuşmanın; günahlardan kaçınma sebebi, insanı meramına ulaştırıcı, insanlarda sevgi doğurucu ve üstün sırları da saklayıcı olduğunu bildirmiştir.

Yukarıdaki bir konuda da belirtildiği üzere nitekim Peygamber (s.a.v.) Efendimiz hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ya hayır söyle ya sus" İnsanın selameti, dilini tutmasındandır. "Dilin maddesi, diğer uzuvların maddesinden küçük, fakat suçu hepsinin suçundan büyüktür."

Allah dostları şöyle demişlerdir. Bu zaman sukut zamanıdır. Koca insan iki küçücük şeyin rehini olmuştur; Onun biri yürek diğeri de dildir.

Gerçi insanın sözlerinde kerametler vardır. Fakat belalardan kurtuluş ise susmaktır.

Şunu unutmayalım ki dil insanın adeta bir ölçөгüdür. Susmak, vakarın kisvesi ve yaşamaya yetecek bir nimettir. İnsan konuşmadıkça sözü tesirli olur. Konuştukça da sözün tesiri gider ve ona hükmedemezsin. Çok konuşmak, ayıp ve ar; dilini tutmaksa, şeref ve vakardır. Dilin sukutu emniyet kalbin sukutu da irfan sebebidir. Dilin tehlikesi de çoktur, zira o hedeften şaşmayan ve hata etmez bir ok gibidir.

Üç şey, bütün felaketleri üzerine çeker: Bunun biri şaka, biri mizah, biri de boş laftır.

Dilin doğruluğu, insanın kurtuluş ve güvenliğidir. Çok laf insana dinleme bıkkınlığı verir. Lafı sözü az olanın günahları da azalır.

Susup da güvenlik ve kurtuluş bulan; konuşarak çok şey kazandıktan farksızdır. **Kişi, diliyle insandır. Oysa ki dili kendisine düşmandır.**

Cevabı kötü olan şeyleri söylemek, sonunda pişmanlık doğurur. Akıllı olanın, cahile güzel muamele ile yüzüne karşı yumuşaklık ve dostluk göstermesi doktorun hastasına yaptığı muamele gibi onun aklına uygun olanı söylemesi lazımdır. Dedikoduyu bırakan gönül hoşnutluğunun ne olduğunu anlar. Susmak zinet ve vakardır. Susmanın faydaları uçsuz bucaksızdır. En basit menfaati sermayeyi kurtarmaktır. **Canın mahvolması dilin ucuna bağlıdır.**

Ulema; Susmak ilimlerin en üstünü ve Allah Teala'nın hikmetidir. Dil konuşsa gönül susar. Dil sükut etse, gönül hikmet açar. Süleyman (a.s.): "Sözün gümüş ise sukutun altındır" buyurmuş.

İsa Aleyhisselam'a havarileri,

"Cennete götüreceğiniz bir amele bizi irşad et." dediler. İsa Aleyhisselam:

"Hiç konuşmayın" buyurdu. Onlar:

"Buna imkan yok" dediler. İsa Aleyhisselam:

"O halde hayır söyleyin" buyurmuş.

Dili korumakla, yapılan amellerin muhafazası da vardır, Zira, çok konuşan gafil elbette gıybet eder. Böylece onun güzel amelleri, düşmanlarına kazanç olur. Nitekim ariflerden biri şöyle demiştir."Eğer gıybet etsem, kendi annemi gıybet ederim ki, sevaplarım ona gitsin. "

Muaz (r.anh.)Resül-i Ekrem'e konuştuklarımızdan da muahaze olur muyuz? diye sorduklarında, Resül-i Ekrem:

"Anan ölesi, insanları yüzükoyun ateşe atan dillerinin hatalarıdır" buyuruyor.(i.248) Şu halde dili muhafaza; iki cihanın kurtuluşu, irfan ehlinin sermayesi, ruh ve gönülün çok sağlam bir kalesidir. Rivayete göre Lokman Hekim, Hz. Davud (a. s.) 'ın huzuruna geldiğinde, onun elinde demir ve çeliğin balmumu gibi olduğunu ve bunlardan birbirine geçmiş halkalar şeklinde acayip bir şey yaptığını görür. Bu işe şakalaşan Lokman Hekim, o acayip şeyin, ne işe yarayacağını sormak isterse de, gönlünün hikmet ve inceliği onu sormaktan alıkoyar. Ne zaman ki o, Allah'ın halifesi, o anlaşılmaz işini, mucizesini tamamlar, yaptığı şeyi üzerine giydikten sonra, Lokman Hekime dönerek: "Bu zırh, savaşta, insan için sağlam bir kaledir" der. Lokman Hekim: "Peki, siz benim bu suskunluğuma ne dersiniz ki, hiç bir şey sormadım?" deyince Davut (a.s.) : "Sükut, faili az olan bir hikmettir. Gönül ve ruhu, konuşurken koruyan, apayrı sağlam bir kaledir"cevabını verir.

Yine Muaz (r.anh) Resul-i Ekrem'e:

Hangi amel daha makbuldür? diye sordu. Resul-i Ekrem dilini ağzından çıkarıp elini dilinin üzerine koymak suretiyle dilini göstermiş ve bunu korumanın en makbul bir amel olduğunu söylemiştir. (i. 248.)

Netice olarak: Az konuşma, şeref ve bahtiyarlık kazandırıcı, olgunluğa ulaştırıcıdır. Dilini tutarsan dostların olur, zira insanın belası dilinden gelir.

İnsanın iyi olması, dilini tutması ve bol ihşanda bulunmasıdır. Önce düşün sonra söyle, akıllı olanın dili kalbinde, ahmak olanın kalbi de ağzındadır derler.

Rivayet edildiğine göre Ebu Bekir Sıddık (r.anh) mübarek ağızlarında küçük bir taş saklar, böylece boş sözden ağzını korurdu. Zaruret anında taşı çıkarıp konuşurdu. "Bu dildir ki, beni belalara ve çirkin eziyetlere sürüklemiştir" diyerek dostlarını ikaz ederdi. (ma. 639)

Sözün en güzeli, kısa ve anlamı derin olandır. Bakın ne diyor ulema: "Nice sukut en tesirli söz ve nice söz, bir zehirli oktur. Nice insanı helak eden ve birçok nimetini elinden alan dilidir. Her insana dilinden dolayı sitem edilir. Dil yarası kılıç yarasından daha acı verir. Sana güven ve vakar veren suskunluk, sana pişmanlık ve ar olacak sözden daha hayırlıdır. Dili korumak imanın esasıdır. Konuşmakla, Allah'ı zikretmenin gönülde ışıldattığı nurlar silinir. Öyleyse çok söz gönlü karanlığa boğar. Müjdeler

olsun, Dili susup kalbi zikredene! Ve müjdeler olsun, diline sahip ve her halde şükredene!

Erzurumlu İbrahim Hakkı hazretleri sukut iki kısımdır:

Biri dilin sükutu, diğeri de kalbin sükutudur buyuruyor ve devamla;

Dilin sükutu: Allah'tan başkasını, yine ondan habersiz onu düşünmeden söylemekten büsbütün susmasıdır.

Kalbin sükutu da varlık izlerini gönülden silmektir. Kimin dili susar da kalbi susmazsa, onun günahları az olur. Ve kendisi rahat bulur. Kimin dili ve kalbi birlikte suskun olursa, onun kafası duru olur ve mevlâsını bulur. Kimin ne dili, ne de kalbi sükut olmazsa, o kimse şeytanın karargahı haline gelir ve onun tahakkümü altında olur buyuruyor.

Gıybetle ilgili daha fazla bilgi edinmek isteyen 7'den 70'e genel manevi Hastalık Gıybet eserimiz mevcut olup arzu edenlere ücretsiz temin ederiz.

5. Şarap ve Her Türü Sarhoşluk Veren İçki İçmek

Yüce Allah (c.c) Bakara suresinin 219.ayetinde: Sana, şarap ve kumar hakkında soru sorarlar. De ki: Her ikisinde de büyük bir günah ve insanlar için bir takım faydalar vardır. Ancak her ikisinin de günahı faydasından daha büyüktür.

(şarap haramdır. Şarabın haram olması onun hiçbir faydasının olmamasını gerektirmez. Zararı faydasından çok olduğu için haram kılınmıştır.

İbn Abbas (r.a) diyor ki: Rasûlallah'ın ashabından daha hayırlı bir kimseyi görmedim. Resulullah(sav)'den on üç mesele dışında bir şey sormadılar. Sorduklarının hepsi de Kur'an'dadır ve kendilerine ve müslümanlara yararlı şeylerdir.

İçki ve kumarın hükmünden soruyorlar. Buna sadece içki içmek dahil olmayıp, içki alım satımı ve içki konusunda şeriata aykırı ve ne gibi durumlar varsa, hepsi bu hükme dahildir. İçki anlamına gelen "hamr", örtmek manasındadır. Hamr denmesinin sebebi, akıl ve bilinci örtmesinden dolayıdır. Aynı zamanda buna akıl ve temyiz gücünün fonksiyonlarını ortadan kaldırdığı için "seker" yani sarhoşluk veren şey de denilmiştir.

İçki insanın aklını alır. Oysa akıl, din ve dünyanın kutbu demektir. Ayrıca içki ve kumarın ikisi de, malı telef eder. İçki kazancıyla ve kumar parasıyla, hiçbir zahmet çekmeksizin kolayca varlık sahibi olunması, kumardan kazanılan develerin etlerinden yoksulların fandalanması gibi. Yüce Allah " Ancak günahları faydalarından çok büyüktür." Buyuruyor. Meselâ içki sebebiyle düşmanlık ve kin meydana gelir. İnsanı Allah'ı zikretmekten ve namaz kılmaktan alıkoyar. İçki insanı beyinsiz ve akılsız duruma düşürür. İçki içen kimse adeta sidiği,

pisliği ve kusmuğuyla oynar.

Nitekim İbn Ebu'd-Dünya (r.a) anlatıyor : “ Kendisi bir sarhoş görmüş, adam eline işiyor, sonra da, tıpkı abdest alıyor gibi, bununla yüzünü yıkıyor, ardından da şöyle diyor: İslâm'ı bir nur, suyu da temizleyici olarak veren Allah'a hamdolsun.

Kumara gelince, adamın karşı tarafın malını hiçbir çaba ve yorulma göstermeden, bir karşılık vermeden alması, o adama ve bir kötülüktür. Dolayısıyla adam kazanana düşmanlık besler, kötülükte bulunur ve hatta işi onu öldürmeye kadar götürür.

Sahabeden kimileri derler ki: Kızını içkiciye veren kimse, kızını adeta zinaya sevk etmiş olur. Bunun anlamı şudur: İçkici durmaksızın ağzına boşama kelimesini alır alır-durur, bunun farkında bile olmaz. Veli olan kimsenin görevi, kızını veya kızkardeşini her hangi bir fasıkla, bir münker işleyenle evlendirmemesidir.(rb.1.374-375)

Yine Maide suresinin 91.inci ayetinde Yüce Allah: Şeytan içki ve kumar yoluyla aranızda düşmanlık ve kin sokmak; sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık (bunlardan) vazgeçtiniz değil mi?

Bunlar dünyada ki zararlara birer örnektir. İçki ile düşmanlığın nasıl meydana geldiği hususu şöyle açıklanabilir: İçki içenler sarhoş olduktan sonra bağırıp çağırırlar ve birbirleriyle kavga yaparlar. Nitekim, ensardan biri

sarhoş olduktan sonra Sa'd Ebi Vakkas'ı devenin çene kemiğiyle yaralamıştı. İçki insan vücudunda bir keyif meydana getirir; keyif ve lezzete boğulan nefis ise Allah'ın zerkinden ve namazdan gafil olur. Onları hatırlamaz olur.(rb.2.474)

Resûlullah (s.a.v): "İçki bütün kötülüklerin anasıdır. Kim içki içerse Allah onun kırk gün namazını kabul etmez. Bir kimse karnında içki varken ölürse cahiliyet ölümlü üzerine imansız gider" (r.205-13) buyuruyor.

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: "Cibril (a.s.) bana geldi ve dedi ki: Ya Muhammed (s.a.v) Allah içkiye, onu yapana, yaptırana, içene, taşıyana, kendisine taşınılan kimseye, satana, satın alana, sakiliğini yapana ve onu içirene lanet etti."(r.11-2.m.2.97,t.büyü.58,cs.3.3216)

H.z. Aişe'nin (r.a) bildirdiğine göre Allah Resulü (s.a.v) şöyle buyurdu: "Sarhoş eden her içecek haramdır." (cf.5.559,müsned.1.274,289)

Cabir b. Abdullah'ın (r.a) bildirdiğine göre Allah Resulü (s.a.v) şöyle buyurdu: "Çoğu sarhoş edenin azı da haramdır."(cf.5.5600)

Ali'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Ümmetim hakkında kadın ve içki-den daha büyük bir fitneden korkmuyorum. (cs.3.3359)

İbn Ayyaş'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Kul içki içmedikçe dininde bir

genişlik içerisinde bulunmaya devam edecektir. İçki içtiğinde, Allah üzerindeki himayesini kaldıracak, dostu, kulağı, gözü ve ayağı şeytan olacak. Şeytan onu her kötülüğe sürükleyecek ve her iyilikten geri çevirecektir.(Taberani Kebir.7389,cs.3.3255)

Ubade bin Samit'in ve İbn Abbas'ın(r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Ümmetimden bir grup mutlaka içkiyi başka bir isim takarak helâl görecektir.(r.117.6müs.5.318,342;b.Eşribe.6.E.Davud Eşribe 6.İbn Mace Eşribe.8.Fiten. 22)

Zina edenlerle içki içenlerden Allah'ü Teala imanı, tenzih eder çıkarır, insanın elbisesini sırtından çıkardığı gibi.

İçki; İnsana verilen ve en büyük nimet olan aklın geçici bir zamanda dahi olsa kaybolup, çirkin sözlerin sarf edilmesine, çirkin hadiselerin meydana gelmesine, hem fakirliğe, hem de hastalıklara sebep olur.

6. Fasık ve Facirlerle Beraber Olmak

Bir Müslümanın içki içen, kumar oynayan ve buna benzer haramlarla iştigal eden fasık ve facir kimselerle bir arada oturup kalkması büyük günahlardandır.

Kahvehane, gazino, tiyatro, her türlü içkili yerler, deniz kenarlarındaki alemlere bir müslüman kişinin katılması kadar ayıp, günah ve kabahat yoktur.

Müslümana düşen vazife bu yerlere giden insanları oradan kurtarmak icap ederken onların arasına katılması af olunmaz bir kabahat ve günahdır. Çünkü suçlar sâridir. Bir de bakarsın ki o kimse bir gün onlara katılmış ve onlarla beraber olmuş.

Ebu umame'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Kişi dostunun dini üzerinedir, o halde sizden biriniz kiminle dostluk ettiğini iyi düşünün.(cs.2.2292.müs.2.302.t.Zühd.16.E.Davud Edeb.16)

Enes'in (r.a) rivayet etmiş olduğu diğer başka bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: İyi arkadaşın misali akdar misalidir. İyi koku vermese de havasından sana da isabet eder. Kötü arkadaş da demirci misalidir, ateşi elbiseni yakmasa da kötü kokusu bulaşır.(r.390.8) Aktar: koku satan yer.

Sâri: Sirayet eden geçici olan, bulaşıcı, genişleyip başkasına da geçmeye yayılmaya müsait olan.

Demek ki insan pisliğin içinde duruyorsa veya durmaya devam ediyorsa günün birinde mutlaka ve mutlaka o pislik onun üzerine bulaşacak. Onun için arkadaş seçerken çok dikkatli davranmak gerekir.

Netice olarak akıllı kimse Fasık bir cemaat ve toplumla oturup kalkmayandır. Onlarla beraber olunca onların zümresinden olur. Bir hadiste şöyle buyrulmuştur: "Kim bir toplumu severse o onların zümresinde haşrolunur."

(Taberani El-Fethul'l-Kebir 3-149)

Tevbe suresinin 96 ayetinde "Allah fasıklar topluluğundan asla razı olmaz" buyurur.

Muhammed Bakır da kendisine babası Zeynel Abidin'in şöyle tavsiyede bulunduğunu söyler.

Şu beş grup insanla arkadaşlık etme, onlarla sohbeta dalma ve yolculuğa da çıkma:

1-Fasıklarla arkadaşlık etme, O seni bir lokma ekmeğe, hatta daha basit bir menfaate karşılık satar.

2-Cimri adamla da sakın arkadaşlık etme çünkü o, en çok muhtaç olduğun şeyi bile sana vermez.

3-Yalancıyla da arkadaşlık etme o da senin için serap gibidir. Senin yakınlarını senden uzaklaştırır, senden uzak olması gerekenleri de sana yakınlaştırır.

4-Ahmakla da arkadaşlık etme çünkü ahmak, sana fayda vermek isterken zarar verir. Yine akıllı düşman, akılsız dosttan iyidir denilir.

5-Akrabalarıyla ilgisini kesenle de dost olma, çünkü ben Allah'ın kitabının üç yerinde, bu tür insanların lânetlendiğini gördüm.(rb.3. 493)

7. Hırsızlık Yapmak

Başkalarının malını izni olmadan almaktır.

Mâide Suresi 38. Ayeti Kerime'sinde Allah (c.c.) bakın

bu büyük günahı işleyen hakkında: “Hırsızlık eden erkek ve kadının yaptıklarına karşılık bir ceza ve Allah’tan bir ibret olmak üzere ellerini kesin.” Demek ki hırsızın İslam hukukunda cezası, bir daha yapmaması ve ibret için elinin kesilmesidir.

Hız.Aişe’nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Hırsızın eli çeyrek altın ve daha fazla çaldığında kesilir.(r.256.9)

Dünyadaki cezalar kişiyi imtihan etmek içindir. Ayrıca kesme cezası çalınan malın karşılığı değil yasakları çiğ-nemenin karşılığıdır.

Ayrıca bu ceza insanlar için büyük bir caydırıcı unsur özelliğini taşır. Bir tek elin kesilmesi, insanları mallarından endişe etmez bir duruma sokar. Bu konuda insanlara güven verir.

Hırsız çaldığı malı sahibine vermedikçe tevbesi kabul olmaz. Sahibi vefat etmişse varislerine verip helalleşecek, varisleri de yoksa fakirlere ve hayır yerlerine malın sahibi adına onun namına verilecektir. Hırsızlık haramdır. Günah-ı Kebâir’denir, yani büyük günahdır.

8. Haksız Yere Adam Öldürmek

Kasten adam öldürmek büyük günahdır. Allah Teâlâ’nın gazabı ve laneti onun üzerinedir. Yeri cehennemdir. Nisa Suresi’nin 93. Ayet-i Kerime’sinde “Kim bir mü’mini kasten öldürürse cezası, içinde ebediyen kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.”

Maide Süresinin 32.Ayetinde, “Kim, bir cana veya yer-yüzünde bozgunculuk çıkarmaya karşılık olmaksızın (haksız yere) bir cana kıyarsa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim bir canı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur” buyruluyor.

İslam ceza hukukuna göre bir müslümanı haksız yere ve bilerek öldüren kimsenin cezası kısas yani idamdır. Bunu af etme salâhiyeti yalnızca maktulün ailesine aittir. Bunlar isterlerse kısas yerine diyet talep ederler, isterlerse bağışlarlar. Devletin tazir yoluyla daha hafif bir şekilde cezalandırma salâhiyeti vardır.(Meal.92)

Haksız yere adam öldürmek konusunda hadisi şerifte şöyle buyrulur.

“İbn Ömer’in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav.) şöyle buyurmuştur: Bir mü’minin öldürülmesi Allah’ın indinde dünyanın yıkılmasından daha büyüktür.(r.333.4)

Yine Ebu Hureyre (r,a,) rivayetinde; Resulullah (sav.) Efendimiz: Kim ki, yarım kelime ile de olsa bir mü’minin öldürülmesine yardım ederse, Allah’ın huzurunda alın-da “ Allah’ın rahmetinden ümidi kesilmiş” yazılı olarak varır.(cs.3.3577.İbn Mace Diyat.1)

9. Haramlığını Bildiği Halde Ekşimiş Hurma Suyu İçmek

Çünkü o adeta şarap hükmündedir. Böylece diğer şarap olma vasfını kazanmış her ekşi meyve suyu da ha-

ramdır.

Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Çoğu sarhoşluk veren şeyin, azından da sizi nehyederim.(Ebu Davut,Eşribe: 5;Tirmizi Eşirbe: 3;Nesi Eşribe:25; İbni Mace Eşribe:10;cs.2.1494)

Sarhoşluk veren içkilerin maddeten ve mânen ne gibi zararlara sebep olduğu sadece ilmen bilinen bir gerçek değil, yaşanan ve şahit olunan hadiselerdendir. Nice ocaklar içki yüzünden sönmektedir. Birçok kaza ve felâketlerin kaynağında o vardır. Kavgalar, gürültüler, ölüm ve öldürme gibi hadiselerin birçoğunda içki bulunur. Ya hastane, ya tımarhane, ya hapishane, ya da mezarlıkta noktalanın bir felâkettir içki.

Böyle bir içkinin sadece çoğunun değil, azının da haram olduğunu bildiriyor Peygamber (sav) Efendimiz. Çoğu sarhoş ediyorsa, azı da haramdır. Onun içindir ki, "Bu az bir şey, Bundan ne çıkar" denilmemelidir. Böyle diyen, zamanla ona alışır, kendini bir anda haberi bile olmadan çoğunun içerisinde bulur. Bu bakımdan azından kaçınan, çoğunun sebep olabileceği tehlikelerden de korunmuş olur. İlk adımlar çok önemlidir. Mühim olan bu ilk adımı atmamaktır. Öyle ilk adımlar vardır ki kötü sonla noktalanır. Resulullah (sav),içkinin azını yasaklamakla ilerde sebep olabilecek tehlikeleri, daha başından önlemeyi hedeflemiştir.

10. İffetli Bir Kimseye Zina İsnat Etmek

İffetli erkek veya hanıma zani veya zaniye veyahut çocuklarına veled-i zina gibi çirkin isnatlar ve iftiralarda bulunmak Günah-ı Kebair'dendir.

Nûr Suresi'nin 4. ayet-i kerimesinde: Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup, sonra (bunu ispat için) dört şahit getiremeyenlere seksener sopa vurun ve artık onların şahitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin, onlar tamamen günahkârlardandır."Böyle bir suç isnadında bulunana ne ceza verileceği ayet-i kerimede açıkça belirtilmiştir.

Eğer isnad eden o fiil, hakikaten işlenmiş olursa bile insana yakışan, o ayıpları örtmektir.

Bakin bu hususta Resûlullah (s.a.v) ne buyuruyor: "Kim bir müslüman'ın ayıbını örterse Allah da onun dünya ve ahirette ayıbını örter. Kim de musibete uğrayan bir kimsenin musibetini bertaraf ederse Allah da kıyamette onun musibetlerinden birini defeder. Kim de kardeşinin hacetini görürse Allah da onun hacetini görür." (r.423-8)

11. Şahit Olduğu Bir Konuda Şahitlikten Kaçınmak

Şahitlik Nedir: Başkaları hakkındaki bilgileri ortaya çıkarmaktır. Bu bilgiler, kendinin veya başkasının aleyhine olsa bile.

Gördüğü bir hususta şahadet için çağrıldığı zaman

şahitlik yapmaz ve saklarsa bu da büyük günahdır. Bildiğini bildiği halde söylememesi birçok hakların zayı olmasına sebep olacağı gibi hak sahibine de ayrıca zulmetmiş olacağından günahı kebar işlemiş olur.

Zeyd b.Halid'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz(sav) şöyle buyurmuşlardır: Şahitliğin en hayırlısı, ihtiyaç anında istenmeden yapılan şahitliktir. (cs.2099)

Birde şahitliği anında bildiğini söylezse: Ebu Musa'nın (r.a) rivayet ettiği hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şahitlik yapmaya çağrıldığında bildiğini söylemeyen kimse yalancı şahitlik yapmış kimse gibi olur.(cs.3.3743)

Kur'an'ın ana esası dördtür: Tevhid, peygamberlik, öldükten sonra dirilme ve adalet. Dinimizde adaleti yerine getirmek hususunda hassasiyetle durulur. Meselâ bu ayetlerden birisi şu meâldedir:

“ Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O,düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.(Nahl süresi.90)

Gerçek adaletin temini için dikkat edilecek mühim esaslar vardır. İşte bu esaslardan birisi de şahitliktir. Yüce Allah (c.c) birçok ayette kullarından şahitliği gizlememelerini ister.

Bakara suresinin 42.inci ayetinde: Bilerek hakkı bâtil ile karıştırmayın, hakkı gizlemeyin. Aynı sürenin 282 inci

ayetinde de şahitlerin şahitliğe çağrıldıklarında bundan kaçınmamaları ve hakikati saklamamaları istenir. 283. ayet-i kerime de ise şöyle buyrulur: Rabbi olan Allah'tan korksun. Şahitliği, bildiklerinizi gizlemeyin. Kim onu gizlerse, bilsin ki onun kalbi günahkârdır. Allah yapmakta olduklarınızı bilir.

12.Yalan Yere Şahitlik Yapmak

Bir kimsenin herhangi bir konuda bilmediği bir meseleyi biliyorum diye yalancı şahitlik etmesi büyük günahdır. Hak sahibine zulmetmiş olur. Bu da hak sahibinin hakkının zayi olmasına sebep olacağı gibi hem yalan söylediği hem de müslümanın zararına hareket ettiği için iki günah kazanır.

Birde bakın Ebu Musa (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerif de: Resulullah (sav.) Efendimiz ne buyurmuştur: Şahitlik yapmaya çağrıldığında bildiğini söylemeyen kimse yalancı şahitlik yapan kimse gibi olur.(cs.3.3743)

Yalancı Şahitlik yapan üç suretle günahkâr olur:

- 1) Yalan söylediği için
- 2) Zalime yardım ettiği için
- 3) Mazlumun zarar etmesine sebep olduğu için.

Bu konuda Yüce Allah (c.c.) kitabında Maide Suresi'nin 8. ayetinde:

“Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, ada-

letle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adil davranmamaya itmesin. Adaletli olun; bu Allah korkusuna daha çok yakışan bir davranıştır. Allah'a isyandan sakının, Allah yaptıklarınızı hakkıyla bilmektedir.”

Nisa Suresi'nin 135. Ayet-i Kerime'sinde:

“Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutun. Kendiniz, ana-babanız ve akrabanız aleyhine de olsa Allah için şahitlik eden kimseler olun (Haklarında şahitlik ettikleriniz) zengin olsunlar fakir olsunlar, Allah onlara sizden daha yakındır. Hislerinize uyup adaletten sapmayın. (Şahitliği) eğer, bükür (doğru şahitlik etmez) yahut şahitlik etmekten kaçınırsanız (biliniz ki) Allah yaptıklarınızdan haberdardır” buyuruyor. Çocuğun anne ve babası adına şahitlik etmesi, onlara isyan anlamına gelmez, çocuğun, anne ve babası aleyhine şahitlik yapmaktan kaçınması helâl değildir. Çünkü onlar aleyhine şahitlikte bulunması, onların yapmaları muhtemel olan haksızlığın ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır. Onların lehine şahitlik yapmaları ise, kabul edilmez. Ana babanın çocukları hakkındaki şahitliği de böyledir. Çünkü baba ile çocuklar arasındaki menfaatler birbirine bağlıdır. Bundan dolayıdır ki, çocuklara zekât vermek caiz değildir. Bunlardan birisine şahitlik yapmış olmaları, kendileri lehine şahitlik yapmış olmaları anlamını taşır yahut da, töhmet altında kalırlar. Onun içindir ki, çocukların, anne ve babaları le-

hinde şahitlik yapmaları, caiz görülmemiştir.

Enes (r.a.) rivayet ettiği bir Hadis-i Şerif'te Resûlullah (s.a.v): "Yalancı şahidin ayağı yerinden oynamadan cehennem hak eder" buyuruyor.(r.304-8)

Yine Enes (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste Peygamber (s.a.v) şöyle buyuruyor:

"İyi biliniz ki, her kim hakimlere, kendisini süslü göstererek, yalan şهادette bulunursa, Allah'ü Teala kıyamet gününde ona süs yerine, katrandan bir gömlek giydirir ve onu ateşten bir gemle gemler."(r.170-3)

Yalancı şahitlik yapan kimse yalan söylemekle hakkın açığa çıkmamasına sebep olur. Şahitliği gizleyen kimse de hakkın açığa çıkmamasına sebep olduğundan aynı konumdadır.

13.Yalan Yere Yemin Etmek

Geçmişteki bir fiil için kişinin kasten yemin etmesine yemin-i gâmus derler. Günaha dalan, batan kimse demektir. Sahibini dünyada günaha, ahirette cehenneme daldırdığı için bu ad verilmiştir.

Meselâ: Bir adamın bir işi işlediğini bildiği halde, işlemedim diye yemin etmesi veya tüccarların mallarının pahasını tayin ettikleri zaman yalan yere yemin etmesi gibi, bu konuda Resûlullah (s.a.v) Efendimiz'in söyledik-

lerine bakın.

Hız. Ebu Sevde (r.a.) nakledilen bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v)“Din kardeşinin malını koparmak için yalan yere yemin nesli keser.”(r.241-9)

Ebu Hureyre (r.a.) rivayet edilen bir hadis-i şerifte de Efendimiz (s.a.v) “Yalan yere yemin malı harcar, kazançta da bereket koymaz” buyurmuştur.(r.241-10)

14. Gasp

Zorla başkasına ait bir şeyi rızası olmadan almak, demektir. Kul hakkıdır. Hız. Peygamber (s.a.v) “Kim kendisine ait olmayan bir yerden bir karış gasp ederse, kıyamet günü Allah, o yerin yedi katını boynuna dolar.” (cu.8-444)

Atik oğlu Cabir’in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Her kim yalan yemin ile bir müslümanın malını alırsa Allah ona cenneti haram kılar ve cehennemi gerekli kılar. Ya Resullullah az bir şey olsa da mı? Diye sorulunca buyurdular ki: Bir misvak dalı kadarda olsa.(t.4.136)

Büyük günahdır. Bu aldığı velev ki çok ufak dahi olsa, üzüm veya hurma tanesi gibi.

15. Cihad Esnasında Cepheden Kaçmak

Küffarla muharebe esnasında ve dövüştüğü zamanda sebat edemeyip ve bir özü yokken düşman önünden kaçmak da büyük günahdır.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: İnsanı helâk edici şu yedi şeyden sakının: Allah'a ortak koşmak, sihir yapmak, Allah'ın haram kıldığı bir cana haksız yere kıymak, faiz yemek, yetim malı yemek, savaştan kaçmak, namuslu, hiçbir şeyden haberi olmayan mü'min bir kadına zina iftirasında bulunmak. (Buhari Vesaya:23; Hudûd,44, Tıb. 48, Müslim İman: 144; Ebu Davut, Vesaya.10; cs.1.101)

16. Faiz Yemek

Faiz: Alışveriş eden iki kişiden birisi için şart kılınan fazlaya denir. Mesela bir kilo buğdaya bir kilodan fazla almak ki bu fazlaya Riba yani faiz denir.

Para bozdurmak için verdiğiniz yüz lirayı, doksan beş lira verir ki, sana eksik olarak verdiği para onun için haram bir kazançtır.

Birisinden üç ay sonra vermek için aldığımız elli liraya atmış veya yetmiş lira vermek alan için de veren için de faiz olur ki iki tarafa da haramdır.

Bakara Suresi'nin 275. Ayeti'nde "Allah alım satımı helâl, faizi haram kılmıştır." Aynı surenin 276. Ayet-i Kerime'sinde "Allah faizi tüketir (faiz karışan malın bereke-

tini giderir). Sadakaları ise bereketlendirir. Allah küfürde ve günahta ısrar eden hiç kimseyi sevmez” buyurur.

Hz. Ali (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifte ise Resûlullah (s.a.v) “Allah, faiz yiyene, yedirene, senedini yazana ve zekâtı vermeyene de lanet etsin” buyuruyor. (r.347-11)

Yaşantımıza, kazancımıza oldukça dikkat etmemiz lazım çünkü bakın Ebu Hureyre (r.a) rivayet etmiş olduğu hadisi şerifte: “İnsanlar üzerine öyle bi zaman gelir ki faiz yemeyen adam kalmaz. Onu yemese bile kendisine tozu isabet eder” buyuruyor. (r.141-4)

İbn Abbas'ın(r.a) rivayetinde; Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: Faiz yetmiş küsür bölümdür, azabının en az olanı Müslüman kişinin annesi ile zina yapması gibidir. Faizden elde edilen bir dirhem, otuz beş zinadan daha şiddetlidir. Faizin en şiddetlisi ve kötüsü müslümanın namus ve şerefine sataşım çığnemektir.(r.165.7-t.5.393

Böyle bir durumdan Allah'a sığınırız. Böylesine ağır bir söz işiten kimse, hemen Kerîm olan Mevla'ya tövbe etmeye koşar. Doğrusu bu, kalbi olan veya şahit olarak kulak veren kimse için tüyler ürperticidir. Netice olarak bir kimse birine borç verirken, fazlasını almak kaydıyla verirse, ya da verdiği şeyden daha üstününü almayı şart koşarak verirse, bu menfaat getiren bir borçtur ve her menfaat getiren borç da faizdir.

Faiz yasağı İslam'ın kesin hükümleri arasındadır ve her çeşidi ile faiz haramdır. Bu konuda bu kadarla yetinelim. Faiz hakkında daha geniş bilgi almak isteyen kardeşlerimiz "Önemsenmeyen Haram. Faiz" adlı bir eserimizden arzu ederlerse okumak şartıyla ücretsiz temin ederiz.

17. Yetim Malı Yemek.

Nisa suresinin 10.ayetinde "Haksızlıkla yetimlerin mallarını yiyenler şüphesiz karınlarına ancak ateş tıkmış olurlar; zaten onlar alevlenmiş ateşe gireceklerdir" buyrulur.

İsra Suresi'nin 33. Ayet-i Kerimesinde Allah (c.c.) "Yetimin malına, rüştüne erinceye kadar, ancak en güzel bir niyetle yaklaşın" buyuruyor.

Yetimin malını yemek büyük günahdır. Bazı ulemaya göre, imansız ölmeye sebeptir.

Yetime bakanın kendi evladına yaptığı gibi ona da öyle muamelede bulunması gerekir.

Yetim malı yiyenlerin durumlarının nasıl olacağı hakkında, Resûlullah (s.a.v)'in şu hadisi şerifine bir göz atalım.

"Miraca götürüldüğüm gece deve dudağı gibi dudağı olan bir topluluk gördüm cehennem görevlileri onlara cehennem közü ve taşları yediyorlardı. Cebrail'e, bunların kim olduğunu sorunca haksız yere yetimlerin mallarını yiyenlerin olduğunu söyledi"(rb.2.176) Yetimin ma-

lina tasarrufta bulunmak şöyle dursun, onun malını ancak onu korumak ve üretmek için yaklaşılabirsiniz.

Ebu Said'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Büyük günahlar yedi tanedir: Allah'a ortak koşmak, Haram kıldığı canı haksız yere öldürmek, namuslu kimseye zina isnad etmek, savaştan kaçmak, faiz yemek, **Yetim malı yemek**, hicret ettikten sonra bedeviliğe geri dönmek.(cs.3.3065)

Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Yetimlerin malarını kendileri namına çalıştırın. Ta ki zekât onu yemesin.(cs.1.55.)

Yüce Rabbimiz pek çok ayet-i kerimede yetimlere iyilik yapmayı, onlara ihsanda bulunmayı emrediyor. Bakara suresinin 83, 177, 215 âyeti-i kerimelerinde de yetimlerin mallarını korumayı emrediyor ve şöyle buyuruyor:

Sana bir de yetimlerden soruyorlar. De ki: Onların durumunu düzeltmek, himaye altına alıp mallarını korumak hayırlıdır. Eğer onlarla karışır, bir arada yaşarsanız, zâten onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah ıslah edenle ifsad edeni birbirinden ayırır; kimin hangi niyetle yetim malına yaklaştığını bilir. (Bakara.220)

Peygamber (sav) efendimizin yetimleri himaye ile ilgili pek çok hadisleri vardır. Bu hadislerinde de yetim malını korumayı emrediyor.

İmam Şâfiî gibi bazı alimlere göre bir yetime miras

olarak kalan para, zekât düşecek miktardaysa, velisi onun malından onun namına zekâtını verir. Bu durumda her yıl zekât verile verile yetimin malı gittikçe erir. İşte Peygamber (sav) Efendimiz bu hadislerinde yetimleri görüp gözetenlere bir görev yüklüyor. Zekâtın onların malını yiyip bitirmemesi için mallarını onlar namına çalıştırmalarını tavsiye ediyor. Mala zekât düşüp düşmemesi de mühim değildir. Yetimin malı zekât düşmeyecek kadar az olsa da velî onun malını yetimin namına çalıştırabilir. Velayeti altındaki yetim yetişkin çağa geldiğinde, veli kârı ile birlikte malını kendisine teslim eder. Yüce Rabbimiz bununla ilgili olarak Nisa suresinin 2.ayetinde şöyle buyuruyor: Yetişkin çağa geldiklerinde yetimlere mallarını verin. Helâli harama değiştirmeyin. Onların malını kendi malınıza katmak suretiyle de yemeyin. Şüphesiz o pek büyük bir günahdır.

İbn Ömer'in (r.a) rivayetinde; Resullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Dört şeyden yapılan dört ameli Allah kabul etmez. Bunlar: Hıyanetten, hırsızlıktan, zimmete geçirilen umuma ait maldan ve yetim malından elde edilen para ile yapılan hac, umre, cihad ve sadaka.(cs.1.526)

18. Rüşvet Vermek

Rüşvet: Meşruiyete uygun olmayarak kanunen bir iş gördürmek gayesi ile vazifeli olan kimseye gayri meşru olarak verilen para, vesair menfaat ve faydaya da rüşvet

denilir.

Bakara Suresi'nin 188. Ayet-i kerimesinde; "Mallarınızı aranızda haksız sebeplerle yemeyin, kendiniz bilip dururken, insanların mallarından bir kısmını haram yollar-dan yemeniz için o malları hakimlere (idarecilere veya mahkeme hakimlerine) vermeyin." İşte bu ayette işaret edilmek istenen mana, daha ziyade rüşvet ve çıkarıcılıktır. Binaenaleyh aldatmak ve dalavere ile elde edilen bütün kazançlar haramdır.

Ahmet b. Hanbel (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: Rüşvet alana, verene ve aralarında aracı olana Allah lanet etsin.(rb.2.42.cs.3.3217.müs.2.164)

Hele müslümana eza ve cefa için verilirse alan, veren ve vasıta olan da fasık ve lanete müstahak olur. Büyük günahdır.

H.z.Ali'den (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: İdarecinin hediye alması haramdır, hakimın rüşvet alması da küfürdür.(cs.1.166)

İbni Amr'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Rüşveti veren de alan da Cehennemdedir.(cs.2.2286.mz.7026)

Amr b.As'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Bir toplulukta faiz yaygınlaşırsa o topluluk mutlaka kılıkla cezalandırılır. Rüşvet yay-

gınlaşırsa o topluluk korkuyla cezalandırılır. (müs.4.205; cs.3.3451)

Sevban (r.a) diyor ki: Resullah (sav) Rüşvet verene, alana ve aralarında yürüyen aracıya lânet etmiştir.(mz.7.7024)

19. Anaya-Babaya Asi Olmak

Cenâb-ı Hak anaya ve babaya lütufla beraber ikram ve ihsanı emretmiştir. Onların suallerine verilecek cevapta sertlik gösterilmemeli, hiddetle bakmamalı, bir kölenin efendisinin yanındaki duruşu ve davranışı gibi hareket etmeli. Bakın onlara nasıl davranıp, onlara karşı nasıl hareket etme hususunda Allah (c.c)İsra Suresi'nin 23.Ayet-i Kerime'sinde ne buyuruyor: "Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine "öf!" bile deme; onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle."Onlara karşı öf bile demeyi men eden Allah (Celle ve Alâ) onların bize gösterdiği şefkat ve muhabbeti bizlerin de aynısını hatta daha fazlasıyla göstermemiz gerektiği bildirilmektedir. Ana baba hakkı çok önemlidir. Onlara yapılan saygısızlığın cezasının da o nispette büyük olacağından hiç şüphesiz yoktur.

İbni Amr'dan rivayetle: Resulullah (sav) anne babayı kasederek şöyle buyurmuşlardır. Cihadın onları memnun etmek olsun. (b.Cihat.138; m.Birr 5; müs. 6.165.cs.

3.2880)

Resulullah (sav) bu hadislerinde, bakacak başka kimseleri olmayan, fakat cihada gitmek için can atan bir sahabisine, anne ve babasına kastederek “ Cihadın onları memnun etmek olsun buyurmuştur.”

İşte bakın bu hadisi şerif de anne-baba hakkının ne kadar önemli olduğunu gösterir. Bu, yerine göre cihat kadar önemlidir. Hatta burada olduğu gibi bazen cihada tercih edilecek ehemmiyettedir.

O anne babalar ki evlâtlarının yetişip büyümeleri, huzur ve saadetleri ve istikballerini kazanmaları için ellerinden gelen her türlü gayreti sarf etmektedirler. Gece gündüz demeden çeşit çeşit güçlülere göğüs germekte, kendilerini tehlikelerden tehlikelere atmaktadırlar. O fedakâr cefakârların hakkı elbetteki kolay ödenmez. Onlara ihlâs ve sebatla bakmak, cihad kadar sevap kazandırabilir. Anne babanın ne demek olduğunu bilen imanlı her evlât, onların haklarını yerine getirmede ihmalkâr davranmaz, onları mes’ûd edebilmek, hayırlı dualarını alabilmek için ellerinden gelen her türlü gayreti sarf eder.

Herkesce malûmdur ki ana-baba hakkında kitaplar yazılmıştır. Biz burada Resulullah (sav)’in birkaç hadisi şerifini yazıp noktalayalım, İnşaallah.

Ebu Bekret’nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efen-

dimiz şöyle buyurmuştur: Allahu Taâlâ, anne babaya kötülük hariç dilediği her günahın cezasını Kıyamet Gününe erteleyebilir. Allah anne babaya kötülük yapanın cezasını hayatta iken ve daha ölmeden önce dünyada verir. (Taberani Kebir. 5. 9. Hakim Müstedrek 6273. cs. 3. 2998)

İbni Ömer'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Üç kişi vardır ki, Allah kesinlikle Cenneti onlara haram kılmıştır: İçki müptelâsı, anne babayı itaatsizlik eden, aile ve yakınlarını kıskanmayıp kötü yolda olmalarını hoş karşılayan deyyus.(müs.2.128;cs.2.1881)

Bu hususta Resûlullah (s.a.v) Ebu Hureyre (r.a.) rivayet ettiği bir Hadis-i Şerifte: "Allah'a itaat etmek, anneye-babaya itaat etmektir. Anneye-babaya isyan eden Allah'a isyan etmiş olur" buyuruyor.(r.312-2)

Ebu Hureyre (r.a.) rivayet etmiş olduğu başka bir hadis-i şerifte ise: "Şu adamın burnu yere sürtsün ki (hor olsun) yanında ben anılayım da bana salâvat getirmesin. Şu adamın burnu yere sürtsün ki, Ramazan'a erişsin de sonra mağfiret olmadan çıksın. Şu adamın burnu yere sürtsün ki, annesi ve babası yanında ihtiyarlamış olsun da cenneti kazanamasın" buyuruyor.(r.291-5)

Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Bir kimse ana babasını hoşnud ederse, Allah'ı hoşnud etmiş olur kim de ana babasını kızdırırsa Allah'ı kızdırmış olur.(401.13)

İbni Ömer'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efen-

dimiz şöyle buyurmuşlardır: Siz anne babanıza iyilik ediniz ki, çocuklarınız da size iyilik etsinler.(cs.1.1702)

Allah ve Resulünün emirlerini daima göz önünde bulundurarak onlara ona göre davranmalıyız.

Bu hususta yazılan eserleri okumanızı tavsiye ederim.

20. Yakın Akrabayla Alâkayı Kesmek

Sözlük Manası: Hısım akrabayı ziyaret etme, onlarla görüşme ve mektuplaşma; alâkayı devam ettirme. Akra-banın kusurlarını affetme, demek.

Akraba ile alâkayı kesmek büyük günahtır.

Her Cuma imamlarımızın okuduğu hutbenin sonunda dinlediğimiz Nahl Suresi'nin 90. Ayet-i Kerime'sinde Rabbimiz "Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder; çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor" buyurmaktadır.

Burada akrabaya yardım etmenin ayrıca zikredilmesi, Sıla-i rahimin önemini ortaya koymak ve faziletinin üstünlüğü konusunda uyarıda bulunmak içindir.

Sıla-i Rahim, ister mahrem, isterse gayri mahrem olsun, ister varis, isterse dayı, teyze çocuklarıyla diğerleri gibi varis olmayanlar olsun, bütün yakınlıklar için geneldir.

Sıla-i Rahimi terk etmek Allah'ın sevmediği şeylerden

olduğu için haramdır ve aynı zamanda rahmet meleklerinin gelmemesine sebep olur. Akrabalarla ilişkileri devam ettirmek ise vaciptir ve rızkın artmasına, ömrün uzamasına vesile olur.

Bu görevin en basit olarak yerine getirilmesi ise, selâm vermek ya da selâm göndermekle yapılır.

Cerir bin Abdullah'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah gökleri ve yeri yaratmadan önce Levh-i Mahfuz'a şöyle yazmıştır:

Ben Rahmanım. Sila-i rahmi (akrabalık haklarını) yarattım. Ve ondan kendime bir isim türettim. Kim silâ-i rahmi devam ettirirse Ben de ona iyilik ve ihsanımı sürdürürüm. Kim de onu koparırsa, Ben de ona olan iyilik ve ihsanımı keserim.(c.f.7.8257; t.Birr.9; müs. 1.191.194; Ebu Davut Zekât 45,cs.3.2879)

İbn Amr'ın (r.a) rivayetinde; Resûlullah (s.a.v) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır :“Sıla-i Rahim yapan, karşılık giden değil, rahmi kestiğinde aramaya gidendir.” (r.361-9)

Amr İbni Selh (r.a.) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) “Akraba yoklamak malı çoğaltır, ailede muhabbeti artırır ve ömrü uzatır” buyuruyor. (r.307-7)

Yine Resûlullah (s.a.v) efendimizin rivayet ettiği diğer hadisi şerifte: “Cibril (a.s) bana geldi, tebessüm ediyordu. Seni güldüren nedir? dedim buyurdu ki: Bir akrabalık

arşa yapışmış, kendisinden ilişkiyi kesen kimse aleyhinde davada bulunuyor. Aralarındaki yakınlık ne derece dedim. Buyurdu ki: beş baba (Buna gülüyorum).” (r.10.6.)

Akraba ziyareti malı çoğaltır, ailede muhabbeti artırır ve ömrü uzatır buyrulurken ya akrabalık bağlarını kesmek hakkında ise İbni Ömer (r.a) rivayet edilen bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) Rahim, rahmandan türemiştir. Allah (z.c.hz.leri) buyuruyor ki: “Seni yoklayanı yoklarım, alâkasını kesenle de alâkamı keserim buyuruyor.” (r. 211.2)

Kuzai'nin rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Bir selâmla da olsa akrabalık bağlarını canlı tutun.(mş.307)

İbn Amr'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Aşırı mal sevgisinden sakının! Çünkü sizden öncekiler ancak aşırı mal sevgisi yüzünden helâk oldular. Bu özellik onlara cimriliği emretti. Cimrileştiler, akrabalarıyla münasebetlerini kesmeyi emretti, kestiler, zulüm ve günahlara dalmayı emretti, daldılar.(Müslim Birr.56;Müsned.2.160,191,195;cs.2b1579)

Ali (r.a)'ın rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şu dört şey Cennet hazinesindedir: Sadakayı gizli vermek, musibeti gizli tutmak, akrabalarla ilişkiyi devam ettirmek ve güç ve kuvvet sadece “ Allah'tandır” sözü.(Lâ havle velâ Guvvete İllâ billah” demek.(cs.1.534)

21. Hz. Peygamber'e Ne Suretle Olursa Olsun Kasten Yalan İsnat Etmek

İbadete teşvik veya günahlardan kaçmak için bile olsa dahi Resûlullah (s.a.v) efendimizin söylemediği bir şeyi "O böyle dedi" demek büyük günahdır. Ve hemde çok tehlikelidir; çünkü Yüce Allah(c.c) Nisa suresinin 80.inci ayetinde "Kim Resûl'e itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur.

Haşr suresinin 7.ayetinde: Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının. Allah'tan korkun buyuruyor.

"Ebu Bekir'in (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifde; Resulullah Efendimiz(sav) şöyle buyurmuşlardır: Bir kimse söylemediğim şeyi benden nakleder veya emrettiğim şeyi noksan ederse, cehennemdeki evine hazırlansın.(r.418.11)

Bakın birde, Necm suresinin 3.ayetinde Yüce Allah : "O, arzusuna göre de konuşmaz. Aynı surenin 4.ayetinde ise yine Yüce Allah: O (bildirdikleri) vahyedilenden başkası da değildir buyuruyor. Onun için çok dikkatli olmalıyız.

22. Kasten Ramazan Orucunu Yemek

Bakara Suresi'nin 183. Ayet-i Kerime'sinde: "Ey iman edenler: Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursu-

nuz.”

184. Ayet-i Kerime’de ise “Sayılı günlerde olmak üzere (oruç size farz) kılındı” buyruluyor.

Oruca aykırı olan bir şeyin yapılması halinde oruç bozulur. Orucu bozan bazı şeyler hem kaza, hem de keffareti gerektirir. Orucu bozan bazı şeylerden dolayı da sadece kaza gerekir.

Her kim Ramazan-ı Şerifte özürsüz, sıhhatli olduğu halde bir gün bile orucunu yerse bütün ömrü boyunca oruç tutsa Ramazan-ı Şerifte tutmadığı bu bir günün orucunu eda etmiş olmaz (sevabına ulaşamaz). Bunu böyle bilelim. Oruçla biz burada yetinelim, geniş bilgi almak isteyenlere de ilmihal kitaplarına müracaatlarını tavsiye ederiz.

Ebu Hureyre’nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Kim Ramazan orucunu inanarak ve sevabını umarak tutarsa, geçmiş günahları mağfired olur.(r.425.10)

23. Ölçüyü ve Tartıyı Eksik Yapmak

Ölçüyü kantarı, teraziyi eksik yapmak büyük günahlardandır.

Yüce Allah (c.c) :

Şuara Suresi’nin 181. Ayeti’nde “Ölçüyü tas tamam yapın (insanların hakkını) eksik verenlerden olmayın.”

182. Ayeti'nde "Doğru terazi ile tartın."

Yine Mutaffifin Suresi'nin: 1. Ayetinde: Eksik ölçüp tartanların vay haline.

Mutaffifin: Ölçü ve tartıda insanların mallarını eksiltten demektir.

Tatfif: Ölçü ve tartıda eksiltme ve hainlik yapmadır. Bu da eksik ölçüp tartanların hakir ve adi kimseler olduğuna delâlet etmektedir.

Rivayet edildi ki Hz.Peygamber (sav) Medine'ye geldiğinde Medine halkı ölçü ve tartı konusunda en çok haksızlık yapan kimselerdendi. Bunun üzerine bu ayetler nazil oldu. İbn Abbas'ın (r.a) rivayetinde;Allah Rasûlü (sav) onlara bu ayetleri okudu ve şöyle buyurdu : " Beş şeye karşılık beş şey vardır ve şunlardır: (1)- Bir kavim ahdini bozarsa Allah onlara düşmanlarını musallat eder.(2)-Allah'ın indirdiği ile hükmetmezlerse aralarında fakirlik yayılır.(3)-Gayr-i meşrû cinsel ilişkiler baş gösterirse ölüm yaygınlaşır.(4)-Ölçü ve tartıyı eksik yaparlarsa kuraklık ve kıtlığa uğrarlar.(5)-Zekât vermezlerse yağmurları kesilir

Medine'liler bu tavsiyelere uygun hareket edip ölçü ve tartıda düzgün davrandılar, günümüze kadar da bu konuda insanların en doğru ölçüp tartanları oldular.(rb.9.536-Fetu'l-Kebir.2.90)

2.Ayeti'nde:"Onlar insanlardan kendilerine bir şey al-

dıkları zaman tam ölçerler.”

3.Ayetinde: Kendileri başkalarına bir şey ölçtükleri veya tarttıklarında eksik ölçer ve tartarlar.

Zemahşeri (r.a) şöyle diyor: “Sanki bu hilekârlar ölçülüp tartılan malları tartarak değil, sadece ölçerek alıyorlardı. Çünkü fazla yığmak ve ölçeceği sallamak suretiyle fazla ölçüp çalma imkânı buluyorlardı. Fakat başkalarına verirken ikisinde de hile yapabildikleri için ölçü ve tartıyla veriyorlardı.”(rb.9.537)

Hz Ali (r.a) zaferan tartan ve teraziyi ağdıran birine uğradı ve adama; “önce denk tart sonra istediğin kadar fazla ver” dedi. Sanki bu ikazıyla adet üzere önce denk tartmayı böylece farzla nafiyeyi birbirinden ayırmayı hatırlatıyordu, çünkü denk tartmak farz, fazla vermek nafidir.

İbni Abbas (r.a.): “Ey Acem topluluğu: meşgul olduğunuz ölçü ve tartı konusunda titizlik gösterin. Zira bu iki konuda sizden öncekiler mahvoldular” buyuruyor.

Bu konuda Malik b. Dinardan şöyle rivayet edildi. Mâlik ruhunu teslim etmek üzere olan komşusunun yanına girdi. Komşu; Ey Malik; önümde, tırmanmaya zorlandığım ateşten iki dağ var, dedi. Malik adamın ailesine durumunu sordu onun iki ölçü aleti vardır. Birisiyle ölçer alır, diğeriyle ölçer satardı, dediler. Malik derki: onları getirttim ve bir birbirine çarparak kırdım ve sonra adama

sordum dedi ki durum gittikçe gözümde büyüyor.

Fudayl şöyle buyuruyor: “Teraziyi eksik tartmak kıyamet günü yüz karasıdır.” (rb.9.536)

Terazi ve ölçüsünü doğru yapmayanlar, bir nevi hırsızlık yaparak haram kazanç sağlıyorlar. Haliyle de ev halkını ve çocukları da haramla beslenmiş oluyor. Bu sebeple de ne kendisinden ne de çocuklarından cemiyet bir hayır görmemiş oluyor. Bile bile bir dirhem, hatta bir tane bir şey eksik yapmak hem haram hem de büyük günahıdır.

24. Namazı Vaktinden Önce Kılmak

Namazı vaktinden evvel kılmak da büyük günahıdır. Çünkü namaz vakitleri muayyendir. Vakit girmeden kılınan namaz caiz değildir. Vaktinden sonra kılmak da özürsüz olursa büyük günahıdır.

Ankebut Suresi'nin 45. Ayet-i Kerime'sinde Yüce Allah (c.c.) bakın ne buyuruyor:

“(Resulüm!) Sana vahyedilen kitabı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki namaz hayâsızlıktan ve kötülüklerden alıkoyar Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir. Bir de namaz hesabı kötü olanların diğer amelleri de bozuk olacağından perişan olup giderler.”

Cenâb-ı Hak'kın en çok sevdiği amelleri hususunda İbni Mes'ud (r.a.)den rivayet edilen bir hadis-i şerifte;

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: “Amellerin Allah Teâlâ’ya en sevimli olanı vaktinde kılınan namazdır. Sonra anaya babaya iyilik, sonra da Allah yolunda cihattır.”(r.16-2)

Kesinlikle Rabbim’in emri yerine getirilmeli, namazlar vaktinde kılınmalı, şayet kılınamayanlar varsa onlar hiç vakit geçirmeden kaza edilmelidir ve peşinden de af dilenmelidir, istiğfar edilmelidir. Çünkü istiğfar yalnız işlenen günahlardan dolayı değil Yüce Allah’a karşı lâyıki ile yapılamayan ibadetlerden dolayı da yapılır.

En güzeli namazları cemaatle kılmak gerekir.

Cemaatle Namaz kılmanın Faziletlerine bir göz atalım

Namazın cemaatle kılınması sünnet-i müekkededir.

Camiye ibadet için giden mümin Allah’ın ziyaretçisi ve misafiri durumundadır. Ev sahibi, evine gelen misafirine ikramda bulunduğu gibi camiye giden müminlere de Yüce Allah büyük mükâfatlar verecektir. Bu konuda Resûlullah (s.a.v) birkaç hadisi şeriflerini aktaralım. İbni Abbas (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste; Peygamber (s.a.v) “Camiler Allah’ın evleridir ve müminler de Allah’ın ziyaretçileridir. Ziyaretçisine ikram etmesi, ziyaret edilen üzerine haktır” buyuruyor.(r.237-7)

Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği hadisi şerifte; Resûlullah (s.a.v) “Birinizin evinden çıkıp camiye kadar gitmesi

sırasında bir ayak sevap yazılmasına, diğeri de bir günahın silinmesine sebep olur.”(r.449-7)

Ebu Hureyre'nin (r.a.) rivayet etmiş olduğu bir hadis-i şerifte; Resûlullah (s.a.v) “Bu beş vakit namazı cemaatle kılmaya devam eden kimse sırat köprüsünü ilk geçenlerden olur ve onu şimşek gibi geçer. Allah o kimseyi sabıkların ilk zümresinde haşreder. Namaza devam ettiği her gün ve gece için de bin şehit sevabı alır. (r.131-2)

Ebul Aliye (r.a.)'dan rivayet edilen bir hadiste; Resûlullah (s.a.v) “Bir kimse beş vakit namazı birinci tekbire yetişecek şekilde kırk gün cemaatle kılsa cennet ona vacip olur” buyuruyor. (r.425-8)

Ebu Zer (r.a.)'dan rivayetle Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: “Adam, imamla beraber namaz kılmaya devam ettiğinde kıyam-ı leyl (gece namazı) sevabı alır” buyuruyor. (r.98-12)

Cemaatle namaz kılanlar geçim darlığından, kabir azabından kurtulurlar, amel defteri sağ tarafından verilir, sırat köprüsünü de şimşek gibi geçerler ve hesap olunmadan cennete girerler.

Namazı vaktinde kılmayanların ömürlerinden bereket gider. Yüzlerinde iyilerin siması kalmaz, duaları kabul olmaz, ölürken çok fena şekilde ölürler. Kabir azabına düşer olurlar. Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Kulun Kıyamet Günü ilk hesaba çekileceği ameli namazdır. Eğer o düzgün çıkar-

sa, diğer amelleri de düzgün olur. Eğer o bozuk çıkarsa diğer amelleri de bozuk olur.(r.158.6;Taberani Evsaf,2818,cs.2.1524).

25. Namazı Sebepsiz Yere, Kasten Vaktinden Sonraya Bırakmak

Mesela öğleyi ikindi vaktinde, ikindiye akşam vaktinde kılmak büyük günahtır; büyük şiddetli azaba müstahak olmalarına sebep olur. Namazın tehirini bütün terk manasında olmayıp, vaktini geçirmek diye tefsir etmişlerdir ki; çok büyük günahtır. Bu bir müslüman'ın namaza gayreti ve dikkati olmadığına bir alâmetidir. Ümmü Serve'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Amellerin Allah'a en sevimli olanı, namazı ilk vaktinde (ilk cemaatla) kılmaktır.(r.111.12)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği hadisi şerifte; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Size cennete girmenize vesile olacak şeyleri haber vereyim mi? Bunlar cihat etmek, Allah yolunda vuruşmak, misafire yemek vermek, **namazı vaktinde kılmaya özen göstermek**, soğuk gecede güzelce abdest almak ve Allah için yemek yedirmektir.(cs.2.1539)

26. Özürsüz Olarak Ramazan Orucunu Vaktinde Tutmayıp Başka Zamana Bırakmak

Özürsüz olarak orucu vaktinde tutmayıp başka zamana bırakmak da büyük günahtır. Yani Ramazan-ı Şerif'te tutamadığı bir günlük orucu Ramazan'dan sonra hemen kaza etmesi lazım gelirken, tehir etmesi büyük günahtır.

Zira özürsüz olarak Ramazan-ı Şerif'te oruç tutmayan kimseye fasık denir.Bu fısktan kurtulmaları için hemen kaza edip tövbe etmelidir.

Ecel bakarsın ansızın geliverir. İnsan vasiyet etmeye bile fırsat bulamayabilir.

Özürsüz olarak ramazan ayında oruç tutmamak hem günahdır,hem de cezası vardır.Ancak bir kimse aşağıdaki durumlarda Ramazan orucunu tutmayabilir veya başlamış olduğu orucu bozabilir.Ancak sonradan ilk fırsatta tutamadığı oruçları kaza etmesi gerekir.

1-**Hastalık:** Bir hasta oruç tuttuğu takdirde hastalığının artmasından veya uzamasından korkarsa oruç tutmayabilir. Hastalığı iyileşince tutamadığı oruçları kaza eder. Hastaya bakan kimse de böyledir.

2-**Yolculuk:** Ramazan ayında yaklaşık 90 km. mesafeye yolculuğa çıkan kimse oruç tutmayabilir. Yolculuk hali bitince tutamadığı günleri kaza eder. Oruç tutmasında bir güçlük yoksa yolcunun oruç tutması daha hayırlıdır.

3- **Zor Görmek:** Orucu bozmak için ölümle veya vücuduna bir zarar verilmekle tehdit edilen kimse orucunu bozabilir. Bozduğu orucu sonra kaza eder.

4- **Gebe ve emzikli olmak:** Gebe veya emzikli olan bir kadın, oruç tuttuğu takdirde kendisine veya çocuğuna bir zarar geleceğinden korkarsa oruç tutmayabilir.

Gebelik ve emzıklilik hali sona erince tutamadığı günleri kaza eder.

5-Şiddetli Açlık ve Susuzluk: Oruçlu bir kimse açlık veya susuzluk sebebiyle aklının bozulmasından veya vücuduna ciddi bir zarar geleceğinden korkarsa, orucunu bozabilir. Sonra uygun bir zamanda tutamadığı oruçları kaza eder.

6-Yaşlılık ve Düşkünlük: Vücudu günden güne düşen ve oruca dayanamayan iyice ihtiyarlamış olan kişiler oruç tutmayabilir, Bunlar sonradan da orucu kaza edemeyecekleri için tutamadıkları her günün orucunun yerine fidye verirler. İyileşme ümidi olmayan hastalar da böyledir.(d.is.il.256)

27. Üzerine Farz Olan Zekâtı Özürsüz Olarak Vaktinden Sonraya Bırakmak

Bakara Suresi'nin 43. Ayet-i Kerime'sinde Yüce Allah (c.c.) "Namazı tam kılın, zekâtı hakkıyla verin, rükü edenlerle beraber rüku edin" buyuruyor.

Ebu Hureyreden rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur.

"Allah bir kimseye mal verdiği halde zekâtını vermezse kıyamet günü bu mal iki gözü üzerinde iki nokta bulunan zehirli erkek bir yılan olarak gösterilir. Yılan onun boynuna dolanır. Avurtlarından yakalayarak: Ben senin malınım, senin biriktirdiklerin benim, der."

Resûlullah (s.a.v) daha sonra “Allahın kendilerine cömertçe verdiği maldan infak etme hususunda cimrilik gösterenler, sanmasınlar ki bu kendileri için hayırlıdır; tersine bu onlar için çok kötüdür. Cimrilik gösterdikleri şey kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır” Ali İmran 180 ayetini okudu.(b.728)

Ebu Hureyre (r.a.)’nın nakletmiş olduğu bir hadis-i şerifte ise Resûlullah (sa.v.) “Zenginlerin zekâtı fakirlere kâfi gelmeyecek olsaydı,Allah onlara ayrıca nafaka çıkarırdı.Fukara aç kalıyorsa zenginlerin zulmü yüzündendir” buyurur.(r.358-1)

Zekâtı, farzîyetine inanmayarak vermeyenler müşrik diye zikrolunmuştur. Karada ve denizde malların telef olup, zayi olması ancak zekâtların verilmemesinden dolayı olur. Fukaranın hakkı olan zekâtı vermeyenlerin yeri cehennemdir” buyrulmuştur.(r.374-2)

Zira seni zengin eden Allah, hikmeti ilahi, onu da fakir kılmıştır. Acaba seni de onun gibi fakir kılsaydı elinden ne gelirdi.Allah korusun şuur noksanlığı,sıhhat noksanlığı, zekâ noksanlığı olsa veya çalışma kabiliyetin olmasa ne yapabilirsin? Onun için sağlık, sıhhat ve zenginliği veren Allah-u Teâlâ’ya şükür borcunu ödemeli, yerinde, vaktinde geçirilmeden zekât verilmeli, fukaranın duasını almalıdır.

Allah-u Teâlâ senin malını o nispetle hem arttırır hem de korur.

Cabir (r.a.) dan rivayet olunan hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) : “Bir adam malının zekâtını verdiğinde, onun şerrini kendisinden gidermiş olur.” (r.26.4)

Zekâtı vermeyenlerin azapları da elbette şiddetli olacaktır, çünkü merhametsizlik alametidir.

İşte bu gün kopan fitnelerin bu yüzden olduğu da inkâr edilemez. Dünyanın huzurunu kaçıran bu hallerin hep zekâtlarını vermeyen zenginlerin yüzünden olduğu da muhakkaktır. Çünkü Resûlullah (s.a.v) yukarı zikredilen hadis-i şerifte buyurduğu gibi “Eğer zenginlerin zekâtı fakirlere kâfi gelmeyecek olsaydı Allah onlara ayrıca nafaka çıkarırdı.”

Birisi zekâtını vermiyor yukarı gidiyor, birisi de almıyor o da aşağı gidiyor, haliyle dengeler kayboluyor.

28. Gücü Yettiği Halde Hac İbadetini Geciktirmek

Âl-i İmran Suresi'nin 96. Ayet-i Kerime'sinde “Şüphesiz, alemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev (mabet) Mekke'deki Kâbe'dir.”

97. Ayet-i Kerime: “Orada apaçık nişaneler, (ayrıca) İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren emniyette olur. Yoluna gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün alemlerden müstağnidir.”

Haccın farz olduğunu bildiren ayet-i kerimedir. Hac

ibadeti hem mali hem de beden ile yapılan bir ibadettir. Terki büyük günahlardandır.

Hacca gitmeyi ertelemeden ziyade Resûlullah (s.a.v) Fazıl İbni Abbas (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste acele edilmesini buyuruyor ve şöyle diyor: "Hac murad eden kimse acele etsin. Zira bir hastalığa yakalanabilir. Bir sapık onu saptırabilir ve bir hacet onu yolundan alıkoyabilir."(r.400-13)

Tirmizi'nin rivayet etmiş olduğu ve Resûlullah (s.a.v) buyurduğu hadis-i şerifte: "Bir kimse, kendisini Beytullah'a (Kabe'ye) kavuşturacak azık ve binite sahip olur da (yani hacca gitme kudreti olur da haccetmez ise, o kimseye ancak Yahudi veya Hıristiyan olarak ölmek vardır. (Hac ve Umre rehberi M.Uysal Sahife.23)

Burada zikredilen hac; etmeye gücü var ama savsaklıyor yazılıp kayıt yaptırmıyor gitmek için sebebini işlemiyor, ama kaydını yaptırıp da çıkmazsa başka şekilde de hac etmeye gücü de yetmiyorsa kişinin yapacağı bir şey yok.

29. Haksız Yere Bir Müslüman'ı Veya İslâm Devletinin Güvenliğini Sağlamayı Üstlenen Bir Kimseyi Dövmek

Haksız yere bir müslümanı ve hatta bir zimmîyi dövmek büyük günahdır. Her kim bir müslümanı haksız yere yaralarsa, incitirse, döverse Allah-u Teâlâ ona gazap eder

ve dünyada insanlara yaptıkları azap kadar ceza olarak, ahirette de onlara azap yapar.

Zimmî: Cizye vergi vererek İslam devletinde huzur içinde yaşayan gayri Müslimlere verilen ad.

Bir müslümanın bir müslümanı bırakın dövmesi eziyet etmesi bile yasak ve tehlikelidir. Bu hususta Enes (r.a.) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v): “Bir müslümana eza eden muhakkak bana eza etmiş ve bana eza eden de muhakkak Allah’a eza etmiş demektir” buyuruyorlar.(r.395-4) Zimmîleri de dövmek şöyle dursun eza etmek de yok. Çünkü bakın bu konuda da Efendimiz (s.a.v): “Kim bir zimmîye eza ederse ben onun hasmıyım ve kimin de hasmı ben olursam kıyamette onun hakkını alırım” buyuruyor. (r.395-5)

Haksız yere dövülenlere de yardım edip onları kurtarmak gerekir. Çünkü Müslim demek, herkesin onun elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir. Resûlullah (s.a.v) İbni Amr (r.a.) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte “Müslüman, müslümanların dilinden ve elinden salim olduğu kimsedir”(r.235.7) buyrulmuştur. Müslüman kimseyi incitmez, darıltmaz, fenalık yapmaz, bilakis herkese yardım eder, acıyıp merhamet eder, iyilik yapar, herkesi sever, herkes de onu sever. Hak’tan korkar, Hakkı sever.

Bırakın bir Müslüman bir müslümana eza etmeyi, ona nasıl davranacağı hakkında Efendimiz (s.a.v.)’in şu hadisini de yazmadan geçemeyeceğim. Hz. Ömer Efendimi-

zin oğlu Abdullah İbni Ömer'in (r.a.) Resulullah (s.a.v.)den rivayet etmiş olduğu bir Hadisi şerifte: "Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulüm de etmez onu tehlikeye de atmaz. Kim kardeşinin ihtiyacını görürse Allah da onun hacetini görür. Kim müslümandan bir sıkıntıyı defederse, Allah da bu sebeple kıyamet gününün sıkıntılarında onu kurtarır. Kim de müslümanın ayıbını örterse Allah da kıyamette onun ayıbını örter" buyrulur.

30. Ashab'dan Herhangi Birine

Kötü Söz Söylemek ve Küfretmek

Ashâb-ı Kirâm'dan birisine sebbetmek (sövüp saymak, küfretmek) büyük günahlardandır.

Salim (r.a.) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurur:

"Allah (z.c.hz.), beni seçti. Benim için de ashabı seçti. Onlar bana yardımcı ve akraba olur. Kim ki onlara fena söz söyleyse, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun. Kıyamette Allah böyle kimselerden, ne farz ve ne de nafîle ibadeti kabul etmeyecektir."(r. 86-7)

İbni Ömer (r.a.)'den rivayet edilen bir hadis-i şerifte ise Peygamber (s.a.v): "Allah lanet etsin, Ashabıma sövene" buyuruyor.(r.348-1)

Yine İbni Ömer (r.a.)'nın rivayet etmiş olduğu başka bir hadis-i şerifte ise Resûlullah (s.a.v): "İnsanların hepsi

kiyamette kurtulmayı ümit ederler. Ashabıma sövenler müstesna. Kıyamet halkı da onlara lanet eder.”(r.342-6)

Onlar o mübarek Peygamber (s.a.v)’e erişmiş, iman etmiş, O’nun uğrunda mallarını ve canlarını feda etmişler, İslam’ın gelişmesine ve yayılmasına vesile olmuşlar, Allah korusun onlara dil uzatmak ve onları tenkit etmek delilikten, manyaklıktan başka bir şey değildir. Allah’a ve Ahiret gününe inanan kimse kesinlikle onlara kötü söz söylemez ve onlara buğz etmez. Bize düşen görev Ashabı sevmek ve onları hürmetle yad etmek, dua etmektir. Resûlullah (s.a.v): “Bir kimse Ashabımın hepsini sever, baş tacı eder ve onlara dua ederse, Allah kıyamet gününde cennette onu Ashapla beraber kılar” buyurur. (r.397-9)

Hz. Ebu Bekir ve Hz. Aişe Validemize, sebbetmek ise küfürdür. Allah (c.c.) Kur’an-ı Azimü’ş-şan’ın birçok yerlerinde bu muhterem zevat’ı medh-ü sena buyurmuş, en sonunda da “Radiyahallahu anhüm ve Radu anh” buyurmuştur. (Yani Allah onlardan razı olmuştur, onlarda o’ndan razı olmuşlardır.) Artık bunun üzerine hiç kimse-nin eğer müslümansa, ben müslümanım diyorsa ağzını açıp da söz söylemeye hakkı yoktur. Ama müslüman değilse, müslüman değilim derse; o zaman başka. Onların cezalarını verecek olan Allah (c.c.)’dür.

Şayet o mübarek insanlara kötü söz söyleyenlere rastlarsak da ne yapacağımız ve onlara ne söyleyeceğimizi

de bize Efendimiz (s.a.v) Şu hadis-i Şerifi ile bildiriyor:

İbn'î Ömer r.a. rivayet ettiği bir hadisi Şerifte Resûlullah (s.a.v) "Ashabıma kötü söz söyleyenleri gördüğünüz zaman "Allah'ın lâneti en Őerliniz üzerine olsun deyiniz" buyuruyor (r.47.5). Evet Müslüman'a yakışan netice olarak onlara karşı hürmetkâr ve saygılı olmaktır. Cenâb-ı Hak cümlemizi bu fitnelerden muhafaza buyursun. Âmin.

31. Alimlerini ve Kur'an-ı Kerim Hafızlarını Kötülemek ve Gıybetlerini Yapmak

Ulema-i Kiram hazeratını ve hamele-i Kur'an olan zatı muhteremleri de zemm ve gıybet günahı kebairendir.

Peygamber (s.a.v) "Alimler peygamberlerin varisleridir" buyuruyor.(c.s1.1661) Yalnız insan olmak münasebetiyle Ulema da olsa, Hamele-i Kur'an da olsa hatadan salim olmak mümkün değildir. Nefsi Şeytan hepimize musallattır.

Bunlarda ve hatta hepimizde görülen hata, kusur ve kabahatleri araştırıp ve gıybet etmek müslümanlığa hiç yakışmaz.

Bize düşen görev birbirimizin hata ve kusurlarını örtmektir.

Ebu Hureyre r.a den rivayet olunduğuna göre, Nebi (s.a.v) Şöyle buyurmuştur. Herhangi bir kul dünyada di-

ğer bir kulun ayıbını örterse, kıyamet gününde Allah da onun ayıbını örter.(rs. 238)

Mevlana Hazretleri “Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol” buyuruyor.

Ulema-i Kiram hazaratı da beşerdir, kusurları olabilir. Fakat onların ilim hususunda göstermiş oldukları gayrete bakarak, yapmış oldukları bu büyük hizmete karşı onları gıybet değil hürmet ve saygı ile anmamız lazım gelirken, insanlık ve müslümanlık hilafına onları ayıplamak ve gıybet etmek elbette günahtır; hem de büyük günahtır.

32. Müslümanların Kusur ve Kabahatlerini Zalim Bir Kimseye Haber Vermek

İnsanların kusur ve kabahatlerini bir zalim kimseye haber vermek büyük günahtır.

Çünkü müslümanın, eza ve cefa edilmesine, dövülmesine sebep olup, şurada müslümanlar Kur’an okuyorlar, zikir yapıyorlar, dini ilim öğreniyor gibi durumlarını zalim kimselere haber verenlerin halleri gerçekten hem de pek acıklıdır.

Ama başkasının ırzına, malına, canına tasallut etmek isteyen kimseyi idarecilere bildirmek, haber vermek çok sevaptır.

33. Deyyusluk Yapmak

Bir erkeğin hanımıyla veya mahremlerden biriyle fasık bir adamı bir arada uygunsuz bir şekilde görüp, ses çıkarmayarak, halleri üzerine terk etmesidir.

Salim b. Abdillâh, babasından Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurduğunu nakleder.

Kıyamet gününde yüce Allah şu üç kişinin yüzüne bakmaz:

Anne ve babasına isyan edenler,

Erkeğe benzemeye çalışan kadınlar ve deyyus (cf,8.9696)

İbni Abbas (r.a.)dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: "Allah lânet etsin, kadınlardan erkek kılığına, erkeklerden de kadın kıyafetine girene."(r.347-10)

Ammar b.Yasir şöyle rivayet eder: Resûlullah (s.a.v) üç kişi vardır ki bunlar asla cennete giremezler: Erkeklerden deyyus olan kişi, erkeksi kadın ve içkiye müptela olan kişi, buyurdu.

Kendisine; Ya Resûlullah! İçkiye düşkün olan kişiyi anladık; peki, erkeklerden deyyus olan kişi kim? diye sorduklarında, buyurdu ki: Karısının yanına girenlere aldırmayan kimsedir. Ona erkeksi kadın kim diye sorduğumuzda ise buyurdu ki: Erkeklerle benzemeye çalışan kadın.(cf.4.4361)

Cennete giremeyen insanın yerinin cehennem olacağı herkesçe malûmdur. Kendisini erkeklere benzetmek, anaya babaya asi olmak, deyyusluk yapmak, insanlık sıfatlarıyla bağdaşmayan çok çirkin huylardan olmak la büyük günahlardan addolunmuştur.

34. Pezevenklik Yapmak

Pezevenk: Karısı veya mahremiyle diğer bir yabancı erkek arasında arabuluculuk yapan kimseye denir ki büyük günahlardandır.

35. Emr-i Bil Ma'ruf ve Nehy-i An'il Münkeri Terk Etmek

Emr-i Bil Ma'ruf Neh-i anil münker yani iyilikleri emredip, fenalıklardan men etmemek de büyük günahlardandır.

Şeriatın emrettiği ibadet, taat, hayır ve hasenatları emretmek şeriatın yasakladığı günah, haram ve yasaklardan da men etmekle (mükellef), sorumlu olduğumuz için bunları yapmazsak büyük günah işlemiş oluruz.

Zeyd bin Erkam (r.a.) rivayet etmiş olduğu bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v): "Emr-i bil mar'ufu ve nehyi anil münkeri bırakmış olan insan, Kur'an'a ve bana inanmış olmaz" buyuruyor. (r.96-8)

İslam'ın hayatı emri bil maruf nehyi anil münkere bağlıdır. İhmal edilirse fesat artar, beldeler harap olur, kullar da helâk olur.

Kesin yapılması gerek bir emiri Ali İmran Suresi'nin 104. Ayet-i Kerime'sinde Yüce Allah (c.c.) "Sizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü men eden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir."

Burada istenen şey hayra çağıran bir topluluğun bulunmasıdır. Yapılan çağrı her ne kadar insanlardan bazılarına ise de, hitap bütün insanlardır. Bunun farz-ı kifa-ye olduğu anlaşılıyor. Fakat bazılarının yapmasıyla diğerlerinin sorumluluğu düşer, şayet bu görevi bütün insanlar terk ederse, hepsi birden günah işlemiş olurlar. Bu görev işlerin en yücresi olduğu için bunu ancak ilim adamları yapabilirler. Cahil bu işi yerine getiremez. Çünkü ne yapacağını bilemez belki de hayrı engeller yasağı emreder. Kendi mezhebini bilir, karşısındakinin mezhebini bilmeyip, onu engellemeye çalışır. Kaba davranacağı yerde yumuşak, yumuşak davranacağı yerde kaba davranır.

Enes (r.a.)'ın rivayet etmiş olduğu bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kendisinde şu üç haslet olmayanın "Emri bil maruf ve nehyi anil münker" yapması doğru değildir. Emrettiği ve nehyettiği şeyi kendisinin tatbiki, emrettiği ve nehyettiği şey hususunda alim olması, nehyettiği hususta adaletli olması." (r.491-7)

Bu görev yerine getirilmezse bakın Huzeyfe (r.a) dan rivayet edildiğine göre Peygamber (s.a.v) şöyle buyur-

muştur."Nefsim Yed-i kudretinde olan zat'a yemin ederim ki ya marufu emir ve münkerden nehyedersiniz yahut Allah'u teâlâ size azap gönderir.Sonra Allah'a yalvarırsınız;lakin duanız kabul edilmez."(rs.191)

36. Sihri Öğrenmek, Öğretmek ve Sihirle Amel Etmek

Sihri öğrenmek veya öğretmek veya sihirle amel etmek büyük günahdır.

Sihir (Sihir): Büyü, göz bağıcılık, büyücülük, hilekârlık, aldatmak, Hak'tan uzaklaşmak, batıl şeyi hak diye göstermek demektir.

Müslim (r.a.)'nın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v): "Bir adam gelse de bakıcıya (falcıya) bir şey sorsa, inanmasa bile kendisinin kırk günlük namazı kabul olmaz " buyuruyor.(r.396-1)

Ebu Hureyre (r.a.)nın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte, Efendimiz (s.a.v): "Bir adam bakıcıya veya kâhine gelip "bildi yahu" derse, Resûlullah'a geleni inkâr etmiş olur" buyuruyor.(r.396-2)

Bu işleri yapana verilecek ceza hususunda ise Hz. Hasan (r.a.) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte :“Büyücünün cezası onu kılıçla vurmaktır” buyuruyor. (r.273-12)

37.Kur'an-ı Kerim'i Öğrendikten Sonra Yüzünden Okuyamayacak Kadar Unutmak

Kur'an-ı Azimü'ş-şan'ı öğrendikten sonra yüzünden okuyamayacak kadar unutmak büyük günahtır.

Bu da tabii ihmal edip, okumaya okumaya bir gün unutacak.

Bu hususta Resûlullah (s.a.v) Enes (r.a.) rivayet etmiş olduğu bir hadis-i şerifte: "Bana ümmetimin sevapları arz olundu. Hatta adamın camiden çıkarttığı, süprüntüsü bile, bana ümmetimin günahları da arz olundu. Bunların içinde bir adama Kur'an'dan bir sure veya bir ayet verilip de sonra onu unutmasından büyük günah görmedim" buyuruyor.(r.315-7)

Bazı ulemaya göre: "Kur'an'ı unutmak, ahkâmıyla ameli terk etmektir."

Her kim Kur'an-ı Azimü'ş-şan'ı okuduktan sonra onu unutursa kıyamet gününde durumunun nasıl olacağını Resûlullahdan (s.a.v) dinleyelim.

Sad b.Ubade'nin bildirdiğine göre Allah'ın Resülü (s.a.v) şöyle buyurmuştur.

"Kur'an okumasını bilip de unutan (okumayan) kimse kıyamet gününde eli kesik bir şekilde yüce Allah'ın huzuruna çıkar."(cf.6. 6722)

Ebû Umâme (r.a.)dan: Resûl-i Ekrem (s.a.v): "Kur'an'ı

okuyunuz; zira Kur'an, okuyanlara kıyamet gününde şefaati olarak gelir" buyurmuştur.(rs.995) Kur'an-ı Kerim, ehline ve onunla amel edenlere kıyamet günü şefaattir. Ama ondan yüz çevirenler hakkında da davacıdır. Şefaati red olunmadığı gibi davacı olduğu kimseler de yakalarını kurtaramazlar.

İbn Mes'ud'un (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Kur'an şefaattir olacak ve şefaati kabul edilecektir. Şikayetçi olacak şikayeti kabul edilecektir. Onu kendisine rehber edinene o cennete götürecektir, arkasına atanı ise cehenneme sürükleyecektir.(Taberani Kebir.4.535;Beyhaki Şi'bül iman.6182;cs.3.2949)

Cenâb-ı Hak cümlemize hidayet eylesin de Kur'an'ı daima okuyup ve emirleriyle amel etmek nasip eylesin. Amin.

38. Büyük Olsun Küçük Olsun Canlı Hayvanları Ateşte Yakmak

İster eti yensin isterse eti yenmeyen tabakadan olsun, büyük veya küçük canlı hayvanı ateşte yakmak büyük günahtır.

Yalnız yakmaktan başka çare bulunmayan hayvanların yakılmasına cevaz verilmiştir. (m.v.149)

39. Şer'i Bir Özü Olmaksızın Kadının Kendisini Kocasına Teslim Etmekten Kaçması

Kadının şer'i bir özü yokken kendini kocasına teslim-

den kaçması büyük günahdır. Özür, farz olan; Ramazan orucu, hayız ve nifas hali, bir de takat getirilemeyecek kadar hasta olmasıdır. Bunun haricinde kadın her haliyle kocasına itaat etmekle mükelleftir.

Resûlullah (s.a.v) bu konuda ne buyuruyor: "Eğer bir kimseye Allah'tan başkasına secde etmeyi emretseydim; kadına, kocasına secde etmeyi emrederdim. Nefsim Yedi kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, kadın kocasının hakkını ödemedikçe Allah'ın hakkını ödemiş olmaz. Öyle ki kadın deve semeri üzerinde olsa da kocası kendisini nefesine çağırılmış olsa icabet etmelidir."(r.358 - rs287)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav. Efendimiz şöyle buyurmuştur: Kadın kocasının yatağından uzaklaşarak gecelerse, dönünceye kadar melekler ona lanet eder.(r.37.9)

Erkeğin kadın üzerindeki hakkı pek büyüktür. Hz. Aişe (r.a.)dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte, Resûlullah (s.a.v): "Kadın üzerine, insanların içinde en büyük hak sahibi olan kocası ve erkeğin üzerine de anasıdır" buyuruyor. (r.74-12)

Ebu Hureyre'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Bir erkek hanımını yatağına çağırdığında hanımı gelmemekte direnir, kocası da kızgın olarak sabahlarsa melekler sabaha kadar o kadına lânet eder. (Buhari, Bed'ül-Halk:7; Nikâh:85; Müslim, Talâk.11; Ebu Davud, Nikâh.40; cs.1.345)

Kadın, kocasına karşı süslenir, temiz giyinir, onu kendisine bağlar ve kocasını cinsi noktadan tatmin ederse, onu harama düşmekten ve manevi hayatını tehlikeye atmaktan kurtarmış olur.

Fakat kocasına karşı süslenmez, hasta olduğunu veya canının sıkıldığını bahane ederek davetine cevap vermez, âdet hali bittiği halde "Devam ediyor" diyerek kocasına yalan söylerse, mesûl olur. Diğer taraftan, kocası zayıf iradeliyse, şeytanında vesvesesiyle gözü dışarılara kayıp harama düşebilir.

Ayrıca, erkeğin cinsi noktadan tatmin olmaması, ailede büyük bir huzursuzluğa da sebep olabilir. Hattâ bu huzursuzluk bazen boşanmaya kadar gidebilir.

İşte bu ve buna benzer sakıncaları içindir ki, Peygamber (sav) Efendimiz kadına, kocasının cinsi noktadaki arzusunu yerine getirmesini tavsiye etmiş; âdeti bittiği halde "Devam ediyor" diye yalan söyleyen kadınlara da lânet okumuştur.

Bununla beraber, erkek de hanımın hastalık, aşırı yorgunluk gibi gerçek mazeretlerini nazara alarak anlayış göstermeyi, sabırlı olmayı bilmelidir.

Kadın kocasına itaat ettiğinde ise bakın karşılığında Efendimiz (sav)ne buyuruyor: Her hangi bir kadın kocası kendisinden hoşnut olduğu halde ölürse cennete girer.(t. 4. 213 - r.s. 288)

40. Günahın Çokluğu Sebebiyle Allah'ın Rahmetinden Ümit Kesmek

Bir kimsenin günahının çokluğundan dolayı Allah Teâlâ'nın rahmetinden ümidini kesmesi büyük günahlardandır.

Cenâb-ı Hak'kın rahmetinin sonu yoktur. Çünkü Cenâb-ı Hak, Erhamer Rahimin'dir. Kullarına rahmetinden ümitlerini kesmemelerini tavsiye buyurmuştur. Onun rahmetinden ancak kâfirler ümitlerini keserler.

İbni Abbas (r.a.) rivayet edilen bir hadis-i şerifte, Peygamber (s.a.v):"Allah (z.c.hz) yüz rahmet yarattı. Bunlardan birini halka taksim etti. Doksan dokuzunu kıyamete bıraktı" buyuruyor. (r.88-1)

Cenâb-ı Hak'kın rahmeti sonsuzdur. Allah'ü Teâlâ'nın rahmetinden de ümit kesmeyeceğiz.

Bir kutsi hadiste Allah (z.c.hz.) şöyle buyurur. "Günah yapıp da onu affımın yanında büyük görene, gazaplandığım gibi hiç kimseye gazaplanmam eğer cezayı acele verici olsaydım veya acele etmek benim şanımdan olsaydı rahmetimden ümit kesenlere cezayı acele verirdim. Eğer kullarıma merhamet etmeseydim bile, benim huzurumda durmak kendilerini korkutanlara bundan dolayı rahmet ederdim. Sevaplarını verirdim. Korktuklarından da emin ederdim." (r.513-11)

Yani ümit ve korku denk olması lazımdır. Ulema sıh-

hatli zamanda korkunun galip olmasını ve hastalık zamanında recanın yani ümidin galip olmasını muvafık bulmuşlardır.

41. Allah'ın Mekrinden, Azap ve Gadabından Emin Olmak

Allah-u Teâlâ'nın azap ve gadabından kendisini emin görmek de büyük günahlardandır.

Ukbe İbni Amr (r.a.)dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte, Resûlullah (s.a.v):

“Bir kul masiyetlere devam ettiği halde dünyadan sevdiği şeyleri Allah'ın ona verdiğini gördüğü zaman bu muhakkak ki o kimse için Allah'tan bir istidraç (aldatma)dır” buyurmuşlardır.(Masiyet: Günah, isyan, itaatsizlik demek, bu bir nevi azaptır. Dışarıyı parlak ama içi ateş doludur.(r.46-10)

Cenâb-ı Hak kulunu yaratmış, sıhhat, afiyet, ihsan buyurmuş, bütün verdiği nimetlere karşı daima tefekkür, ibadet, taat ve hayırlarla meşgul olması gerekirken, isyan halinde ömrünü zayi etmesi kadar acınılacak bir şey yoktur. Hasan'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (s.a.v) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Allah (z.c.hz)leri buyurur: İzzetim hakkı için kulumun üzerinde iki korkuyu ve iki eminliği toplamam. Dünyada Benden emin olursa kıyamet günü onu korkuturum. Dünyada Benden korkarsa kıyamet günü onu emin kılarım.(r.516.3)

42. Zaruretsiz Ölmüş Hayvan Eti Yemek

Zaruret halinde ölmeyecek miktarda yemeye izin verilmiştir. Ölmüş hayvan etini helal addetmek küfr-ü muciptir.

43. Zaruretsiz Domuz Eti Yemek

Bu da zaruret anında ölmeyecek kadar yenebilir. Helal addetmekse küfr-ü muciptir. Büyük günahtır.

Maide suresinin 3.ayetinde leş, kan, domuz etinin yenilmesi haram kılınmıştır.

Enam suresinin 145 ayetinde leş veya akıtılmış kan, yahut domuz eti ki pistir buyruluyor. Burada özellikle domuzun pis olarak nitelendirilmesinin sebebi pislği ve tiksindirici şeyleri alışkanlık haline getirmesindedir. Kısaca domuz son derece pistir. Pis olan şeylerin yenilmesi haramdır.(rb.3.108)

Maide süresinin 3.ayetinde domuz etinin özellikle söz edilmesinin sebebi, bir kısım kâfirlerin bunu yemeyi alışkanlık haline getirmeleriydi. Öte yandan yenilen şey, vücudun bir parçası haline gelir; ahlak ve karakteri içinde bulunduran özellikler doğrultusunda etkiler.

Domuz ise aşırı pis bir hırsa sahiptir. İşte onun gibi olmaması için insana domuz eti haram kılınmıştır. Üstelik domuz namus yoksuludur. Kiskanma diye bir şey domuz için söz konusu değildir. Hatta erkek domuzun gözü önünde, kendisine ait olan dışısıyla ilişki kuran hayvana karşı kılını bile kıpırdatmaz. İşte domuz etinin

yenilmesi bu özelliklerin insana da geçmesine sebep olur.(rb.2.373)

Bu hayvanın etini yemek adetleri olan Hıristiyanların halleri de meydandadır. Fenalıkları işlemekte ve eşlerini hiçbir surette kıskanmamaktadırlar.

44. Nemime, Yani Kötü ve Hoş Olmayan Sözleri İnsanlar Arasında Taşımak

Böyle kimselere nemmam denir. İki tarafı birbirine çatıştırmaya, tutuşturup kavga ettirmeye sebep olur. Büyük günahdır.

Bir toplulukta böyle bir söz söylenmiş olsa bile, insana yakışan o sözü götürüp söylemek değil; marifet onu orada yatıştırıcı bir şekilde davranıp, konuyu kapatmaktır.

Muhammed İbni Hizan (r.a.)nın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte, Resûlullah (s.a.v):“Sözünüz aranızda emanettir. Bir mümine çirkin bir söz götürmek helâl olmaz” buyuruyor.(r.274-4)

Ve Efendimiz (s.a.v) söz taşımaktan kesinlikle men ediyor. İbni Mes’ud (r.a.)dan rivayet edilen hadis-i şerifte: “Kovuculuk yapmaktan ve söz taşımaktan sakınınız” buyuruyorlar. (r.174-12)

Söz taşımanın Enes (r.a.)dan rivayet edilen bir başka hadis-i şerifte:“Hemen hemen büyü derecesini buldu” buyuruyorlar.(r.337-4) Sihir ve büyüün nasıl ve ne du-

rumda olduğu hususunda 36.sırada kayıtlı bulunan bu günah hakkında bir nebze bilgi vermiştik.

45.Kumar Oynamak

Kumar şer bir oyundur; galip mağluptan bir şey alır ki; büyük günahdır.

Maide Suresi'nin 90. Ayet-i Kerimesinde: "Ey iman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar (putlar), fal ve şans okları birer şeytan işi pisliktir, bunlardan uzak durun ki kurtuluşa eresiniz" buyuruyor Allah (c.c.). Bunların şeytan ameli olduğunu bildirmiştir.

Birçok zararları vardır. Bir defa çalışmaktan alıkoyar. Geçimlerini haramdan temine çalışırlar, çalışsalar da dürüst çalışmazlar.

Terki güç olan bir masiyet ve musibettir. Gel kumar oynayalım demek bile günahdır. Yalnız bu söz için bile sadaka ve kefarete vermek icap eder.

Dama, tavla, iskambil dedikleri oyunlar da bu kabilendir. Hatta evlerde çocukların oynadıkları yüzük oyunu da böyledir. Ebu Hureyre (r.a.)nın rivayet ettiği hadis-i şerifte, Resûlullah (s.a.v):

"Allah (z.c.hz.) lerinin nehyettiği her şey büyüktür. Çocukların kumara benzeyen oyunları bile" buyuruyor.(r.342-13)

Bir de işin tuhaf tarafı böyle oyunları oynuyorlar ve

kalkıp namaz da kılıyorlar. Bu konuda da Efendimiz (s.a.v) bizleri uyarıyor ve bildiriyor.

Ebu Said'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz Şöyle buyurmuştur: Tavla oynayıp da kalkıp namaz kılanın hali, domuz kanı ve irinle abdest alıp da namaz kılan adamın haline benzer.(r.391.5)

Hatta bunlara selâm bile verilmez. Şayet onlar vermiş olsa da selâmları alınmaz. Yine bu konuda da Efendimiz (sav) Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte bizi uyarıyor ve buyuruyorlar ki: Kumar, satranç, tavla ve benzerleri gibi şu bir takım oyunları oynayan kimselere rastladığınızda onlara selam vermeyin. Şayet onlar selam vermişlerse selamlarını da almayın. (r.64.11)

46. Yeryüzünde Fesat Çıkarmak ve Zulmetmek

İnsanları ızdıraba, karışıklığa, bozukluğa ve ihtilafa, zahmete, eziyete, belâyaya düşürecek işler, ameller yapmaya ve sözleri söylemeye sevk etmek; halkın anlamadıkları sözleri söylemek; zayıf kavillerle fetva vermek ve tecvitsiz Kur'an-ı Kerim okuyanları bildiği halde tecvitsiz Kur'an okunması, namaz kılınması caiz olmaz demek; onların namaz kılmamalarına sebep olacağından fesattan addedilmiş olup büyük günahlardan sayılmıştır.

Mesela Karun'un yere batışı da yeryüzünde fesat çıkarmasındandır. Vaaz ve nasihatlerde çok dikkatli olmalı halkı ibadetten soğutacak sözlerden ve hareketlerden son derece sakınmalıdır.

İkinci bir misal daha verelim. Teravih namazını kılmayan bir kişiye: Oruç da tutma demek; namazı sair zamanlarda kılmıyorsun, Ramazan'da kılmanın ne faydası var, namazı ta'dil-i erkânla kılmıyorsun, böyle namazı hiç kılma, gibi sözler söylemek bir müslümana yakışmaz, hem ayıp hem de günahdır.

47. Hakimin Adaletten Ayrılıp Haksızlık Yapması

Hakimlik çok zor ama çok sevaplı bir meslektir. İbni Abbas (r.a.) dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte, Peygamber (s.a.v): "Hakim hüküm vermek için makamında oturduğu zaman üzerine iki melek iner. Haksızlık etmediği müddetçe onu doğrultur. Başarısına yardım eder ve onu irşat ederler. Hakim zulmederse onu terk ederler ve yükselirler" buyuruyor.(r. 41-5)

Ebu Hureyre (r.a.)dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte ise, Peygamber (s.a.v):"Hakim hükmü verirken içtihadında isabet ederse onun için iki ecir vardır ve yine hüküm verirken içtihadında hata ederse onun için bir ecir vardır" buyuruyor.(r.42-11)

Hakimin nefesine göre hükmetmesi, karar vermesi, taraflı davranması ise büyük günahdır. Çok ağır ve veballi olduğundan evvelce gelmiş geçmiş büyük zatlar, ulemalar hakim olacaksın diye zorlandıkları halde hapslere ve dayaklara razı olup hakimliği kabul etmemişlerdir. Mesele İmam-ı Azam hazretleri bunlardan biridir. Bunun ki-

yamet gününde çok çetin olacağını Hz. Aişe (r.a.)nın rivayet etmiş olduğu hadis-i şerifte, Peygamber (s.a.v) ;

“Adil hakime, kıyamet günü öyle bir sıra gelir ki “Keşke iki adam arasındaki bir hurma davasını dahi görmeseydim” diye temennide bulunur” diye bildiriyor (r.360-4).

48. Yol Kesmek ve Eşkialık Yapmak

Yol kesmek, eşkıyalık yapmak büyük günahtır. Malı alınır, adam öldürülürse, günah üstüne günah işlenmiş olur.

49. Zihar Yani Karısını Anasına Benzetmek

Bir erkeğin hanımına “Sen benim, anamın arkası gibisin” diye söylemesi ki buna zihar denir. Anasının bütünlüğünü ifade eden her azasına teşbih de böyledir.

Bunu söyleyen kimseye hanımı haram olur. Kefaret yapmayınca hanımı helal olmaz.60 gün ara kesilmeden oruç tutmak veya 60 fakire sadaka-i fitre miktarı para vermektir. (m.v.153)

50. Küçük Günahlara Devamda Israr Etmek

Resûlullah (s.a.v): “Büyük günahlar Allah’dan bağışlanma dileyip istiğfar edildikçe artık büyük günah olmaz, ısrar edildiği sürece de küçük günahlar “küçük günah” olarak kalmaz” buyuruyor.(mş.691)

Küçük günahlar kişinin ibadet ve taâtına galebe ederse bu ısrar günah-ı Kebairden yani büyük günahtan olur. Bir insan irtikâp ettiği bir günahı tekrar işleyeceğine azimliyse, bu kebirden olur.

İrtikap: Kötü bir iş işlemek, çirkin bir şey yapmak.

Bazen ufak bir kıvılcım ateşinin bir evi veya mahalleyi yaktığı kül ettiği görülür.

Damlayan bir çeşmenin önüne akşamdan bir kova koyulsa sabaha kadar damlaya damlaya bakmışsın ki kova dolmuş. Atalarımız damlaya damlaya göl olur demişler, Sehl b.Sa'd'ın (r.a.) rivayetinde; Resûlullah (s.a.v): Küçük görülen günahlardan sakının! Çünkü bu günahların durumu şuna benzer: Bir topluluk bir vadide konaklamışlar. Ekmeklerini pişirmek için her biri birer çalı çırpı getirmiş, böylece yeterli odunu toplamışlar. İşte küçük gibi görülen günahlar da böyledir. Birike birike sahibini helâka götürür" (r.173-9;cs. 2.1586; b.Rikak.32.Müsned 1.402).

İnsan her hangi bir şeye alışırsa onu terk etmek çok güç olur. Ve sonra o alıştığı şey evvelâ günah iken bir de bakarsınız mübah gibi kullanmaktan çekinmez ve kaçınmaz ve korkmaz hale gelir. Oyun oynayanları seyir ede ede bir de bakarsın ki o da alışmıştır.

51. İnsanlara Şarkı Söyleyip Gazel Okumak

İnsanlar için şarkı veya gazel gibi şeyleri teganni et-

mek büyük günahtır.

Kendi kendine söylemesi ise mekruhtur. İbni Mes'ud (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah (s.a.v): "Nâme (şarkı v.s.) kalbde nifakı yeşertir. Nasıl ki su otu yeşertiyorsa" buyuruyor.(r.225-12)

Ebu Hureyre (r.a.) rivayet etmiş olduğu diğer hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v): "Teganniye sevmek kalbde nifakı besler. Suyun taze otu bitirmesi gibi" buyuruyor. (r.273-6)

Düğün ve bayramlarda teganni konusunda ulema arasında ihtilaf olunmuştur. Sevap olanı, terkidir demişlerdir.

52. Avret Yerlerini Açmak

Yüce Allah (c.c.) Ahzâp süresinin 59.ayetinde "Ey peygamber; Hanımlarına kızlarına ve müminlerin kadınlarına (bir ihtiyaç için dışarı çıktıkları zaman dış örtülerini üstlerine almalarını söyle. Onların tanınması ve incitilmemesi için en elverişli olan budur. Allah bağışlayandır, esirgeyendir."

Erkekler, en az göbek ile diz kapağı arasını (diz kapağı da dahil) örtecek şekilde giyinmelidirler.

Kadınlara gelince; onların, elleri yüzleri ve ayaklarının dışında kalan yerlerinin örtülmesi gerekir. Bunların dışındaki yerlerin görünmesi haramdır.

Örtünmeden maksat, vücudun örtülmesi gereken yer-

lerini kapatacak şekilde giyinmektir. Bu konuda özel bir kıyafet belirlenmemiştir.

Esasen kıyafet, iklim şartlarına yöre ve toplumların örf ve adetlerine göre değişebilmektedir. Kadının örtünmesi onun hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması değil, aksine; kötü maksatlı bakışlarla rahatsız edilip incitilmemesi amacını taşımaktadır.

Dinimiz, el ve dil ile müslümanların incitilmelerini yasakladığı gibi; kötü niyetli bakışlarla da rahatsız edilmelerini hoş görmemiştir.

Bu sebeple, Kur'an-ı Kerim'de bir taraftan erkeklere, kadınlara bakmak suretiyle onları rahatsız etmemeleri bildirilirken, kadınlarında buna imkan verecek şekilde giyinmemeleri istenmiştir.

Resûlullah (s.a.v), "Avret mahallini hanımın ve cariye müstesna (herkesten) koru" buyuruyor.(r.19.4)

Avret mahallini açan kimse gerek erkek, gerek kadın, gerek yaşlı bir ihtiyar, gerekse genç olsun, gerek mahremi olsun, gerekse ecnebi olsun; açmak ve bakmak haramdır ve büyük günahdır. Tabii ki mazereti varsa; tedavi, sünnetlik, lohusalık gibi v.s.gibi haller müstesna.

Kadınların, erkeklerin yanında açması caiz olmayan azasını, gayri müslim kadınların yanlarında da açması caiz değildir.

Bazen toplum içerisinde, küçük çocukların yanlarında

avret mahallerini açıyorlar veya açık şekilde ortalarda dolanıyorlar. Bu çocuktur diyorlar ve kendi kendilerini aldatıyorlar. Bakın Resûlullah (s.a.v) bu konuda ne buyuruyor; okuyalım ve bundan sonra ona göre davranalım, kendimiz yapmıyorsak bile yapılanları görünce, güzelce davranıp bir günahın işlenmesine mani olalım inşaallah.

Muhammed ibni İyaz'ın (r.a) rivayetinde; Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Çocuğun avretine riayet edin ve onu örtün. Zira onun avreti de büyüğün avreti gibidir. Allah (z.c.hz)leri avretini açana rahmet nazarı ile bakmaz" buyuruyor.(r.321-6)

53.Bahillik Yapmak.

Bahillik: Hasis, Cimri, Tamahkâr, hayırlı işlere malını (varsa bile) harcamayan demek.

Vacip Olan zekâtını fitrasını, kurbanını ve borcunu saklayıp vermemek büyük günahlardandır, nezrini (adağını) yapmamak ve mahsulünün öşrünü üzerine borç olanların... vermemek dahi bahilliktir yani cimriliktir.

Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Cimrilik gibi islâmı mahveden hiçbir şey yoktur.(cs.3420)

İbni Ömer'in (r.a) rivayetinde ise Resulullah (sav) :Hasis ve cimri cennete giremez buyurmuştur.(cs.2455)

Hatta zekâtını verip de iyi güzel olan hayırları işlemek de bahillikten yani cimrilikten sayılmıştır.

Borcun bırakın verilmemesi, geciktirilmesi bile tehli-
kedir. Nitekim Efendimiz (s.a.v)Ebu Hureyre (r.a.)'ın bil-
dirdiği bir hadiste; "İktidarlı bir adamın borcunu gecik-
tirmesi zulümdür" buyuruyorlar.(r.393-8)

Amr babası Şirrid (r.a)'den rivayetinde; Resulullah
(sav.) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Borcunu ödeme
imkanı bulan kimsenin bunu zamanında ödememesi,
ırsını ve malını mübah kılar, insanlar aleyhinde dedikodu
ederler.(t.18.7) Elindeki imkânları kullanıp borcun varsa
hemen ödemeli, ödemedi ya ölüm gelirse işte bakın
borcun hemen ödenmesinin ne kadar önemli olduğunu
Resûlullah (s.a.v) bildiriyor ve buyuruyor ki: "Sakın bor-
cun varken ölme. Zira Ahiret, hasenat ve seyyiat yeridir.
Orada, karşılık ve ödeme olarak altın ve gümüş yoktur ve
hiç kimseye zulüm olunmaz." (r.479-11) Haklar hasenat-
tan alınarak veya günah yüklenerek karşılanır.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği başka bir hadisi şe-
rif de; Resulullah (sav.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:
Mü'minin ruhu, borcu ödeninceye kadar, ona bağlı kalır
yani borcu yüzünden askıda kalır. (Tirmizi,Cenaiz.74;İbni
mace Sadakat.12;rs.945)

54. Hz. Ali'yi, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer Üze- rine Tafdil Etmek (Üstün Görmek)

Hz. Ali (Kerremallahu veche)yi Hz. Ebu Bekir ve Hz.
Ömer (Radiyallahu Anhuma) hazretleri üzerine, tafdil
etmek de günahı kebairdendir yani büyük günahtır.

Zira Resuli Ekrem (s.a.v) hazretleri Ebu Bekir Hazretleriyle, Hz.Ömer'e iktida edilmesini (onlara uymayı, tabi olmayı) emir buyurmuşlardır.

Zira gerek bu ve gerekse diğer hadisi şerif sıra sıra evvela Hz. Ebu Bekir, sonra Hz. Ömer, sonra Hz. Osman, sonra da Hz. Ali efendimizdir. Ehl-i Sünnet itikadı da bunun üzerinedir.

55. Kendini Öldürmek veya Azalarından Birini Kesmek

Nefsini katl veya azasından birini yok etmek, kesmek büyük günahlardandır.

Katl-i nefis her ne suretle olsun silahla, bıçakla, asmakla, zehir içmek suretiyle, yüksek bir yerden atlamak ile de olsa bunların hepsi birdir ve büyük günahtır.

Bir kimse kendini böyle öldürürse kıyamet gününde cehennemde aynı olacağı bildiriliyor.

İşte Resûlullah (s.a.v) Efendimiz hadisi şeriflerin de: "Bir kimse bir demirle intihar etse cehennemde ebedi olarak demiri elinde karnını dürter durur. Bir kimse zehir içerek intihar etse cehennemde ebedi olarak onu içer durur. Bir kimse de kendisini uçurumdan atarak intihar etse cehennemde ebedi kendini uçurumdan atar durur" buyuruyor.(r.437-9)

56. Sidikten Sakınmamak

İşlediği zaman bedenini ve elbisesini sidik sıçramasından muhafaza etmemek de büyük günahlardandır.

Ayakta bevletmek (işemek) de buna sebeptir. Namazın esası taharettir. Resûlullah (s.a.v) "Tahareti olmayanın namazı yoktur"(r.463-5) buyuruyor. Necasetli elbiseyle namaz kılındığında kabir azabına müstahak olunur.

Yüce dinimiz temizliğe büyük ehemmiyet verir ve temizliği imanın yarısı ve birçok ibadetin de temel şartı sayar. Bu bakımdan mü'minin en mühim vasıflarından birisi, temiz olmaktır. Çünkü temizlik Alah'ın sevgi ve rızasını kazanmanın en mühim yollarından birisidir. Bakara suresinin 222 ayetinde Yüce Allah: Şunu iyi bilin ki, Allah tevbe edenleri de sever, temizlenenleri de sever. Ebu malik el-Eş'âri'nin (r.a) rivayet ettiği hadisi şerifte Resulullah (sav) Temizlik imanın yarısıdır buyurmuştur.(Müslim Tahare,1;Tirmizi Daavat.86; Müsned.4.260; tirmizi Dua,85;) Peygamber (sav) diğer bir hadisi şeriflerinde: temizliği namazın anahtarı saymıştır. İbni Mace Taharet.3; Tirmizi taheret,3)

İbni Abbas'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah güzeldir, güzeli sever. Temizdir temizliği sever.(cs.1.986)

Peygamber (sav) Efendimiz yukarıdaki hadisleriyle de Müslümanları idrardan sakındırmış,

Ebu Umame'nin (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz: İdrar bulaşmasından sakınınız. Çünkü kabirde hesabı ilk sorulacak şey budur. (cs.1.76)

İdrardan sakınmamak namazın batıl olmasına sebep olabilir. Şöyle ki: Tuvaletten çıktıktan hemen sonra abdest alındığında erkeklerden genelde akıntı gelir. Bu akıntı bir- iki damla da olsa abdesti bozar. Buna dikkat etmeyen kişi bilerek veya bilmeyerek abdestsiz namaz kılmış olur. Böyle bir namaz ise kabul edilmez.

Diğer taraftan, idrar pis bir maddedir gerek sıçrama, gerekse doğrudan elbiseye veya vücuda namaza mani olabilecek kadar bulaşırsa, kılınan namaz yine batıl olur. Yalnız bununla kalmayıp; Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte, Resulullah (sav) : Kabir azabının çoğu idrardan iyi korunmamaktadır, buyurmuştur.(ibni Mace,Tahere,26,Nesei Sehv,88;Müsned,2.326,388;cs.1.804)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde ise: Kabir azabı üç şeyden olur: Gıybetten, koğuculuktan ve bevl den (idrar sıçramasından) mutlaka bunlardan sakının. (k.a.272)

Abdullah İbn Abbas (r.a.)'dan rivayet edilmiştir. "Resûlullah (s.a.v) iki kabre uğramıştı. (Bu iki kabirde yatanların azaba uğradıklarını fark edince) Dikkat edin ki! Bunlar muhakkak azap görüyorlar. Fakat büyük bir günahtan ötürü değil. Bunlardan birisi koğuculuk yapmak için insanları dolaşırdı, diğeri ise idrarından korunmazdı

buyurdu daha sonra yeşil bir hurma dalı istedi onu ikiye yarıp birini bir mezarın üzerine ve birini de diğer mezarın üzerine dikti. Sonrada umulur ki bu dallar kurumadıkça onların azapları hafifletilir” buyurdu. (m. 147)

Şafîî mezhebine göre idrarın en küçük bir damlası bile namaza mânidir.

Her iki durumda da kişi namaz kılmamış sayılır. Gelen akıntıyla abdest bozulduğunu veya üzerinde namaza mani olacak miktarda sidik bulaştığını bile bile namaz kılan kimse, ayrıca günahkâr olur. Bu durumda da namaz kılmamış veya bile bile abdestsiz namaz kılmış olduğu için kabirde hesaba çekilir ve azaba uğratılır.

Onun için tuvaletten çıkıp abdest almadan önce kesinlikle İstibrâ yapmak lazım yani; Ya organi 7-8 sefer sol elle sağmakla, veya biraz hareket etmekle veyahut da organdan sidik eserinin tamamen kesilmesini beklemek gerek. Bunun içinde belli bir yaş filan yoktur, bu durumda kişinin kanaat getirmesi yeterlidir.

57. Verdiği Sadakayı Başa Kalkmak

Baş a kalkmak ve eziyet etmek suretiyle verilen sadakalar ifsat edilmemelidir. Nitekim Allahu Teâlâ Bakara suresinin 264 ayetinde “Sadakalarınızı baş a kalkmak ve eziyet vermek suretiyle boş a çıkarmayın” buyuruyor.

Sadakanın boş a gitmesinden maksat sevabının yok olmasıdır. Allah (c.c) her bakımdan tam mülk ve kudret

sahibidir, onun mülkü ve kudreti başkasından değildir. Kul eksiktir, eksik olanın başa kalkması olmaz. Başa kalkmak nimetin değerini düşürür ve onu kirletir. Çünkü alan durumundaki fakir ve yoksul, ihtiyacı sebebiyle başkasının sadakasını almak zorunda bulunduğundan, kalbi ve gönlü kırık kimsedir. Veren kimsenin üstün el olduğunu da itiraf etmektedir. Yardımda bulunan kimsenin, yaptığı iyilik ve ikramı çeşitli şekillerde ayıplamak, hakaret etmek, surat ekşitmek, teşhir etmek kendinde bir üstünlük görmek, yaptığı iyilikleri sayıp dökmesi gibi durumlar yoksulun kalbinde büyük bir yara açar. Adam aldığı şeyle bir eksikliğini gidermişken, bu defa bundan zarar görmüş, yaralanmış hale gelir. Ona yapmış olduğu iyilikten sonra kötülük yapmış ve zarar vermiş hükmüne geçer. Bu hareketler ve sözler yapılan hayır ve iyiliklerin de sevabının yok eder. Zira tasadduk ettiği malı ona veren Cenab-ı Allah'tır. Bir de onun haricinde fakir ve yoksulun gönlünü incittiği için de ayrıca günaha girmiş olur.

Baş a kalkmak ve gönül incitmek bir işteki vaat olunan ecrin yok olmasına sebep olur. Çünkü yapılan amel sonuçta vaat olunan ecre götürür. Amel, ibadet, taat Allah rızası için yapıldığı takdirde vaat edilen ecre ulaştırır. Ve Allahın rızasına kavuşturur. Baş a kakıldığı zaman ise bundan mahrum olunacağı muhakkaktır. Ebu Said (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte: Resûlullah (s.a.v) :“Cennete baş a kakıcı, ana-babaya asi olan, içkiye devamlı olan, söz taşıyan, büyüye inanan giremez (yani

cehennemde tımar görmeden)”buyuruyor.(r.486-1).

Netice itibariyle: Sadakayı ve hayrını verdiği kimseye karşı, kendisinde bir meziyet ve üstünlük görüp başa kalkmak büyük günahdır.

İbn Abbas'ın (r.a.) rivayetinde; Resululah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: Sadaka verip de, sadakasından dönen kimsenin misali, kusup da sonra kustuğuna dönen ve onu yiyen köpeğin misali gibidir.(r.391.3)

58. Kaderi Tekzip Yani Yalanlamak

Kader: Allah'ın ezelden ebede kadar olacak şeylerin zaman ve yerini niteliklerini ve özelliklerini önceden bilmesi ve taktir etmesi demektir.

Bir başka ifade ile kader: Allah'ın kanunları, ölçüleri her şeyi takdir edip yaratan Allah teâladır. Çünkü ondan başka yaratıcı yoktur. Allah, olmuş ve olacak her ne varsa onları önceden biliyor.

Zamanı gelince onlar da onun bilgi ve takdirine uygun şekilde meydana geliyor. Onun bilgi ve takdiri dışında hiçbir şey meydana gelmez.

Hz.Ömer'in (r.a)'ın rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Aziz ve Celil olan Allah, nut-feden bir insan yaratmak murat ettiğinde, Rahimler meleği şöyle sual arzeder:”Ya Rabbi bu said midir? Şaki midir? Erkek midir? Dişi midir? Ey Rabbim kırmızı mı, yoksa siyah mıdır?” Allah Tealâ da emrini bildirir. Sonra o

insanın iki gözü arasına (alnına) karşılaştacağı iyilik ve kötülük, hatta göreceği meşakkata kadar hepsi yazılır.(r.27.6)

Hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) “Bir kul, başına gelecek bir şey varsa mutlaka kendisine isabet edeceğini, başına gelmeyecek bir şeyin de kendisine isabet etmeyeceğini bilmedikçe imanın hakikatine ulaşamaz buyuruyor.”(c.u.10-103)

Hadid suresinin22. ayetinde “Yeryüzünde vuku bulan ve sizin başınıza gelen herhangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce bir kitapta yazılmış olmasın. Şüphesiz bu Allah’a göre kolaydır” buyuruyor.

Bu durumda Allah Tealâ hayır ve şerri takdir etmez demek, yani kaderi tekzip etmek günahı kebairendir.

59. İşlerini Kendine İsnat Etmek

Kulların işlerini kendilerine isnat etmeleri günahı kebairendir.

Cenab-ı Hakk’ın izni olmadıkça hiçbir kimsenin hatta hiçbir zerrenin bir şeye kadir olmadıkları ehl-i sünnet itikadıdır.

“Ben yaptım, ben ettim” demek kendine isnat etmek ve benlik vadisine düşmek de çok tehlikelidir. Her işin Allahu Teâlâ’nın izniyle ve iradesiyle, takdiriyle olacağına kesin iman etmek gerekir.

Onun izni olmadan hiçbir ağaç yaprağını oynatamaz. O'nun izni olmadan hiçbir zerre hareket edemez.

60. Kâhin, Müneccim ve Arrafı Tasdik Etmek

Kâhini, müneccimi, arrafı tasdik etmek de günahı kebairedendir.

Kâhin: Gaipten haber veren kimseye denir.

Müneccim: Yıldız namelerden ahkâm çıkaranlara,

Arraf: Çalınan eşyaları meydana çıkarırım diye iddia da bulunan kimseye denir.

Arrafa sihirbaz diyenler de olmuştur. Müneccime kâhin diyen de olmuştur. Bunları tasdik etmek haramdır.

Resûlullah (s.a.v) bir adam gelse de bakıcıya (falciya) bir şey sorsa, inanmasa bile, kendisinin kırk günlük namazı kabul olmaz buyuruyor.(r.396.1) Bu konudaki diğer bir hadisi şerifte ise; Resûlullah (s.a.v)“Bir adam bakıcıya veya kâhine gelip “Bildi yahu” derse Resûlullah’a geleni inkâr etmiş olur” buyuruyor.(r.396-2)

Bizim şehir şehir, ilçe ilçe, köy köy, kapı kapı dolaşan hanımların ve beylerin kulakları çınlasın.

61. Nesebi Belli ve Temiz Olan Bir Kimseye Ta'n Etmek, Yani Müminin Irz ve Namusunu Ayıplayacak Söz Söylemek

Tan; hoş görmemek, kötölemek, birisinin ayıp ve ku-

surlarını beyan etmek yani müminin ırz ve namusu ayıplayacak sözler söylemek günahı kebirdendir. Hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur. “Müslüman: Dilinden ve elinden müslümanların emin olduğu kimse dir.”(r.235-7,rb.6.482) Bu durumda müslümana kötü söz söylemek asla yakışmayacağına göre başka bir müslüman kardeşinin, hem de ırz ve namusunu ayıplayacak sözler sarf etmesi elbette ki büyük günahlardandır. Enes’in (r.a.) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte: Resûlullah (s.a.v): “Bir müslümana eza eden muhakkak bana eza etmiş ve bana eza edende muhakkak Allaha eza etmiş demektir” buyuruyor.(r.395.4)

Yani müminleri incitenin Hz. Peygamberi (s.a.v) incitmiş, peygamberi (s.a.v) incitenin de Allah (c.c.)’i incitmiş olduğu ve aynı zaman Allah ve Resulünü incitenin de dünya ve ahirette yalnızlığa itilmeyi ve lâneti hak ettiği, yine Ebu Davut’un rivayet etmiş oldukları bir hadisi şerifte; Resûlullah (s.a.v): “Her müslümanın kanı, malı ve ırzı diğer müslümanlara haramdır. Kişiye Müslüman kardeşini hakir görmesi kötülük olarak yeter buyrulur.” (Müslim Birr.32;Tirmizi Birr.18;rs. 1530)

Ebu Hureyre’nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır:“Her müslümanın kanı,namusu ve malı diğer müslümana haramdır!”(m.Birr 32;tr.Birr 18:rs.1530)

İrzdan maksat, insanın nefsi ve soyu gibi koruduğu ve

dil uzatılmasına izin vermediği şeydir.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah (c.c) buyurur: Mü'min kulum bana melâikenin bazısından daha sevimlidir.(r.329.7)

Nakledildiğine göre Hz. Ömer (r.a.) bir gün kabe ye bakarak şöyle demiştir. "Sen ne büyüsun ve şanın ne büyüktür; Fakat Allah katında müminin şanı senden daha büyüktür."

Fuzeyl'de (Allah ona rahmet etsin) şöyle demiştir. "Allah'a yemin olsun ki sebepsiz yere ne köpeğe, ne de domuza eziyet etmen sana helal olmaz. Bu durumda bir müslümana nasıl eziyet edebilirsin" buyuruyor.(rb.6.482)

Allah katında yüksek değeri olan, ulemanın bir köpeğe ve domuza bile sebepsiz yere lâıyk görmediği eziyeti, mümin kardeşlerimize edip, ırz ve namuslarını ayıplayacak sözler söylemek hem büyük günah ve hem de haramdır.

Mümine nesep cihetinden eza etmek, en büyük bir ezadır.

İnsanlara ta'n etmek, küfretmek, eziyet edip kötülemek ne suretle olursa olsun haramdır.

62. Mahlûk İçin ve Onun Adına Kurban Kesmek

Mahlûk için kurban kesmek haramdır ve büyük günahdır. Kesilen böyle kurbanın etini yemek de haramdır. Zira Allah Teâlâ'nın ism-i şerifinin gayrisiyle kesilen hayvan, ölü hükmündedir. Ölü hayvan etini yemek haram olduğu gibi, kesilen hayvan büyük olsun, küçük olsun (horoz veya tavuk gibi) namına (adına) kesilen kimse ister nebi ister veli olsun caiz değildir. Nebiyy-i Zîşan için ve evliya için kurban kesmek caiz olmadığı halde, halktan birisinin şerefine kesilen kurban da tabii hiç de caiz değildir.

En güzel kurban ancak ve ancak Allah rızası için kesilir.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah anne ve babasına lânet okuyana lânet etsin. Allah, Allah'tan başkası için kurban kesene lânet etsin. Allah caniyi barındırana lânet etsin, Allah sınır işaretlerini değiştirene lânet etsin.(m.Edahi.43-45; mü.1.108,118,153; Nesei, Dahaya.34; cs.3.3224)

İbn Abbas'ın (r.a) rivayet ettiği başka bir hadisi şerifde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuştur: Babasına söven mel'ûndur (Allah'ın rahmetinden kovulmuştur, annesine söven mel'ûndur, Allah'tan başkası için kurban kesen mel'ûndur.(mü.1.108,217,309,317,cs.3.3487)

63. Kibir

Kibir: Kendini beğenmekten kaynaklanır. Kendini beğenmek de güzelliklerin hakikatini bilmemekten doğar.

Kim, kendisinin neden meydana geldiğini düşünür ve hayatının başını, sonunu ve ortasını bilirse noksanlığını da bilir. Ve kibirlenmeyi terk eder. Zenginlikten dolayı kibirlenen ise bu zenginliğin yok olacağını ve onun geçici olduğu bilmelidir. Halk arasında malûmdur ki; Güzelliğine güvenme bir sivilce yeter, zenginliğine güvenme bir kıvılcım yeter. Bu ibretli kibari kelâmı iyi düşünüp tefekkür edelim.

Şeyh Ali Es-Semerandi Bahrul-Uyun isimli tefsirinde şöyle der: Kibirlik üç kısma ayrılır.

1.Allaha karşı kibirlenmek: Bu kibirin en kötüsü ve en çirkinidir. Ve kaynağı da katıksız cehalettir.

2.Peygambere karşı kibirlilik: Bunun sebebi de kibirlenen insanın peygamberleri de kendisi gibi bir beşer ve insan kabul etmesidir, bundan dolayı ona itaat etmekten büyüklenir. Bu kişiyi tıpkı Allaha karşı kibirlenmek gibi sonsuz bir azaba uğratır.

3.İnsanlara karşı kibirlenmek: Bu da onları küçük görüp kendisini büyük görmesinden kaynaklanır. Bu sebeple onlara uymaktan kaçınır. Kendisini insanlarla aynı seviyede kabul etmeyen bu tür kibirlilik çok büyük bir çirkinlik olup bunu yapanda en büyük cahildir.(rb.4.

449)

Zümer suresinin 72.ayetinde yüce Allah (c.c) “Kibirlenenlerin yeri ne kötü” buyurur. Şirkten sonra, kibirden daha büyük bir günah yoktur. Hatta şirk bile kibirden kaynaklanır. Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurur. “Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse cennete giremez. Biri sorar: insan elbisesinin ve ayağındaki ayakkabısının güzel olmasından hoşlanır. İbn Abbas’ın (r.a) rivayetinde; Resûlullah (s.a.v) cevap verir. Şüphesiz Allah güzeldir, güzelliği sever. Temizdir, temizliği sever, Cömerttir, Cömertliği sever.(Kibir hakkı tanımayarak azmak ve onları küçümsemektir. Yani kibir yüce Allahın emirlerinde ve yasaklarında hakka riayet etmemek, insanları küçük görmek ve ayıplamaktır.” (cs.1.986;c.u.10.614-m.iman 147)

Hadid suresinin 23.ayetinde “Yüce Allah kendini beğenip böbürlenen kimseleri sevmez.”buyrulur. Allah dünyalık sebebiyle büyüklenen, insanlara çalım satan kimseleri sevmez. Resûlullah (s.a.v) “Allahın sevdiği ve buğuz ettiği kibir vardır. Sevdiği kibir, sadaka verirken duyduğu sevinç ve düşmanla karşılaşırken hissettiği güvendir. Buğz ettiği kibir ise, günah ve azgınlıktaki pervasızlıktır” buyurur.(rb.8. 502)

Hatta parmağına veya boynuna taktığı kıymetli şeylerle ucup gelirse, kendini beğenirse, varlığıyla iftihar ederse bunlar da haram olur; çünkü kibir ve ucup son

derece sakınılması gereken sıfatlardandır. Bunlardan korunarak, bu gibi şeylere meydan vermemek lazımdır.

Kibir: Kendisini; büyük gösteriş, büyüklük, kendisini başkalarından üstün olmadığı halde üstün görme ve üstün tutmak hastalığıdır ki çok tehlikelidir.

64. Çocuğunu Dalalet Yollarına Sevk Etmek

Bir kimsenin evlâdını kötü yollara, fena adet ve ananelere, çirkin sözleri söyletmeye alıştırması günah-ı kebairendir.

Zira insan evlâdını en iyi bir şekilde yetiştirmeye mecburdur.

İnsanın çocuğuna Kur'an-ı Kerim'i öğretmesi, onun emirlerine ve yasaklarına karşı çocuğunu uyarması her anne ve babanın başlıca vazifelerindedir.

Evlat deyip geçmemeli, dünya istikbalini temin için nasıl gayret gösteriliyorsa ahiret için de hayırlı bir evlât yetiştirmek için olanca gücümüzü ve kuvvetimizi kullanmalıyız. Onlar bizlerin yerine bırakılan birer emanettir. Onların yaptıkları ve yapacakları bütün hayır işlerinde ebeveyni anne ve babası da aynı sevabı alacağı gibi yaptıkları günah işlerden ve yaramaz hallerinden de aynı şekilde ebeveynlerinin müteessir olacağı hepimizce malûmdur. Çünkü Resûlullah (s.a.v) Efendimiz, Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte "İnsan ölünce ameli kesilir. Ancak kendisine ait şu üç şey müstesna:

Sadakayı cariye, kendisinden faydalanılan ilim (Kitap Eser), kendisine dua eden salih evlat" buyuruyor.(r.62-11)

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği diğer hadisi şerif de ise; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Adamın cennette derecesi yükseltilir, sebebini sorar: Ya Rabbi! bu lûtuftan nereden? Çocuğun senin için yaptığı istiğfar ve dualardan, denir.(r.99.9)

Çocuk anne babası için dua etsin veya etmesin iyi amel işleyen birisi olması halinde işlediği amelin sevaplarından anne ve babasına da yazılır. Bir kimsenin diktiği ağacın meyvesinden yiyenlerin, o adama dua etsin veya etmesin yaptığı bu hayırdan dolayı mükâfatını alacak olması gibi. Bir de bunun tersi olarak dinsiz olarak yetişirse artık bunun vebaline nasıl tahammül olunur bilemem.

Herkesin hanımlarına ve çocuklarına en başta dinin direği olan namaz olmak üzere İslâmi hayatı yaşamaları için Allah'ın emirlerini duyurması ve tatbik etmesi lazımdır. İbni Abbas (r.a) rivayet ettiği hadisi şerif Resûlullah (s.a.v) "Bir kimse kızını veya efradı ailesinden birini içki içene verirse onu ateşe sevk etmiş gibi olur."(r. 423.2)

İmansız kimselere kızlarını vermek katiyen caiz değildir. Çünkü nikâh sahih olmaz, nikâh imanla meşrudur. Abdest olmayınca namaz nasıl sahih olmazsa, iman olmayınca da nikâh sahih olmaz.

65. Kötü Bir Çığır Açmak ve Bid'at Ortaya Çıkarmak

Kötü bir yol ve bir çığır açmaya, şeriatla olmayan şeyleri icat ve ihdas edip meydana getirmeye bid'at denildiği gibi bu da günah-ı kebairdendir.

Açılan bu yol İslâm'ın istemediği bir yol ise, bu yola gidenlerin bütün veballerinin bu yolu açanın amel defterine geçmekte olduğunu bilmek gerekir.

Mesela; kadın erkek karışık olmak üzere kahvehanelere, gazinolara, meyhanelere, kumarhanelere gitmek, balolarda dans etmek, avret yerlerinin açılması, yarı çıplak gezmek ve bunlara benzer hadiseler hep kötü çığırın alâmetleridir ve de hep aynı günaha dahildir.

Hâlbuki günah ne kadar büyük olursa olsun affı ümit edilir. Fakat kötü yol açmak suretiyle kazanılan günahlar daima artmakta ve devam etmekte olduğundan birer çığ gibi büyümektedir. Bu hususta Resûlullah (s.a.v) "Kim güzel bir çığır açarsa bunun ve bununla amel edenlerin ecri kıyamete dek kendisinindir" buyuruyor. (c.u. 6-457)

Yine bu hususta Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor:

"Kim (insanları) hidayete çağırırsa, bu çağrıya uyup onun ardından gidenlerin sevabı kadar bir sevap o kimenin lehine olacaktır. Kendilerine verilen bu sevap,

kendilerine tâbi olanların sevabından hiçbir şey eksiltmez. Bir kimse de (insanları) bir sapıklığı çağırırsa, bu çağrıya tâbi olanların günahı kadar bir günah kendi aleyhine olacaktır. Kendisine verilen bu günah, tâbi olanların günahlarından hiçbir şey eksiltmez.” (m.1648)

Cenabı Hak cümlemizi kötü yol açmaktan ve Hakk'ın razı olmadığı bütün yollardan muhafaza buyursun. Amin.

66. Bir Müslümanı Silah ve Benzeri Aletlerle Korkutmak

Bir müslümanın müslüman kardeşini silah, bıçak ve sair demir aletlerle velev ki şaka da olsa korkutmak günah-ı kebairdendir.

Hatta bir kimsenin yanında bulunan eşyasını haberi olmaksızın şaka yoluyla da olsa saklayıp o zatı telaşa düşürmek ve bundan dolayı korkutmak da bu kabildendir.

Her kim kardeşini silah, demir, bıçak vesair aletlerle tehdit etse melekler o kimseye lânet eder, ta ki yapmış olduğu o hareketinden vazgeçinceye kadar.

Müslümanı korkutmak bir zulümdür. Mümin kardeşini her ne şekilde olursa olsun korkutanı Allah Teâlâ kıyamet günü korkularından emin kılmaz.

Süleyman bin Surad'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kimse bir müslüman'ı kesinlikle korkutmasın.(Taberani Kebir.6.211;cs.3.3742)

67. Mücadele ve Niza Etmek

Bir kimseyle sebepsiz yere niza etmek (kavga etmek, çekişmek),mücadele etmek günah-ı kebairdendir.

Yalnız mücadeleden maksat bir hakkın meydana çıkması içinse caizdir.

Hakikatini, aslını, neyin ne olduğunu bilmeden anlamadan ve bilmediği şey üzerine mücadele ve husumet eyleyenlere Allah (c.c)gadap eder, ta ki o mücadeleden vazgeçinceye kadar.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Kim bilmediği bir davada mücadele ederse (direnirse),bunu bırakıncaya kadar Allah'ın gadabında kalır.(r.415.11)

Mümine, yakışan ise haklı olduğu halde bile mücadeleyi terk etmektir.

İbni Abbas (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah(s.a.v)"Bir kimseyle mücadeleye devam etmekliğin, günah cihetinden sana kâfidir" buyuruyor. (r.340-3)

Mücadeleye devam edip, kinleşmek de tehlikelidir. Aişe Annemizden gelen bir rivayette Resûlullah (s.a.v) : "Allah'ın hiç sevmediği kişiler, düşmanlıklarında çok şedit olanlardır" buyuruyor.(r.8-3) Yani kindar olup düşmanlıklarını devam ettirenlerdir.

68. Kendisine İyilik Yapanlara Karşı Küfran-ı Nimette Bulunmak

İyilik ve ikram, yardım gördüğü kimseye teşekkür etmesi gerekirken bu şükürü ifa etmeyip inkâr etmek de günah-ı kebirdendir. Şükür Allah'ın hakkıdır. Fakat vasıta ile sana ihsan eden kimseye teşekkür gerekir. Bakın bu hususta Resûlullah (s.a.v) : "Allah'ın nimetini söylemek şükür, saklamak ise küfürdür. Aza şükretmeyen çoğa da şükretmez. İnsanlara teşekkür etmeyen, Allah'a da şükretmez. Cemaat rahmet, ayrılık ise azaptır" buyuruyor (r.197-6).

69. İhtiyacından Fazla Olan Suyu İnsanlardan Esirgeyip Vermemek

İnsanların suya ihtiyacı olduğu sırada nehir ve dere sularından kendi ihtiyacından fazlasını elinde tutarak onları susuz bırakmak büyük günahdır.

Kullanımına mani olunan sular dere sularıdır. İbni Abbas (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifde Resûlullah (s.a.v) "Müslümanlar şu üç şeyde ortaktır: Su, ot, ve ateş bunların parası da haramdır" buyuruyor.(r. 236.4)

Kendi menfaati için insanların ihtiyacına mani olmaya kalkmak günahdır, haramdır.

Hatta kendi kazdığı kuyunun suyunun fazlasından bile başkalarının hayvanlarını sulamalarına engel olmaz, yalnız arazisini sulamak isterse mani olabilir, hakkı vardır.

70. Haremi Şerif'te Günah İşlemek

Bütün günahları, kötülükleri ve hıyanetleri Mekke'de Haremi Şerif'te işlemek büyük günahlardandır. Her ne kadar ufak olsa dahi aynıdır.

Cabir r.a. rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Benim bu mescidimde kılınan bir namaz diğer mescitlerde kılınan bin namazdan daha hayırlıdır. Mescidi haramda kılınan bir namaz ise, diğer yerlerdeki yüz bin namazdan eftaldır." Buyuruyor.(r.301.1)

Hasan-ı Basri (r.a.) anlatıyor. "Kabede bir gün oruç, hariçteki yüz bin güne, orada bir dirhem sadaka, hariçteki yüzbin dirheme bedeldir. Her hasene ve iyilik için de böyledir" buyuruyor. Bir de orada insan içinden geçirdiklerinden de sorumludur.

İbni Mes'ud (r.a.)"İnsan içinden geçirip de henüz yapmadığı kötülüklerden hiçbir beldede mes'ul değildir. Yalnız Mekke'de bunlardan da (aklından geçirdiklerinden de) mes'uldür" dedi ve "Kim orada (haremden) zulüm ile haktan sapmak isterse ona acı azaptan tattırırız." (Hac suresi 25) ayetini delil olarak okudu.

Yani orada iradesinden de mes'uldür. Yine denildi ki orada iyiliklerin müfakatı kat kat fazla olduğu gibi fenalıkların cezası da kat kattır.(ih.1.690.693)

O mübarek beldenin şerefine nasıl sevaplar yüz bin oluyorsa günahları da aynıdır.

Orada adeta melek gibi derler ya öyle olmak gerekir.

Bu konuyu da bir hadisi şerifle kapatalım. İbni Abbas'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah en çok şu üç kişiye gazap eder: Mekke ve Medine'de günah işleyene, Dinde cahiliye adetini yaşatmak isteyene, Bir kimsenin haksız yere kanını dökmeyi şiddetle arzulayana.(b.diyat.9;cs.1.34)

71. İzinleri Olmaksızın Başkalarının Konuşmalarını Dinlemek

Bir cemaatin söylediklerini onların izni olmadan dinlemeye Tehassüs yani casusluk yapmak derler ki haramdır, büyük günahdır.

Enes'in (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Kişi bir söz söylerken sağına soluna bakınırsa, o söz emanettir. (t.Birr,39; cs.1.317) biz şimdi yakınımıza, akdaşlarımıza, sevdiğimizle bir şey konuşurken bazen olur ya bu aramızda kalsın dediğimiz halde anında uçuruluyur. Efendimiz (sav) konuşurken etrafına bakınırsa o söz emanettir, gizlenmelidir buyuruyor. Yüce Rabbim! Kendisinin ve Resûlünün emirlerine tam uyan kullarından eylesin.

İbni Ömer (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifde Resûlullah (s.a.v.): "İki kişi gizli konuşurlarken aralarına girmeyin" buyuruyor.(r.60.3)

72. İnsanların Ayıplarını Araştırmak

İnsanların ahvali durumlarını teftiş edip, ayıplarını gizlice araştırıp, içyüzünü ortaya çıkarmak günah-ı kebirdendir.

Yüce Allah (c.c.), Hucurat Suresinin 12.Ayetinde “Birbirinizin kusurunu araştırmayın” buyuruyor. Hz. Ömer (r.a) bir gece teftiş için dolaşıyor idi. Bir kapının aralığından yanan bir kandil ışığına baktı bir kısım insanların içki içtiklerini gördü.Ne yapacağını bilemedi,mescide gidip Abdurrahman b. Avfi aldı ve o kapıya getirip baktı. Abdurrahman’a “ne yapmamı önerirsin dedi?” Abdurrahman “Vallahi bana göre biz, Allah’ın yasak ettiği bir şey yaptık çünkü biz bir topluluğun gizledikleri bir kusurun araştırdık ve gördük. Allah’ın örttüğü bir şeyi açmak bizim işimiz değildir” dedi.Hz. Ömer (r.a.) “Senin görüşün doğru” dedi ve ayrılıp gittiler.Ebu Davut ve İbn Mendeveyh’in rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) “Müslümanların kusurlarını araştırmayın.Kim müslümanların kusurlarını araştırırsa, Allah da onun kusurlarını araştırır.Öyle ki evinin ortasında bile olsa onu rüsvay eder” buyuruyor.(rb.8-210- 211)

Resûlullah (s.a.v) “Kim bir müslümanın ayıbını dünya da örterse, Allah da onun dünya ve ahiretteki ayıbını örter.(m.ş.545) Kim de musibete uğrayan bir kimsenin musibetini bertaraf ederse Allah da kıyamette onun musibetlerinden birini def eder. Kim de kardeşinin hacetini

görürse Allah da onun hacetini görür" buyuruyor.(r.423.8)

Bu araştırmaya tecessüs denir ki kötülük etmek ve eza etmek için haber araştırmaktır. Bize düşen müslümanların ayıplarını araştırmak değil kapatmaktır.

Tecessüs: Gizlice araştırmak, gizlice bakmak, iç yüzünü araştırmak demektir.

73. Tavla ve Dama Oynamak, Oynatmak

Tavla ve dama oynamak, oynamaya azmetmek de günah-ı kebirdendir.

Bunları oynamak insanın en aziz ve kıymetli zamanını, ömrünü boş yere zayi etmektir.

Oynayanlar fasıktır yani günahkârdır. Hak yolundan hariç olan, Allah'ın emirlerine karşı zıt hareket edenler, büyük günah işleyenler ve küçük günahta ısrar edenlerdir ki şahadetleri bile ret olunur, buyruluyor. Bunlara selam bile verilmez. Bu konuda Resûlullah (s.a.v) Ebu Hureyre (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte "Kumar, satranç, tavla ve benzeri gibi şu bir takım oyunları oynayan kimselere rastladığınızda, onlara selam vermeyin, şayet onlar selam vermişlerse selamlarını da almayın" buyuruyor. (r. 64-11)

Bu oyunları oynayan ve oynatanlar eğer namaz kılan tabakasındansa Ebu Said (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadiste Resûlullah (s.a.v): "Tavla oynayıp da kalkıp na-

maz kılanın hali domuz kanı ve irinle abdest alıp da namaz kılan adamın hali gibidir” buyuruyor ki ne kadar tehlikelidir.(r.391-5)

Santraç oynamak da tehlikeli bu konuda Resulullah (s.a.v.) efendimizin buyurduklarına bakın;

Resûlullah (s.a.v) bir hadisi şerifte “Satraç oynayan mel’undur, bakan da domuz eti yiyen gibidir” buyuruyor.(r.394-9).

74. Haramlığı Sabit Olan Her Oyunu Oynamak ve Çalgı Çalmak

Haramlığı icma-i ümmetle sabit olan her bir oyunu oynamak ve her lehviyatı çalmak ve öttürmek günahı kebairdendir.

Düdük, zurna, ud, saz, cümbüş ve bunlara benzer ne kadar aleti edavat varsa ki, insanı hem ibadetten alıkor, hem de insanın nefsanîyetini, şehvetini tahrik eder ve günaha sokar.

Lehviyat: Kadınli erkekli haram eğlenceler, oyunlar. Nefsânî gayr-i meşru oyun ve eğlenceler demek.

Abdullah İbni Mes’ud’un (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Siz, çalgı ve şarkı dinlemekten sakınınız. Zira o ikisi, suyun sebzeyi bitirmesi gibi, kalbde nifakı yeşertir.(r.174.5)

Bu şarkı ve türküleri, radyoda, televizyonlarda, teyp-

lerde dinlemekte berbattır. Bakın bu hususta da İbni Ömer'in (r.a) riyayetinde; Resulullah (sav) ne buyuruyor. Şarkıcı kadının parası haramdır. Onu dinlemek haramdır. Yüzüne bakmak da haramdır. Parası da köpek parası gibidir haramdır. Kimin eti haramdan beslendi ona Cehennem ateşi evladır.(r.269.6.)

75. Bir Müslümana Kâfir Demek

Bir müslümanın diğer bir müslümana "Kâfir" demesi de büyük günahdır.

İbn Ömer'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır. Her hangi bir kişi din kardeşine "kafir" derse bu onlardan birisine döner. Eğer dediği gibiyse mesele yok.Aksi halde kendisine döner. (b.Edeb.73; m.İman,111; tr.İman,16,mü.2.18,142;cs.2.1599)

Bu takdirde insan din kardeşinin küfrü veya kendi küfrünü iltizam etmiş yani üzerine almış olur ki büyük günahdır.

Müslümana Yahudi veya Hıristiyan demek de böylece büyük günahdır.

İnsanın bir Müslüman kardeşine küfür isnat etmesi, onu öldürmek demektir. Ağızdan çıkacak sözleri çok iyi düşünmek gerekir. Kişi diliyle insandır. Oysaki dili kendisine düşmandır.

Adiy bin. Hatem'in (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerif de; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Kişinin hem en uğurlu hem de en uğursuz organı iki çenesi arasındaki dilidir.(cs.2.1640)

76. Bir Kaç Hanımı Olan Kimsenin Hanımları Arasında Adaletle Riayet Etmemesi

Birkaç hanımı olan kimsenin, hanımları arasında her bakımdan; yemek, giyinmek, ev vesaire bakımından adaletli davranmaması günah-ı kebairdendir. Adalet her yerde şarttır. Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resûlullah (sav): "Bir kimsenin iki ailesi olur da, bir tarafa temayülü fazla olursa,(aralarında adalet gözetmezse)kıyamet günü yanı düşük olarak gelir.(r.440.6)

77. Menisini Eliyle Çıkartmayı Adet Edinmek

Elle meniye çıkartmak günahı kebairdendir. Büyük bir günah işleme tehlikesine karşı Peygamberimiz (sav) oruç tutmayı tavsiye ediyor.

Telezzüz için olursa yani tat ve zevk almak için olursa hem günahdır, hem de vücuda çok zararlıdır. Ruha zararı ise daha büyüktür.

78. Hayızlı ve Lohusa Olan Zevcine Cinsi Mukarenette Bulunmak

Helâl itikat etmeksizin, hayızlı ve lohusa halindeyken cinsi ilişki kurmak da günahı kebairdendir.

Bakara Suresinin 222. Ayet-i Kerimesinde Yüce Allah (c.c.): “Sana kadınların ay halini sorarlar. De ki: O,bir rahatsızlıktır.Bu sebeple ay halinde olan kadınlardan uzak durun.Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri vakit, Allah’ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın” buyuruyor.

“Bu benim zevcemdir, eşimdir ne zaman istersem cinsi ilişkide bulunurum” derse küfüründen korkulur demişlerdir.

79. İnsanların İhtiyacı Olan Gıda ve Eşyaların Pahalılığına Sevinmek

İnsanların her zaman muhtaç oldukları yiyeceklerin, gıdaların pahalı olmasına sevinmek günahı kebairdendir. Çünkü bunlara bilâ istisna herkesin ihtiyacı vardır. Herkesin pahalı iken muhtaç olduğu şeyi alması mümkün olmaz.

Umumun zararını istemek makbul olmayan bir durum, insanlar tarafından da ayıplanan bir şeydir.

Ucuzluğuna mahzun olmak üzülmede haramdır. İkiisi de bir, aynı yola çıkar.

80. Esrar İçmek

Esrar yaprağı bizim haşhaş (afyon) dediğimiz bitkiden çıkarılan bir maddedir ki bunu içenlerin akılları başlarından gidip bir hülya alemine gidip kendilerinden geçerler ve ne yaptıklarını, ne yapacaklarını bilemeyerek şuursuz bir hale düşerler. Bunu içmek haram olup günahı kebairdendir.

Bu habis (pis, kötü) şey insanda ne şuur, ne sıhhat, ne yiğitlik, ne cesurluk, ne de kuvvetlilik bırakır. Bilâkis bedende uyuşukluk, akılda durgunluk, sükut, uyku hasıl eder.

Hayvana yedirilmesi de haramdır. Esrar necistir yani pistir. İnsanın rengini sarartır, kanı ifsad eder, bedeni sıhhati bozar, son nefeste Kelime-i Şahadet'i söylemesinden korkulur.

Afyonun 120 kadar maddi ve manevi zararı olduğu söylenir. İnsanı çok içtiği takdirde sarhoş eden her şeyin azı da, damlası da aynıdır.

81. Hayvanların Gerek Fecrine, Gerek Gerisine ve Yabancı Kadınların Arkasına Yaklaşmak

Hayvanın gerek fecrine, gerek gerisine, yabancı kadının arkasına fiil-i şeni icra etmek günahı kebairdendir.

Kendi ailesine bu livata muamelesini yapanın akıbeti biraz 3. Büyük günah olan livata da geçmiştir. Ecnebiye yapılan bu hareketlerin cezası daha şiddetlidir. Helal iti-

kad ederse “helaldir” derse küfrüne hükmolunmuştur. İslam hukukunda cezası zinadan daha şiddetlidir.

Ebubekir ve Hz. Ali (r.a) Abdullah b.Zübeyr Hişam B.Abdülmelik bu suçu işleyenlerin yakılmalarını emir buyurmuşlardır. Bu fiili işleyenlerin her ikisi de katledilir. Hayvan da öldürülür, kesilir ve gövdesi yakılır deniyor. Hayvan bir başkasının ise tazmin ettirilir. Ödettirilir.(mv. 162)

82. İlimle Amil Olmamak

Alimin ilmiyle amel etmemesi de büyük günahdır

Zira amelsiz ilim vebaldir. Amel edilmeyen her ilim, sahibine vebaldir. Kıyamet gününde en şiddetli azap, ilmiyle amel etmeyen alimlere olacaktır. İlim amel gerektirir. Enes (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) : “İlimden istediğiniz kadar öğrenin. Vallahi onunla amel etmedikçe ilim toplamakla ecir kazanamazsınız” buyuruyor.(r.254-2)

Cündüb (r.a) rivayet ettiği diğer bir hadiste Peygamber (s.a.v) :

“Amelsiz alim kandil gibidir; kendisini yakar, insanları aydınlatır” buyuruyor.(r.221.10) ve yine İbni Ömer (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte; Resûlullah (s.a.v) “Bir kimse halka bir söz veya bir amele davet eder de kendisi bunu yapmazsa, bu adam bu halden vazgeçinceye veya söylediğini veya davet ettiğini yapıncaya kadar Allah

(z.c.hz.)'nin gazabında olmakta devam eder" buyuruyor.(r.420-4) ve ayrıca Peygamber (s.a.v) yine: "Bildiğinden yaralanmayana bilmediklerinin de zararı dokunur" buyuruyor.(mş.904)

Ayrıca bakın ne kadar tehlikeli olan bir durum ki Ebu Hureyre (r.a) rivayet etmiş olduğu bir hadiste; Peygamber (sav) :“Kiyamet gününde insanların Allah’tan en uzağı, kendisinin emrettiği şeye muhalif hareket eden vaizdir” buyuruyor.(r.8-1)

Kendisi şöyle yapın diyor ve biliyor ama bildiğiyle amel etmiyor. Bu büyük günah Mekke’de işlenen küçük günahların büyük oluşuna benzetilmiştir.

83. Satın Alırken veya Yerken Yemeği Ayıplamak ve Tahkir Etmek

Gerek satın alırken veya gerek yerken yediği yemeği ayıplamak “Bu iyi değildir” demek günahı kebairdendir.

Kendisinin bir şeye gücü yetmediği halde Rabbimizin verdiği bir nimeti beğenmemek, küçümsemek gibi olur.

Allah korusun ağızdan çıkanlara, cümlelere çok çok haddinden fazla dikkat etmemiz gerekir. Çıktı mı okun yaydan çıktığı gibi bir daha geri dönmez.

Mesela alacağı şeyi beğenmiyorsa “Bu da iyi, ama daha iyisi yok mudur? Varsa ondan veriniz”demek lazım geldiğini büyüklerimiz beyan etmişlerdir.

Yiyeceği beğenmeme konusunda Cabir (r.a) rivayet ettiği hadiste Peygamber (sav): “Adama şer cihetinden misafir gittiği yerde önüne konulanı beğenmemesi kâfidir” buyuruyor.(r.340-8)

84.Makamla Kur’an Okunurken veya Zikir Yapılırken İhtiyari Olarak Raksetmek

Hareketli olarak müzikle kalkıp oynamak ve dans etmeye raks denir. Zikirde böyle bir şey olmaz, ibadette ağır başlı olmak gerekir, gūnahtır. Rabbimi gerçek manada zikredenin çalgıya ve söylenen sözlere hiçbir ihtiyacı yoktur. Zira o her zaman sekir, sevinç ve şuur içindedir.

85. Dünya Sevgisinde Aşırı Gitmek

Dünyaya muhabbet etmek gūnahı kebairdendir. Dünyanın bir takım çok çabuk geçen hazlarına, oyun eğlencelerine, tatlı şeylerine kalbini bağlayıp dünyaya muhabbet eden, haliyle ahiretine zarar verir. İbadetini, taatını, hayır ve hasenatını layıkı ile yapamaz. Bu da ahireti için zararlı olur. Şûrâ suresinin 20. ayeti kerimesinde Yüce Allah (c.c.) “Kim ahiret kazancını istiyorsa, onun kazancını artırırız. Kim de dünya kârını istiyorsa ona da dünyadan bir şeyler veririz. Fakat onun ahirette bir nasiibi olmaz” buyuruyor.

Ahiret kazancı iyi niyet ve davranışlar karşılığında alınan sevaplar olarak belirtilmiştir. Sevaplar salih amellerle

kazanılan faydalardır. Dünya ahiretin tarlası denilmiştir. Resûlullah (s.a.v): “Dünyasını seven ahiretine zarar verir. Ahiretini seven de dünyasına zarar verir. Baki olanı fani olana tercih edin (Dünyaya gönül vermeyin)” buyuruyor.(r.396-11)

Dünya kısa bir zaman, bu zamanı çok iyi değerlendirmek lâzım. Resûlullah (s.a.v) “Ahirete nazaran dünya denizde giden birinin parmağını suya sokup çıkardığındaki bulaşıklığı kadardır” buyuruyor.(r.368-9) Bu kısa zamanda dengeyi iyi kurmak lâzım. Dünyaya ihtiyacımız kadar dünyaya, ahirete ihtiyacımız kadar da ahiretimize çalışmak, teraziyi iyi dengeleyip ahireti elden kaçırmamak gerekir. Bu hususta bakın Peygamber (s.a.v): “Hiç ölmeyeceğini zanneden adam gibi amel et ve yarın ölecek adam gibi de hazır et (kork)” buyuruyor.(r.75-1). Dünyaya fazla meyletmeye değmez. İbni Abbas (r.a) diyor ki: “Kıyamet gününde dünya; mavi gözlü, saçına ak düşmüş, dişleri ortaya çıkmış bir koca karı vaziyetinde ve çirkin bir yaratık olarak varlıkları seyrederek halde getirilir. Ve insanlara: Bunu tanıyor musunuz diye sorulur. Onlar da: Bunu tanımaktan Allah’a sığınırız derler. Denir ki: Bu üzerindeyken caka sattığınız dünyadır. Bunun için birbirinize küserdiniz, bunun için birbirinizi kıskanırdınız ve birbirinize öfkelenirdiniz. Daha sonra da, cehenneme atılır ve nerede benim dostlarım, bana tabi olanlar diye bağırmağa başlar Allahü Teâlâ da: Onun adamlarını ona verin buyurur. Akıllı insan dünyadan ve dünyadakilerden sakınarak, ahirete ve cennete rağbet etmelidir. Hatta Allah’a kavuşma derecesine yükselmelidir.(rb.2.153-154)

86.Güzel Yüzlü Gençlere Şehvetle Bakmak

Delikanlı, genç, parlak, güzel, yakışıklı kimselere ikinci defa şehvetle bakmak günahı kebairdendir. İkinci bakış Allah korusun insanı livataya sevke sebep olabilir. Bûreyde (r.a) rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah (s.a.v): “Bakmaktan sonra tekrar bakmaktan sakının. Zira birincisi senin için ihtiyarının dışında olmuştur. İkincisi aleyhindedir” buyuruyor. (r.173-1) Zira bu bakışlarda bizim bilemediğimiz, idrakımızın haricinde bir kuvvet vardır ki o bizi zehirler. İbni Mes’ud (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v): “Bakmak iblisin (şeytanın) zehirli oklarından biridir. Bir kimse Allah korkusundan dolayı bakışına hakim olursa, Allah ona imanın tadını duyurur” buyuruyor.(r.109-12.İ.3.228)

Bakışlar çok tehlikelidir. Çünkü şeytan her zaman yanımızda Efendimiz (s.a.v): “Şeytan âdemoğlunun damarında kan dolaşır gibi dolaşır, bırakmaz peşini” buyuruyor.(r.102-1)

Bu göz bakması yabana atılmamalı, bunun yasak edilişindeki hikmetlere aklımız ermez. Bize düşen Hakk'ın yasaklarına saygı gösterip, günahların her çeşidinden korkup, kaçmaktır.

87. Başkasının Evine Kapı, Anahtar veya Benzeri Bir Yerin Deliğinden Bakmak

Başkasının evine kapı deliğinden, kapı aralığından ve görülen başka yerlerden bakmak da haramdır, günahı kebairdendir.

Efendimiz (s.a.v) Ebu Musa El-Eşari (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte:

“Üç defa kapıyı çalın, izin verilirse girin, aksi halde dönün” buyurmuştur.(Buhari. İsti’zan 13;Müslim Edeb 33-37;Ebu Davud, Edeb,127,Tirmizi, İsti’zân 3;rs.872)

Evlere girerken bu izin istemenin de sebebini yine Resûlullah (s.a.v) Sehl b. Sad (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte: “İzin almak ancak göz için (yani evin ayıplarının görülmemesi içindir)” buyuruyor.(Buhari İsti’zân 11;Müslim Edeb 41;Tirmizi İsti’zân 17;rs.873)

İzin niye üç defa istenir. Bunuda neden istendiğini Ebu Hureyre’nin (r.a) rivayetinde; Allah Rasulünden (sav) öğrenelim buyuruyorlar ki: İzin üç defa istenir. Birincisi iştmeniz için, ikincisi sağa sola çeki düzen vermeniz için, üçüncüsü ise izin vermeniz veya geri çevirmeniz içindir.(cs.2.1650)

Evlere girerken kesinlikle izin alınacak, izin verilirse girilecek, bu arada ve başka zamanlarda evin içine bakarsa tehlikeli olur. Kapı çalmadan veya izin almadan önce de evin içine bakarsa Allah ve Resulü’nün emrine aykırı ha-

reket etmiş olup, haliyle asi olmuş olur.

İzinsiz evlerin içine bakanın cezasının ise, Ebu Hureyre r.a. rivayet etmiş olduğu bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) “Bir kimse birinin evine izinsiz bakarsa, gözünü çıkarmak helâl olur” buyuruyor.(r.405-12)

88. Başkalarının Evine İzinsiz Girmek

Adib b.Sabit’in (r.a) rivayet edildiğine göre Ensar’dan biri şöyle demiştir: Bir kadın Rasûlullah’a gelerek: Ey Allah’ın Rasûlü! Ben evde, başkasının beni görmesini istemediğim bir halde bulunuyorum. Böyle bir durumdayken gelen doğrudan içeri giriyor. Bu durumda ben ne yapacağım? İşte bundan dolayı

Bu ayet indi: Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi hissettirip (izin alıp) ev sahiplerine selâm vermeden girmeyin. Bu sizin için daha iyidir. (Nur.27)

Yüce Rabbim! Bırakın dışarıdaki insanların başkalarının evlerine izinsiz girmesini kendi çocuklarımızın bile izin istemeleri gerektiğini bize bildiriyor ve buyuruyor ki: Çocuklarınız ergenlik çağına girdiklerinde, kendilerinden öncekiler (büyükleri) izin istedikleri gibi onlar da izin istesinler.

Erkek çocuğunun ergenlik çağına gelmesi, ihtilâm olması ve meninin gelmesi ile olur. Kız çocuğunun ergenliği ise, hamile kalabilecek seviyeye ulaşması ve âdet

görmesi ile olur. Eğer erkek ve kız çocukta bu haller görülmezse, o takdirde yaygın olan görüşe göre onbeş yaşını doldurunca erginlik çağına gelmiş sayılırlar. Buna, zahiri erginlik çağı, organlarla ilgili gelişmelerden kaynaklanan erginlik denir. Bir de, hakikat sırrına vakıf olmaktan ibaret olan batanî (gözükmeyen) erginlik vardır. Bazan bu erginlik belirtileri küçüklükte de ortaya çıkabilir.

Eyüp (a.s) şöyle demiştir: "Allah, hikmeti küçüğün ve büyüğün kalbine yerleştirir. Allah, kulunu hikmet sahibi yapınca, yaşının küçüklüğü, onun hikmet sahibi kişilerin yanında değerini düşürmez. Çünkü onlar, Yüce Allah'ın keramet nûrunu üzerinde görürler.

Hüseyin b.Fazl,halifelerinden birinin huzuruna girmiş ti.Halifenin yanında bir çok ilim adamı vardı.Hüseyin,konuşmak istemiş fakat halife konuşma isteğini reddederek kendisine şöyle demiştir:"Bu makamda çocuğun konuşması uygun düşer mi?" Hüseyin: "Çocuksam,Süleyman (a.s)'ın Hüdhüd kuşundan daha küçük değilim;sen de Süleyman (a.s)'dan daha büyük değilsin." Nitekim Hüdhüd Hz.Süleyman'a şöyle demişti: "...Senin bilmediğin bir şeyi öğrendim..." (Neml:22)

Başkasının evine izinsiz girmek de günahı kebairendir.

87. günahta evlere izinsiz bakmanın ne kadar tehlikeli olduğu halde, izinsiz evlere girmenin de tehlikeli ve gü-

nah olduğu hatırdan çıkarılmamalıdır.

89. Günahlara Yardımcı Olmak

Günahlara teşvik de günahı kebairdendir.

Masiyete rıza masiyettir, yani günaha rıza göstermek, razı olmak demektir ki günahtır.

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Yanında Allah'a isyan sayılan bir iş yapıp bunu çirkin gören kimse orada bulunmayan gibidir. Kim de orada bulunmadığı halde hoşnutluk gösterirse orada bulunmuş gibidir.(Taberani sünen.6.117;cs.3.3628)

90. İsrâf Yapmak

İsrâf: Lüzumsuz yere harcamak, malı ve parayı lüzumsuz yere sarf etmek, ihtiyacından fazla boş yere harcamak, yiyip bitirmek, en lüzumlu asli vazifelerini bırakıp en lüzumsuz ve zararlı şeylerle meşgul olarak ömrünü ve gençliğini boş yere harcamak demektir.

A'raf Suresi'nin 31. ayetinde "Yiyin, için fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri sevmez" buyrulur. İsrâf harcamada sınırı aşmaktır ve İsrâ Suresi'nin 29. ayeti ile yasaklanmıştır. Bu ayeti kerimede "Eli sıkı olma, büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır (kaybettiklerinin hasretini çeker) durursun" buyruluyor. Büyük günahtır.

İsraf aşırılıktır, sadece de malda olmaz, yerinde yapılmayan her şey israftır, taşkınlıktır. Yemede israf var. Enes (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Her istediğini yemekliğin israftan sayılır" buyuruyor.(r.131-10.rb.3.154)

Abdest alırken bile kullanılan suyu dahi fazla kullanırsan bunda da israf var. Bakın bu konuda da Abdullah İbni Ömer (r.a) rivayet edilen bir hadisi şerifte: "Resûlullah (s.a.v), abdest almakta olan Sa'd'ın (r.a.)yanından geçerken suyu gereğinden fazla harcadığını görünce ey Sa'd bu israf nedir ? diye sordu. Sa'd: Abdest alırken (kullanılan fazla su) israf sayılır mı deyince, Resûlü Ekrem (s.a.v): Evet akmakta olan bir nehrin başında dahi olsan israf sayılır" buyurdu (rb.5.8).

Bakın Resûlullah (s.a.v) Efendimizin abdest alırken kullandığı su miktarı hakkında Enes (r.a) rivayet ettiği hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Gusûlde kullandığı su bir sa (1040 dirhem = 3.3 kg.) abdestte kullandığı su ise bir müd idi (1 müd=800 gr.)"buyuruyor. b.153,r.559-4) Bunu da bu vesile ile bilmiş olalım.

İnsan az şeye kanaat etmeli, malım ve param vardır, çoktur diye velev ki mübah olan bir şey olsun, nefsin her isteğini vermemek lâzım. Çünkü kıyamet günü bunun da hesabı olacak.

İbni Mes'ud (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Kıyamet gününde şu beş şeyden he-

sap vermedikçe ademoğlunun ayakları Rabbinin huzurundan ayrılamaz: Ömrünü nerede ifa etti, gençliğini nasıl geçirdi, malını nasıl kazandı, malını nereye harcadı, ilmi ile nasıl amel etti” buyuruyor.(r.472-8)

Parayı helalden mi, haramdan mı nasıl ve nereden kazandın, nereye harcadın, hayırlara mı, şerlere mi, yoksa israf mı ettin, hep bunların hesabı sorulacak muhakkak. Bu duruma çok dikkat etmek gerekir. Orta yolu bulmak lâzım, harcamada sınırı aşarak israf etmeyeceğiz ve cimrilik de yapmayacağız. Yerine göre harcayacağız. Mesela insan parasını Allah yolunda Allah’a itaat için harcasa o insan müsrif sayılmaz. Ama Allah’a isyanda bir dirhem harcasa, sarf etse o müsrif sayılır.

Hikmet sahibi (bilge) birine sorulmuş: Az harcama ne zaman israf ve çok harcama ne zaman normal sayılır? Bilge: Az harcama batıl yolda ve çok harcama hak yolda olduğu zaman diye cevap vermiştir.

Harcama: Övülen ve yerileni olmak üzere iki kısma ayrılır: Kişiye itidal davranışı kazandıran, zekât ve ailesinin nafakası gibi dinin ön gördüğü harcama, övülen harcamadır. Nitekim Hasan Basri bu konuda şöyle demiştir: “Kişinin israf ve cimriliğe kaçmadan, ailesine yaptığı harcama, Allah yolunda yapılan harcama sayılır” demiştir.

Yerilen harcama ise iki çeşittir. Biri saçıp savurmak ve israf etmek, diğeri de kıсарak ve cimrilik ederek yapılan harcamadır. Her iki türünde de kemiyet ve keyfiyet dik-

kate alınır.

Kemiyet: Miktar, sayı az veya çok oluş demek. Kemiyet açısından saçıp savurma yani durumun gerektirdiğinden fazla vermek, keyfiyet açısından ise harcamanın yerinde yapılmamasıdır.

İsrafta, kemiyetten ziyade keyfiyete önem verilmelidir. Çünkü binlerce dirhem parasından bir dirhem harcayan, günah işlemek üzere birine bir dirhem veren veya içki satın alan gibi, israf etmiş ve bu harcamadan dolayı zalim ve müsrif sayılırken, parasız kalacak şekilde binlerce dirhem parasını yerinde sarf eden de orta yolu izlemiş dolayısıyla bu harcamadan dolayı övülmüştür. Nitekim Hz. Ebu Bekir (r.a.) durumu, son duruma örnek teşkil etmektedir. Rivayete göre Hz. Ebu Bekir (r.a.), Tebük savaşı için bütün malını vermiş ve bunun üzerine Allah Resulü kendisine: “Ey Ebu Bekir, çoluk çocuğuna ne bıraktın demiş, Ebu Bekir (r.a) de: Allah ve Resulünü” demiştir (rb.6.55).

Bir de bakın gençliğini nerelerde çürüttün, ömrünü nerelerde zayi ettin, harcadın diye sorulduğu zaman nasıl cevap vereceğimizi bilemiyorum. Hiç olmazsa ömrümüzün geri kalan kısmının kıymetini bilebilsek yine de mutlu diyeceğimiz geliyor. Çünkü insanın daldığı gafletten kurtulabilmesi denize düşenin kurtulabilmesinden daha zordur. Zararın neresinden dönersen orası kârdır derler. Kalan ömrümüzü iyi geçirebilmeye çok çok gay-

ret etmek lâzım bu da çok müthiş bir şeydir. Ebu zer (r.a)'ın rivayet ettiği bir hadisi şerifte; Resulullah (sav) Efendimiz bize ne güzel ve müjdeleyici haber veriyor: Bir kimse kalan ömründe güzel amel yaparsa geçmiş devirdeki seyyiesi (kötülüğü) af olunur. Bir kimse de, kalan ömrünü fena geçirirse, geçmişin de hesabı beraber sorulur.(r.398.4)

Bunu da bir hikaye ile kapatalım:

Rivayete göre Harun Reşid'in uzman bir hristiyan doktoru vardı. Ali İbn Hüseyin'e: "Sizin kitabınızda tıp ilmiyle ilgili hiçbir şey yoktur. Halbuki ilim; dinler ilmi ve beden ilmi olmak üzere ikiye ayrılır."O da cevaben :

Şüphesiz ki Allah, bütün tıbbı, kitab'ımızın yarım ayetinde toplamıştır.

-Peki, nedir o?

-Yüce Allah'ın "yeyin, için, fakat israf etmeyin" buyruğudur.

-Peki, Peygamberinizin tıpla ilgili her hangi bir sözü varmı mıdır?

-Evet, Peygamberimiz (sav) tıbbı birkaç lâfızda toplamıştır.

-Nedir o?

-Onun " Ademoğlu, midesinden daha kötü bir kabı tika basa doldurmuş değildir. Ademoğluna belini doğ-

rultacak birkaç lokma yeterlidir. Daha fazla yiyecekse midesinin üçte birini yemek, üçte birini içecek, üçte birini de nefes için ayırsın sözüdür.

Bunun üzerine hristiyan doktor:

Kitabınız da, Peygamberiniz de Calinos'a tıp diye bir şey bırakmadı, dedi.

İbni Abbas (r.a) şöyle diyor : “Dilediğini ye, dilediğini giy. Yeter ki iki haslet seni hataya düşürmesin: İsraf ve Kibir.(rb.3.155)

91.Bid’at İhdas Etmek veya İşlemek

Bid’at: Sonradan ihdas edilen adetler, dinde aslında olmayıp sonradan icad edilen şeyler, şer’i delile isnat etmeyerek ve dine aykırı olarak çıkarılan şeyler.

Din alimleri tarafından din namına beğenilen ve dine müteallik olan yeni icad ve hükümlere Bid’at-ı Hasene, beğenilmeyip tasvip görmeyenlere de Bid’at-ı Seyyiye denilmektedir. (Sözlük 233).

Gümüshanevi Hz.lerinin itikat ve amel kitabınının 143 sahifesinde:

Bid’at: İtikat, amel ve söz ile sünnete muhalefet etmek demektir. Alimlerin tarifi ise, peygamberimizin (s.a.v) zamanında olmayan bir şeyi ihdas etmektir şeklinde tarif edilmiştir.

Bid’at günah-ı kebairdir.

Bid'atlar iki kısımdır.

Din alimleri tarafından din namına beğenilen ve dine müteallik olan yani icat ve hükümlere bid'atı hasene beğenilmeyip tasvip görmeyenlere de bid'atı seyyie denilmektedir.

Bid'atı seyyiede iki kısımdır.

Biri ilimde biri ibadette.

İbadet ve taatda ziyade etmek (fazlalaştırmak veya noksan etmekle olur).

Sahabeyi Kiram Hazretlerinden sonra ibadet ve taatlarda vaki olan fazlalıklara ve eksikliğe derler.

Peygamberimizin (s.a.v.) kavlen veya fiilen, serahaten veya işareten izin ve ruhsatı olan bir amele taatı seyiedir diye itikat etmek veya asıl din ve şeriattan olan bir şeyi, bir ameli terki şeridir diye terk etmek, dinde noksan veya ziyade artırmak da günahı kebairden addolunmuştur. Buna da ibadet de bid'at denir.

Ama yemek, içmek veya giyimle olan bid'atlar kebaireden olmayıp bunlar şeran yasaklanmış bir şeyin işlenmesine sebep olursa bu bid'atlar mekruh olur.

Secdeleri layıkı vechile yapmamak, ucup ve riyayı mucip olan şeyler ve elbiseler giymek gibi demişlerdir ki mekruh olan bu kerahatlerden de sakınmak gerekir.(m.v.169).

Bir de İ'tikadda bid'at vardır ki; bunun bazıları küfürdür; dirilmeyi veya kıyamet gününde toplanmayı inkâr gibi, veya sıfat-ı ilâhiye'den bir sıfatı nehyetmek veya alemin sonradan yaratıldığına inanmamak ve "evveli yoktur" demek ve bazı büyük günahları saymamak, kabir sualini inkâr ve mi'rac-ı şerifi tasdik etmemek gibi, bunlara da i'tikadda bid'at denir.

Bu gibi bid'at sahipleri bid'atlarını terk etmedikçe, ne tevbeleri, ne de ibadetlerinin hiç birisi kabul olunmaz.

Huzeyfe (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v): "Allah (z.c.hz.)'i (dinde amel ve inanışta) bid'at ehlinin ne duasını, ne zekâtını, ne haccını, ne namazını ne de sadakasını kabul eder. Yani hiçbir şeyini kabul etmez. Nihayet bunlar kılın hamurdan çekilişi gibi dinden çıkarlar" buyuruyor.(r.92-1)

Bid'at sahibinin ibadetlerinin, bid'at işlemeye devam ettiği müddetçe kabul edilmeyeceği bildiriliyor. İbni Abbas (r.a) rivayet ettiği hadiste Peygamber (s.a.v): "Allah bid'at sahibinin amelini, bid'atını bırakıncaya kadar kabul etmez" buyuruyor.(r.6-5) Bid'at işlemeyi bırakıp tevbe ve istiğfar edince durum değişir.

Hatta bid'at sahibine selâm bile verilmeyeceği ve ona karşı nasıl davranılacağı hususunda, İbni Ömer (r.a.) rivayet etmiş olduğu şu hadisi şerif çok dikkate şayandır. Bakın Peygamber (s.a.v) neler buyuruyor:

“Bir kimse bid’at sahibinden buğz ederek yüz çevirirse, Allah onun kalbini korkudan emin kılar ve imanla doldurur. Allah Teâlâ onu en büyük korku gününde emin kılar. Kim bid’at sahibini hakir ve zelil görürse, Allah onu cennette yüz derece yükseltir. Kim de bid’at sahibine selâm verir veya ona beşaretle mülâki olursa ve onu sevindirici şeyle karşılar, Muhammed (s.a.v)’e indirilene istihfaf etmiş olur (yani hafife almış)” buyuruyor.(r.406-11)

El-Bezzâyide’de denir ki: Rivayet olunduğuna göre İbnül-Mübarek, rüyada görülür. Kendisine sorulur: Rabbin sana nasıl muamele etti? İbnül-Mübarek der ki: Rabbin beni azarladı ve bana çıkıştı. Beni otuz sene durdurdu. Sebebi, bir gün bid’atçının birine hoşgörü ile bakmıştım. Bu nedenle Yüce Allah beni, sen din uğrunda benim düşmanıma düşmanlık yapmadın, diye kınadı der.

Aslında Selef-i salihimiz, boş sözler konuşan, heva ve arzularına uyan kimselerin meclislerinden uzak dururlar ve onlarla ilişkilerini keserlerdi. Heva ve istekleri doğrultusunda hareket eden ve bid’atçı olanlara uymaktan uzak dururlardı. (rb.1. 233,7.488)

Haddâdi şöyle der. “Ma’ruf (iyilik) Hz. Peygamberin sünneti, münker (kötülük) ise bid’attır.”

İbni Malik Hz. peygamberin her Bid’at sapıklıktır sözü hakkında şöyle der: “Hz. Peygamber (s.a.v)’in yapmadığı ortaya atılan her yeni şey sapıklıktır. Çünkü sapıklık, doğ-

ru yolu bırakıp başka yollara gitmektir. Doğru yol ise şeriattır." Bu hükümden güzel bid'at (Bid'atı Hasene) ayrı tutulmuştur. Nitekim Hz. Ömer (r.a.) teravih namazı hakkında ne güzel bid'attır demiştir.

İlim adamları beş çeşit bid'at olduğunu söylerler.

1-**Vacip olan bid'at:** Dinsizlerin ve diğerlerinin şüphelerini gidermek için ilmi ve mantıki deliller getirmek.

2- **Mendup olan bid'at:** Kitap yazmak ve medreseler yapmak gibi.

3- **Mübah olan bid'at:** Yemek ve buna benzer şeylerin çeşidini artırmak gibi.

4-5 **mekruh ve haram olan bid'at:** Bunlarda bellidirlere.(rb.3.516)

Bid'at ehlinden uzak durmak, hem de çok çok uzak durmak gerekir.

Bid'atçıların amelleri batıldır. Çünkü onlar doğru yoldan sapmışlardır. Onlar yaptıkları şeylerin iyi olduğunu zannetseler de böyledir. Nasıl ki iman sünnet ve taat en iyi şeylerse küfür bid'at ve isyanda en çirkin şeylerdir. Hakka uymak, hak ehline uymakla mümkün olur. Çünkü onlar hakkı gerçekleştirmekte ve ona yol göstermekte peygamberlerin varisleridir. Hak ehline uyan hidayete ermiş, batıl ehline uyan da sapıtmıştır.

Bid'at la ilgili birkaç hadisi şerif yazıp bu konuya kapatalım.

Amr bin Avf'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Ey Bilâl! Şunu bil! Kim ki benden sonra unutulmuş bir sünnetimi ihya ederse onunla amel edenlerin sevabının bir mislini kazanır. Bu, onların sevabından hiç bir şey eksiltmez.

Kim ki,Allah ve Resûlünün razı olmadığı bir sapıklığı dine sokarsa,onunla amel edenlerin günahının bir mislini kazanır.Bu,onların günahından hiçbir şey eksiltmez.(tr.ilim.16;İbn Mace Mukaddime.15;cs.1.689)

İbn Abbas'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav)şöyle buyurmuştur: Allah bid'atçının amelini bid'atından vaz geçinceye kadar kabul etmez.(İbn Mace Mukaddime 7,cs.1.23)

Hasan el-Basri (r.a)'in rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Üç grup insan vardır ki, gıybetlerini yapman sana haram değildir. Günahı açıkça işlemekten sakınmayan, zalim idareci ve dinde olmayanı dine sokan bid'atçı,(cs.2.1889)

Cabir'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şüphesiz en doğru söz Allah'ın kitabıdır. En güzel yol, Muhammedin yoludur. En çirkin iş, dinde sonradan uydurulan şeylerdir, dinde her sonradan uydurulan şey bid'addır. Her bid'ad da sapıklıktır,

her sapıklık Cehennemliktir.(b.Edep.70; İbn Mace Mu-kaddime 7;Müslim Cumua 43;Nesei İdey 22;cs. 1.933)

Ebû Ümâme'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Bid'at ehli, cehennem köpekleridir.(cs.1.622)

Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) : Bid'at ehli yaratıkların ve mahlûkatın en kötüleridir.(cs.2.1498)

Son hadis olsun: Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuştur: Kim bir sünneti ayakta tutmak veya bir bid'atı çürütmek için ümmetime bir hadis naklederse, Cennettedir.(cs.3.3542)

92. Zalim İdarecilere ve Vekillerine Sadakat Göstermek

Zalimin emirlerine ve onun vekillerine sadakat göstermek (onunla dost olmak, yakınlaşmak) günahı kebarirdendir.

Hûd Suresinin 113. ayetinde "Zulmedenlere meylet-meyin, sonra size ateş dokunur (Cehennemde yanarsınız).Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur. Sonra (O'ndan da) yardım göremezsiniz".

Bu meyil sebebiyle size cehennem ateşi dokunur. Kendisinden bir kerecik zulüm meydana gelen kimseye meyil, ateşe götürürse, zulmü kökleşmiş olana eğilim duymak veya tamamen meyletmek konusunda artık ne

olacağını iyice düşünmek gerekir.

Bu ayet zulümden sakındırma konusunda akla gelebilecek en şiddetli ayettir. Bu ayeti okuyup, içindeki tehdidi gördüğü halde, zulümden ve zalimlere meyletmekten çekinmeyen, yardımcısız olarak azap edileceklerini düşünmeyen milletin hali ne kadar şaşırtıcıdır.

Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Din kardeşine zulme uğradığında, zulmünde de yardım et. Denildi ki: Mazluma yardım ederiz. Zalime nasıl yardım edeceğiz? Zulmünden men edersin. Bu ona yardımdır. (r.84.7; b.Mezalim,4, ikrah,6,tr. Fiten.68; rs.239)

Zalimlik yapan kimsenin zulmüne engel olmak, dini konusunda o kimseye yardımcı olmaktır. Hadis'i Kutsî'de; Allah (z.c.hz.) buyurur: "Ben izzetim ve celalim hakkı için zulmedenden er veya geç intikamımı alacağım. Ve mazlum görüp de yardıma gücü yettiği halde yardım etmeyenden de intikamımı alacağım." (r.516-2)

Yine Muaz (r.a) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v): "Bir kimse bir zalimle beraber yürürse mücrimdir." Ve Allah (z.c.hz.) buyurmuştur ki; "Biz mücrimlerden intikam alacağız." (444-9)

Zalimin zulmünü men etmek için gayret göstermemiz lazım gelirken, zalime yardımcı olmak elbette büyük günahtır. Onlarla beraber oturup kalkmak, onlara yardımcı

olmak onların yaptıkları zulümlere ses çıkarmamak, rıza göstermek, Allah korusun ne kadar tehlikelidir.

Kişi Kur'anı okur, dinde anlayış sahibi olur da, sonra elindeki dünyalığa tamah edip yaltaklanarak sultan kapısına giderse, attığı adımlar nisbetinde cehenneme dalar.

Şöyle rivayet edilir ki; "Yüce Allah Yuşa bin Nûn'a şöyle vahyetti. Senin kavminin hayırlılarından kırk bin, şerlilerinden altmış bin kişiyi helak edeceğim. Yuşa: Ya Rabbi! Peki hayırlıların kabahati nedir diye sorunca; Yüce Allah, çünkü onlar Benim adıma öfkelenmediler şerlilerle beraber yiyip içtiler buyuruyor." Bundan da anlaşılıyor ki, zalimlere kızıp Allah için onlara buğz etmek vaciptir.(rb.4.184)

Zalimi Cenabı Hak katiyen sevmez, bilhassa Allah'ın zikrine ve ibadetlerine mani olmaya çalışanları.

Biz tımarhanelerde yatan hastalara, akıl noksanı olanlara acıyoruzdur. Onlar ahirette sorgu görmeyecekler.Asıl acınacak olan deli,akılsız bu zalimlere ve onların avanelerine yardımcı olanlardır.Zalime yardım etmek, onların istedikleri zulme de yardımcı olmaktır.Zulme yardımcı olunca günah da beraberdir. Onlara yardım şöyle dursun meyletmek bile günahdır. Böyle zalimlerle meyletmek, oturup kalkmak, muhabbet etmek, sadakat göstermek de adeta budalalıktır.

93- Allah'tan Başkalarına Secde Etmek

Allah-u Teâlâdan gayrısına secde etmek günahı kebarirdendir. Secde, tevazunun son hudududur. Bu ancak kâinatın sahibi olan Allah-u Teâlâ Hazretlerine mahsusdur. Ondan gayrısına yapılması katiyyen caiz değildir ve günahıdır.

Allah-u Teâlâ kâinatın halikıdır. İnanan bir kimse ancak yaratana secde eder, inanmayan başkasından medet umar ve küfür üzerine olan da Firavun halkı gibi ancak ona secde eder. Abdullah b. Ömer (r.a) den gelen haberlerin birisinde şöyle rivayet olunmuştur: "Firavun zamanında Nil'in suyu çekildi. İdaresi altındaki halk kendisine gelip; Ey Sultan! Nil nehrini bizim için akıt dediler. Firavun onlara ben sizden hoşnut değilim, dedi. Halk tekliflerini üç defa tekrar ettiler. Gittiler yine Firavun'a geldiler. Dediler ki: Ey Sultan, hayvanlar, çocuklar ve genç kızlar öldüler, eğer sen Nil nehrini akıtmazsan, biz kendimize senden başka bir ilâh edineceğiz. Bunun üzerine Firavun onlara: Sahaya çıkınız! dedi. Onlar da çıktılar. Kendisi halkından, onların göremeyeceği ve sözünü işitemeyecekleri uzak bir yere çekildi. Yanaklarını yere koydu, şahadet parmağıyla işaret edip şöyle dua etti: Allah'ım! Zelil, perişan bir kölenin çıkıp efendisine geldiği gibi ben de sana geldim. Ben kesin biliyorum ki, Nil nehrini senden başka hiç kimse akıtamaz. Nil'i akıt Ya Rabbi! Firavun secde halinden kalktı. Nil de hemen akmaya başladı. Firavun halkına gelip şöyle dedi: İşte ben

sizin için Nil'i akıttım. Halk bunun üzerine kalkıp Firavun'a secde ettiler." (rb.4.,87)

94. Kendisine Verilen Nimet ve Rızka Şükretmemek

Az veya çok rızındaki taksime, kendisine verilene şükretmemek de büyük günahdır.

Evvelâ nimetin büyüğü yaratılışımız, sonra sağlımızdır. Ondan sonra da rızığımız gelir. Bu da ezelden, biz yaratılmazdan evvel Cenab-ı Hak herkesin rızığını taksim etmiştir. İşte bu ezelde taksim olunan rızık seni muhakkak bulur. Buhari, Müslim, Ebu Davut ve Tirmizi'nin rivayet etmiş olduğu hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Her birinizin ana rahmindeki oluşumu kırk gün içinde tamamlanmaktadır. Sonra yine bir bu kadar süre içinde pıhtılaşmış kan (embrio) olur. Sonra bir bu kadar süre içinde bir çiğnem et parçası olur. Daha sonra ona ruh üfleme üzere melek gönderilir. Bu arada dört kelimeden ibaret rızık, eceli, ameli, bedbaht veya mutlu olacağının yazılması emredilir."(r.27.6.c.u.10-113) Az veya çok ne olursa buna şükretmek üzerimize bir borçtur. Verilene şükrettiğimiz müddetçe rızıklarımız artar.

Yine Enes (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte: "Dünyadaki bütün varlıklar ümmetinden birinin elinde olsa, sonra o Elhamdülillah dese bu Elhamdülillah sözü bütün onlardan daha kıymetli olurdu" buyuruyor.(r.355-7)

Resûlullah (s.a.v) "Allah (z.c.hz.)leri kulunu, yediğinde veya içtiğinde, bir defa dediği Elhamdülillah sözünden dolayı cennete koyar" buyuruyor.(r.89-10).

Şükür Allah'ın verdiği nimetlerle hasıl olan kuvvet ve kudreti yine Allah'ın emrettiği ibadeti, taâtı, hayratı ve hasenatı yapmakla olur.

Hamd: Övülmeye layık olan zatın kemalinin açıkça ortaya konulmasıdır. Yüce Allah'ın kemâli, onun sıfatları, fiilleri ve eserleridir. Davud-u Kayseri bunu şöyle anlatıyor: Hamd; sözle, fiille ve yaşantıyla olur.

Sözlü Hamd: Yüce Allah'ın kendisini veya peygamberlerinin onu övdüğü şekilde, dille yapılan hamd ve övgüdür.

Fiili Hamd: Kişinin bedensel olarak ibadet ve hayırlar yapmasıdır. Allah'ın rızasını gözeterek ve ona yönelerek bir kimsenin dille Allah'a hamd etmesi ve onu övmesi nasıl gerekliyse, her durumda bütün organlarıyla Allah'a hamd etmesi ve onu övmesi de öylece gereklidir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Her durumda Allah'a hamd olsun. İşte bu da ancak, her organın yaratılmış olduğu amaç doğrultusunda değerlendirilmesiyle sağlanır. Meşru bir şekilde Allah'a kullukta, nefsin hoşnutluğunu ve lezzetlerini istemek için değil, Allah'ın emrine imtisal için yapılır.

Hali, yaşantısıyla sergilenen Hamd: Bu kalp ve ruhtaki

iman derecesine göredir. Kişinin ilim ve amel açısından olgunluğa erişmesi, ilâhi ahlâkı yaşantı haline getirmesiyle kazanılır.(rb.1. 37)

Hamd; kapsam olarak, dua, şükür ve övgüyü içerir.

Verilen nimetin bedeli, nimeti veren Allaha (c.c.) şükretmektir.

Enes (r.a) rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah (s.a.v) “Cennetin bedeli Lâilâhe İllallah ve nimetin bedeli El-hamdülillah’dır” buyuruyor. (r. 269-8)

Muhammed bin El-münkedir’in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şüphesiz ben sizin günah işlemenizden daha çok nimetlere şükretmemenizden korkuyorum. Dikkat edin! Şükredilmeyen nimetler öldürücü ve yok edicidir.(İbn Asakir.5.253;cs.3.3194)

Bakın birde şükredildiğinde verilen mükâfata bir bakalım.

Cabir’in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz: Allah bir kula bir nimet verir de, o kul da “ Elhamdülillah” derse, nimetin şükrünü eda etmiş olur. Eğer ikinci defa söylerse sevabı tazelenir. Üçüncü defa söylerse, Allah onun günahlarını affeder.(r.372.7)

95. İnsanları Yaratılışlarındaki Kusur Sebebiyle Ayıplamak

İnsanların renklerinde ve diğer azalarında kusur bulup da onları ayıplamak büyük günahtır. Zira yaratan öyle yaratmış, aslında ona bakıp ibret almak lazım.

Meselâ bir insan bir gözü veya iki gözü doğuştan görmez olabilir, kambur olabilir, siyah veya herhangi bir azasında bir iz, kusur olabilir, onu bu haliyle ayıplamak ne kadar kötüdür. Rabbim öyle yaratmış olsa ne yapabilirdin, gücün neye yeter, her şeyi buna göre kıyas etmek lazım, sakın sakın kimseyi ayıplamayalım.

Hucurat suresinin 10. ayetinde “Müminler ancak kardeşirler” buyruluyor. Şunu gayet iyi bilmeliyiz ki, İslâm kardeşliği soy kardeşliğinden daha güçlüdür. Kardeşlik ancak müminler arasında olur. Mümin ve kâfir arasında kardeşlik söz konusu olmaz.

Öyle ise kardeşini yaratılışından dolayı ayıplamak, ayıplayıcı olmak kadar çirkin bir şey yoktur.

Resûlullah(s.a.v)buyurur“İnsanlar tarak dişleri gibi müsavidirler, eşittirler, fazilet farkları ancak ibadet farkları ileler.”(r. 238-4)

Ne acemin araba, ne arabın aceme, ne siyahın beyaza, ne beyazın siyaha üstünlüğü vardır. Üstünlük ancak takva ileler, buyrulmuyor mu? **Nedir takva? şeriat örfünde, kişinin dünyadayken, kendisine ahirette zarar**

verebilecek şeylerden olabildiğince uzak durmasıdır.

Nedir takva? İnsanın Allah'tan başka her şeyden ilgisini kesmesi ve uzak durmasıdır. Âmâ olabilir, kambur olabilir, siyahi olabilir ama Rabbimin katında derecesi yüksek olur. Onun için hiç kimseyi yaratılışındaki kusurundan dolayı ayıplamamak lazımdır. Netice itibariyle yoksa günaha girmiş oluruz.

Yaratılanı hoş görelim yaratandan ötürü.

96. Özrü Olmaksızın Cumayı Terk Etmek

Cuma namazını bir kere özürsüz olarak terk etmek günahı kebairendir.

İbni Mes'ud (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Öyle kasd ediyorum ki, birine emredebim de namazı kıldırsın da, ben cumaya gitmeyenleri evleri ile beraber yakayım" buyuruyor.(r.348-6) Cuma namazını terk edenler hakkında Peygamber (s.a.v) çok önemli uyarıda bulunmuştur. Ebu Hureyye ve Abdullah b.Ömer (r.a) Peygamberimizin mimber üzerinde şöyle buyurduğunu işittiklerini söylediler: "Herhangi bir cemaat ya Cuma namazını terk etmekten sakınsınlar yahut da Allah Teâlâ onların kalblerini mühürler de gafillerden olurlar." (d.i.il.173)

Ebu Katade (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte "Kim zaruret olmaksızın arka arkaya üç cumayı terk ederse,

Allah onun kalbini mühürler" buyuruyor.(r.412-12)

Bu vesileyle Cuma namazının farz olmasının şartlarını da öğrenmiş olalım:

Bir kimseye Cuma namazının farz olması için o kimse-
de altı şartın bulunması gerekir.

1. Erkek olmak
2. Hür olmak
3. Mukim olmak
4. Sağlıklı olmak
5. Kör olmamak
6. Ayakları sağlam olmak

Bu şartlar kendisinde olmayan kimseye Cuma namazı farz değildir.

Buna göre;

Kadınlara, hürriyeti elinde olmayanlara, yolculara, hastalara, iki gözü kör olanlara, ayakları olmayan, kötürümlere Cuma namazı farz değildir. Ancak bu durumda olanlar, camiye gidip cumayı kıralarsa sahih olur ve o günün öğle namazının yerine geçer.

Cumanın terkinin ne kadar tehlikeli olduğu Efendimiz (s.a.v)'ce bildirilmiştir. Onun için çok dikkat etmemiz gerekir. Terk edenler hemen tövbe etmeli, cumanın farziyetini inkâr ederse kâfir olur demişlerdir.

97. Emanetlere Riayet Etmemek

Emanet: Eminlik, istikamet üzere bulunmak. Birisine koruması için teslim edilen şey, birisine bir şeyi koruması için bırakma, emniyet edilip inanılan şey, başkasının hukuku emniyet edilip inanılabilen demektir.

Mearic Suresinin 32. Ayetinde “Onlar emanetlerine ve ahitlerine riayet edenlerdir” buyruluyor. Emanet insana koruması için verilen bir şeydir. Bu ister Allah tarafından olsun, ister yaratıklar tarafından olsun eşittir.

Allah tarafından olanlar, şeriat ve ahkâmıdan ibaret olan, dinin emanetleridir. Yaratıklar tarafından olanlar da, birisinin yanına emanet bırakılan mallar ve benzerleridir.

Cüneyd Rahimehullah şöyle der: Emanet, organları korumaktır.

Hz. Peygamber (s.a.v) emanet edildiği zaman hıyaneti, konuşma esnasında yalan söylemeyi, ahitleşme anında bozmayı ve davalışma anında haksızlık etmeyi münafıklığın alâmetlerinden saymıştır. Bu Hz. Peygamberin (sav) şu hadisine işarettir.

“Dört şey vardır ki onlar kimde bulunursa katıksız münafıktır. Kimde o özelliklerden birisi bulunursa onu bırakana kadar kendisinde münafıklık alameti vardır. Emanet edildiğinde hıyanet eder, konuştuğunda yalan söyler, söz verdiği bozar, dava anında hakka riayet

etmez.”(rb.9.cilt, 289-5-4)

Her türlü emanetler, insanın Allah’la diğer insanlarla ve kendisiyle olan ilişkileri bunun kapsamı içindedir. Bu üç çeşit ilişkiden her birinde emaneti gözetme mecburiyeti vardır.

Birinci kısım Allah’ın emanetine riayet:

Onun tarafından emredilenleri yapmak, yasaklanan şeyleri terk etmektir. Bu öyle bir denizdir ki, sahili yoktur. İbn-i Mes’ud (r.a.) şöyle der. Her konuda emaneti gözetmek gerekir.

Abdestte, gusülde, namazda, zekâta, oruçta ve diğer konularda mesela dil emanetini gözetmek, yalan konuşmamakla, gıybet etmemekle, dedikodu yapmamakla, inkârcılık etmemekle, bid’attan uzak durmakla ve çirkin sözler sarf etmemekle olur

Gözlerin emanetini korumak; Onları harama bakmakta kullanmamakta olur.

Kulağın emanetini korumak; Yalan ve iftira gibi boş ve yasaklanan şeyleri dinlememekle olur. Diğer bütün organlar için de bu durum aynıdır.

İkinci Kısım ise, diğer yaratıklara karşı olan emaneti gözetme mecburiyetidir. Bu kısma alınan emaneti geri vermek, ölçü ve tartıyı eksik yapmamak, insanların ayıplarını yaymamak, idarecilerin adaletli davranması, hanımın kocasının emaneti olan iffetini koruması ve er-

keğın de hanımının emaneti olan iffetini koruması gibi konular dahildir.

Üçüncü kısım ise, insanın kendi nefesine karşı emaneti gözetmesidir. Bu da, din ve dünyası için, en faydalı olan şeyi yapması, şehvet ve öfkesi sebebiyle, ahiretine zarar verecek olan şeylerden kaçınmasıdır. İbni Ömer'in (r.a) rivayetinde; Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur: Hepiniz çobansınız ve hepiniz güttüklerinizden sorumlusunuz. Adam çoluk çocuğu arasında çoban sayılır. O bu güttüklerinden sorumludur, Kadın kocasının evinde çobandır. O da güttüklerinden sorumludur. Hizmetçi efendisinin malının çobanıdır. O da güttüklerinden sorumludur. Kişi babasının malı üzerinde çobandır. O da güttüğünden sorumludur. Kısacası hepiniz çobansınız ve hepiniz güttüklerinizden sorumlusunuz. Hz. Peygamber (sav): Başka bir hadiste de şöyle buyurur: " Emaneti gözetmeyenin, imanı da yoktur. Sözünde durmayanın ise, dini yoktur. (b.Cum'a.11;m.İmare 20,Ebu Davut İmare 1, tr.Cihad 27.cs.3.3028,rb.2. 238)

Hz. Peygamber başka bir hadiste şöyle buyurur: "Emaneti gözetmeyenin imanı da yoktur, sözünde durmayanın ise dini yoktur".(r.463-3.)

Farzlar ve sünnetler, tam ve vakitlerinde yerine getirilmeleri için Allahu Teâlâ'nın kullarına emanet ettiği amellerdir. Bunların sınırları gözetilip, haklarına riayet edilmesi gerekir. Bunları yerine getirmeyen, Allahu

Teâlâ'ya hainlik etmiş olur. Ceset, ona bağlı olan organlar ve güçler de birer emanettir.

Aile, çocuklar ve mallarda emanettir. Yetimler, köleler ve hizmetçiler de birer emanettir. Devlet işlerinin yürütülmesi, yönetimler, yargı, fetva ve buna benzer hizmetlerin tümü emanetlerdir. Bir hadis-i şerifte şöyle buyrulur: "Her kim daha lâıyk bir kimse dururken, bir başkasına görev verirse, Allah'a, Rasulüne ve Mü'minler topluluğuna hainlik etmiş olur."(Feyzu'l-Kadir 6/56)

Selâm, kelâm ve eşya gibi emanetleri yerli yerine eda edip vermemekte günahı kebairdendir. Çünkü bunları eda etmek İslâmiyet'in alametindedir. Emanetlere riayet etmeyip kendisine yapılan itimatı sûistimal ederek yerine getirmemesi ona olan itimadını sarsar ve müslümanlığın istediği istikametten ayrılmış olacağından pek büyük bir hata da yapmış olacağı ortadadır.

Hız. Ali (r.a) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah (s.a.v) "Emanet rızkı, hıyanet ise fakirliği celbeder" buyurur.(r.191-2)

Emanet deyip geçmemeli; mümin kulun görevi, elinden geldiğince emanete riayet etmesi ve her zaman hakkın öğüdüne kulak vermesidir. Çünkü öğüt mutlaka faydalıdır. Eğer idareci ise mutlaka adaletli iş yapmalıdır. Emanetleri ehline vermelidir. Nisa suresinin 58.ayetinde "Allah size mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hük-

metmenizi emreder” buyuruyor. Onun için rabbimizin emirleri devamlı aklımızda olmalı, hiç hatırdan çıkarmamalıdır. Resûlullah (s.a.v) “İmanın efdali, nerede olursan ol, Allah’ın seninle beraber olduğunu bilmektir” buyuruyor. (r.76.9)

Bu konuda Rabbim’in şu emrini de yazmadan geçemeyeceğim. Bakın Bakara Suresinin 283. ayetinde yüce Allah (c.c.) ne buyuruyor: “Birbirinize bir emanet bırakırsanız, emanet bırakılan kimse emaneti sahibine versin ve (bu hususta) Rabbi olan Allah’tan korksun. Şahitliği, bildiklerinizi gizlemeyin. Kim onu gizlerse, bilsin ki onun kalbi günahkârdır”.

Bakın şahitlikte bir emanettir. Kısaca emanet, verilip belli bir zaman sonra istenen alınandır.

Ebu Musa’nın (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şahitlik yapmaya çağrıldığında bildiğini söylemeyen kimse yalancı şahitlik yapmış kimse gibi olur.(cs.3.3743)

Bizlerde bir emanetiz. Rabbim (c.c.) yaratmış kendisince belli olan bir zaman sonra öleceğiz. Mülk Suresinin 2.ayetinde “O ki hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. Gel bakalım bu ömrü bu emaneti ne yaptın? Nasıl harcadın? diye sormayacak mı? Soracak”. Bakın bu konuda Resûlullah (s.a.v) İbn-i Mes’ud (r.a.)’ın rivayetinde :“Kıyamet gününde şu beş şeyden hesap vermedikçe Âdemoğlunun

ayakları Rabbinin huzurundan ayrılmaz. Ömrünü nerede ifna etti, (kullandı, tüketti) gençliğini nasıl geçirdi, malını nasıl kazandı, malını nereye harcadı, ilmi ile nasıl amel etti.” (r. 472-8)

İşte önce verilip sonra kesinlikle alınacak olan bu emanet bedeni, canı, bu nefesi, bu ayakları, bu gözü, kulağı, dili v.s. bütün azaları nerede kullandın diye soracağı hepimize malum olduğuna göre emanete hıyanetlik etmeyelim kendisi ve Resûlünün yolunda harcamaya çalışalım inşallah.

98-Söz Verip Va’deinde Durmamak

Vaadinde durmamakta günahı kebairdendir. Meselâ; sana şunu vereceğim, şunu alacağım, şunu yapacağım, gibi vaadlerde bulunup sonra onu yapmamak, hem yalancılık, hem de karşısındaki müslüman kardeşini aldatmak oluyor ki, dolayısıyla iki üç günahı birden işliyor. Hâlbuki vaad ettiği şeyde sadakat göstermesi ve sözünde de durması gerekirken, bunları yapmayınca da münafıklık alameti çıkıyor. Ne buyuruyor Resûlullah (s.a.v) Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadis-i şerifte: “Münafıklığın alameti üçtür: Söylediği vakit yalan söyler. Vaadinde durmaz. Emanete hıyanet eder” buyuruyor.(r.5-4)

Bir önceki günahta geçti ama yine konusu gereği bu hadis-i şerifi burada yazma ihtiyacı doğdu. Hz. Peygamber (s.a.v) “Dört şey vardır ki onlar kimde bulunursa katıksız münafıktır. Kimde o özelliklerden birisi bulunuyor-

sa onu bırakana kadar kendisinde münafıklık alameti vardır. Emanet edildiğinde hıyanet eder. Konuştuğunda yalan söyler. Söz verdiğinde bozar. Dava anında hakka riayet etmez”(rb.9.289, r.5-4)

Vermemek niyetiyle yapılan vaadlerin günahı ise iki kat olur. Fakat vaadinde zaruri bir sebepten duramamışsa, yerine getirememişse o müstesna olur, ama bu mazeretin herkesçe ve şeriatça kabul olunan bir zaruret olması lazım. Yoksa basit bir şeyi mazeret göstermekte caiz olmaz bunu da bilmiş olalım.

Yüce Allah (c.c.) İsrâ Suresinin 34. ayetinde “Verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir” buyuruyor.

Yine Saff Suresinin 2.Ayetinde “Ey iman edenler! Yapamayacağınız şeyleri neden söylüyorsunuz?”

3. Ayetinde ise “Yapamayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılaşılır” buyuruyor.

Akıllı kimseye düşen, her halükârda sözüne sadık olup, verdiği sözü yerine getirmeye çalışmaktır.

H.z.Ali'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Rsulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Söz, yerine getirilmesi gereken bir borçtur. Söz verip de sözünden dönene yazıklar olsun. Söz verip de sözünden dönene yazıklar olsun. Söz verip de sözünden dönene yazıklar olsun.(cs.3.2746)

99. Başkalarını Hafife Almak, Horlamak Küçümsemek ve Alay Etmek

Alay etmek, horlamak hafife almak insanları küçümsemek ayıplarını ortaya dökmek suretiyle başkalarını aşağılamaktır. Bu durum haram olup, büyük günahlardan sayılmıştır. Hasan'ın (r.a) rivayetinde; Resûlullah(sav) şöyle buyurmuştur :“İnsanlarla alay edenlere, kıyamette cennet kapısı açılır. Gel gel denir gelince kapı kapanır. Sonra başka bir kapı açılır yine gel gel denir. Gelince o da kapanır. Bunu o kadar tekrar ederler ki (alayın her biri için) artık gel gel derler ama onun gelecek hali kalmaz.” (r.108-2)

Başkalarını hafife almak, kendisini büyük görmek ve karşısındaki insanı küçük görmektir. Belki de Allah katında küçük gördüğü insanın yeri daha kıymetlidir ve hayırlı bir kuldur. Kimse kimseye alay etmemelidir.

Bakın bu konuda yüce Allah (c.c.) Hucurat Suresinin 11. ayetinde; “Ey müminler! Bir topluluk bir topluluğu alaya almasın. Belki de onlar, kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da kadınları alaya almasınlar. Belki de onlar kendilerinden daha iyidirler” buyuruyor. Demek ki insanların birbirini alaya almaları küçümsemeleri yasak. O halde kimse, birisini yaptığı bir işten dolayı küçümsemeye cüret etmesin.

Bir hadis-i şerifte Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurmuştur. “İnsanların değer vermediği, saç başı dağınık

elbisesi tozlu nice kimseler var ki Allah'a yemin etse Allah onu yemininde doğru çıkarır." (Hakim, Müslim Ahmet b. Hanbel, Fethul Kebir 2-130;rb.8.205)

Alay etme işaret ve imayla gülmekle de olur. Ağır başlı olmak ne iyidir. Birde insanların küçük yaşta aldığı huylar kolay kolay insandan ayrılmıyor ki seksen yaşına da girsen bakmışsın devam ediyor. Bu konu ile alakalı olarak Ebud Derda (r.a)'nın rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v):

"Bir dağın yerinden ayrıldığını işiterseniz tasdik edin, amma duymuşsanız ki bir adam ahlakını değiştirmiştir. O sözü tasdik etmeyin zira insan cibilliyeti üzerine olmakla devam eder" buyuruyor.(r. 50-12)

Malik b. Dinar şöyle demiştir: "Hz. Davud'a ait Zebur kitabında şunu okudum: Günahkârların yoluna girmeyenlere, hatalı davrananlarla oturup kalkmayanlara ve alay edenlerin alayına katılmayanlara müjdeler olsun."(rb.7. 53)

100. Dünya, Şöhret ve İnsanların

Teveccühünü Kazanmak İçin İlim Öğrenmek

İlim niçin öğrenilir? Belli bir makam ve mevkilere ulaşmak için mi? Gösteriş olsun diye mi? Büyükleme, kibirlenme, kendini başkalarından üstün görüp gururlanmak için mi? para, pul, mal, mülk kazanmak için mi?

yoksa vatana, millete, insanlığa hizmet için ve nihayet Allah rızası için mi?

Allah rızası dışında ilim öğrenme her ne kadar insanı arzu ettiği hedeflere ulaştırırsa, maksadını elde etmesine sebep olsa da bu maksatla ilim öğrenmenin Allah katında hiçbir değeri yoktur.

Elbette insan öğrendiği ilimle belli makam ve mevkilere ulaşacak, maddeten ve mânen istifadeler görecek, para pul kazanacak; hele hele vatana, millete, insanlığa hizmet için koşacaktır. Ama bütün bunları yaparken temelde Allah rızasını gözetecektir. Esas maksat Allah'ın rızası olacaktır. Bu esas alınınca diğerleri zaten peşinden gelir. Gelmese de kişi Allah'ın rızasına ereceği için ahirette büyük sevaplara erer.

İlim öğrenme de niçin Allah'ın rızası gözetilmelidir?

Yüce Allah(c.c) yaratıklar içerisinde sadece insana öğrenme kabiliyetini vermiştir. O halde insan bu kabiliyeti kendisine kim vermişse, öğrenilecek şeyleri kim yaratmışsa, elbetteki öğreneceklerini O'nun rızasını kazanmak için öğrenecektir. Sonra ilim yoluyla varmak istediği hedefleri elinde tutan da Allah'tır. Her ne kadar Allah rızası dışında öğrenmeye yeltense de Allah dilemedikçe maksatlarına ulaşamayacaktır.

İlmi başka maksatlarla öğrenmek ilmin şanına da yaraşmaz.

Böyle bir hareket kudsi maksatlarla öğrenilmesi gereken ilmi basit, değersiz metalar seviyesine düşürmek manasına gelir. Her şeyden önce ilme hakarettir.

İlmi Allah için öğrenmenin şartı:

1-İlmi Allah emrettiği için öğrenmek ve onu Allah'ı daha iyi tanımaya, yani marifetullahı vesile yapmaktır. Bu müspet ilimler de dahil her ilim için geçerlidir.

2-İlmi Allah için öğrenmenin diğer şartı, onunla hem kendimize, hem topluma, hem de insanlığa yararlı hizmetler yapabilmek, insanlığın zararına kullanmamaktır. Gösterişten, şöhretten uzak kalmaktır. Allah'ın rızasına uygun olan da, ilmin şanına lâyık olan da budur.

3- Hele bir de; dünyanın arzularına uyarak dünyaya meyil ve muhabbet için ilim öğrenmek çok büyük bir kabahattir, suçtur.

İlmi, dünyalık kazanmak ve onda yükselmek için öğrenen kimse, bir pislği yakuttan bir kaşıkla alan bir kimseye benzer. Bir aracı olarak kullandığı kaşığın değerine, bir de onunla alınmak istenen şeyin adiliğine bakın!

Allah katında değerini öğrenmek istersen, seni düzeltecek şeylere önem ver. Çünkü yapılan ameller bunun göstergesi, davranışlar bunun kerametleri, kerametlerde bunun delilidir.

İlimler aslında araçlardan ibarettir.

İbni Ömer'in (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Kim Allah rızası dışında bir gaye için bir ilmi öğrenirse Cehennemdeki yerine hazırlansın.(tr.ilim.6.cs.3.3621)

Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur : “Kim, alimlere karşı övünmek yahut sefihlerle mücadele etmek veya insanların teveccühünü üzerine çekmek için ilim öğrenirse, Allah onu cehenneme dahil eder” buyuruyor.(r.413-7;cs.3.3505)

Cabir'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz: Allah'tan faydalı ilim isteyiniz.Faydasız ilimden de Allah'a sığınınız,buyuruyor.(İbni Mace Dua.3;cs.2.2351)

101. Şer'i İlimleri Öğrendikten Sonra, Dünya Sevgisine ve Şöhretine Dalmak

Din ilmi, hususiyle bütün ilimlerin ve sevilenlerin üstünde büyük bir nimettir. Buna nail olduktan sonra tekrar dünyanın zevk ve şehvetlerine iltifat edipte ilmi bırakmak en büyük kabahat ve günahtır. Çünkü elindeki nimetin kadrini kıymetini bilememiştir. Onunla dünyayı ve zevklerini elde edemeyince, onu hakir görerek bırakması elbette affolunmaz bir kabahattir.

İzib Abdis Selâm şöyle der: “Farz olan ilim üç gruptur:

1. Tevhid ilmi: Bu konuda insana gerekli olan dinin temellerini bilecek kadar bilgi sahibi olmaktır. Önce ma-

budu ve ona nasıl ibadet edeceğini bilmesi gerekir. İsimlerini ve zatının sıfatlarını, hakkında nelerin vacip, nelerin muhal olduğunu bilmediğine nasıl ibadet edeceksin.

2. Sır ilmi: Bu ilim kalp ve onunla ilgili ilimdir. Bir müminin kalbin durumlarına dair ilmi de bilmesi farzdır. Bunlar; tevekkül, Allah'a yönelme, Allah korkusu, rıza (ki bu her durumda gerekir) hırstan, öfkeden, kibirden, hasetten, gurur ve gösteriş gibi şeylerden sakınmadır.

3. Şeriat ilmi: Bu ilim, şer'i amellerden yapman gerekenleri bildiren ilimdir. Şeriat tarafından emrolunduğu şekilde, nasıl davranacağını bilmen gerekir. Bunu sana, şeriat ilmi öğretir. Yapmaman gereken şeyleri de sana yine bu ilim öğretir. Bu ilim, bütün ibadetleri ve muameleleri kapsamına alır. Her kim alışverişle ve sanatla uğraşırsa muamelelerinde ve kazancında, haramdan kaçınmasını öğreten bilgiyi öğrenmesi gerekir. Bu bilgilerin öğrenilmesi bazen de farz-ı kifaye olur.

Eşbâh adlı eserde de şöyle söylenir: "İnsanın dinini yaşayabilmesi için gerekli olan bilgileri öğrenmesi farz-ı ayındır. Başkalarına faydalı olacak olanı öğrenmesi, farz-ı kifayedir. Fıkıh ilminde ve gönül ilminde derinlemesine bilgi sahibi olması da mendubtur. Göz boyama, münecimlik, kumla fala bakmak ve büyü gibi şeyler haramdır. Şairlerin kahramanlık ve gazel türünden şiirleri mekruhtur. Manası bozuk olmayan şiirler de mübah-tır."(rb.3.536)

Netice olarak Rabbime nasıl bir kulluk görevi, Resûlüne nasıl bir ümmetlik görevi yapacağını öğrendikten sonra, dünya zevk ve sefasına dalarak bunları yapmamak ve bu görevlerin nasıl yapılacağını da unutmak insan için affedilmez bir kabahattir.

102. Koca ile Karısının Arasını Açmak İçin Fitne ve Fesat Çıkarmak:

Ya kadında gözü vardır; Kendisi almak için veya bir başkasına vermek için yapılan bu gibi iğrenç işler hadiseler, bırakın müslümana insan olan hiçbir kimseye yakışmaz. Ne demiş atalarımız iğneyi kendine çuvaldızı başkasına batır. Kendine yapılmasına razı olmadığın bir işi başkasına hem yapma, hem de yapılmasına razı olma büyük günahtır.

103. Uyanınca Müslüman Kardeşine Şer İşlemeyi İsteyerek Uyumak

Mesela sabah ona şöyle yaparım, böyle ederim diye şerli şeyleri kastederek yatması bile günah kazanmasına kâfidir. Hâlbuki müslüman, müslüman'ın kardeşi için daima hayır murat etmekle memurdur. Böyle kötü niyetle yatanların sabaha kadar defterlerine günah yazılır ve bütün gece şer içinde geçer. Çünkü mümin niyetiyle cezalanır. Hayır, niyet ederse hayır görür, şer niyet ederse şer görür. Hz. Ömer (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Ameller niyetlere göredir" buyuru-

yor.(r.139-9) Müslümana düşen görev birbirimizi sevmek. Ebu Hureyre (r.a) Resulü Ekrem (s.a.v) Efendimiz “Siz mümin olmadıkça cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe mümin olamazsınız” buyuruyor. (r.456.11; rs.849; m.İman,93; tr.İsti’zan.1;)

Yine Enes’in (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“Hiç biriniz kendisi için sevdiğini (istediğini) (Müslüman) kardeşi için de sevmedikçe iman etmiş olmaz” (b.13). Bunlar hepimize güzel bir ders, güzel bir nasihat olarak yeter de artar bile.

104. Yalan Olduğunu Bilerek Müslüman Kardeşinin Aleyhindeki Konuşmayı Dinleyip Sükût Etmek

Burada iki vebal vardır:

1.Yalanı tasdik edip, yalancıya fırsat vermek.

2.Müslüman kardeşinin aleyhinde konuşmaya, o plana ortak olmak.

Burada müslümana düşen görev müslüman kardeşini müdafaa etmekle beraber, o yalancıya da Allah’tan kork, böyle yalan söyleme diye ikaz etmektir. Aksi olup sükût ederse malumunuzdur ki ortak olur.

Enes (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: “Bir kimsenin yanında din karde-

şî gıybet edilir de, yardıma muktedirken ona yardım etmezse, Allah o kimseyi dünya ve ahirette hor eder.” (r.407-7) Bu da ne kadar acıdır. Şayet gücün yeter de men edemezsen ne yapacaksın veya ne yapman gerekir yine Enes (r.a). rivayet ettiği bir hadisi şerifte Peygamber (s.a.v) “Bir cemaat içinde bulunurken, bir kimse hakkında gıybet edildiğini görürsen o kimse için yardımcı ol ve cemaatı ondan men etmeye çalış veya oradan kalk git” buyuruyor. (r.66-9) Zaten Müslüman’a düşen görev her yerde ve her zaman müslüman müslümanın yardımcısıdır.

105. Müslüman Kardeşinin Başına Kötü Bir İş Geldiğinde Sevinmek

Zira Müslümanlar bir vücut gibi kardeşirler. Gerek günahla alâkalı olsun ve gerekse sair kaza, belâ ve rahatsızlıklara onunla beraber müteessir olup üzülüp ağlanacak yerde başına gelen bu musibet ve rahatsızlığa sevinmek elbette ki iyi bir şey değildir.

Atalarımız hepinizin malumudur ki gülme komşuna gelir başına demişler ise de bakın Resûlullah (s.a.v) ne buyuruyor onu dinleyelim:

“Arkadaşının başına gelen belâ ve musibete sevinç gösterisinde bulunma; değilse Allah onu bu musibetten kurtarır (ona acır, merhamet eder) ve o belayı senin başına verir. (m.ş, 600)

Bundan anlaşılıyor ki, başkasının başına gelen musibetlere sevinmek o musibet ve belayı çekmek demektir. Resûlullah (s.a.v):

“Belâ dikkat edilmeyen sözlerden dolayı gelir, konuşulanların yerine geçer, belâ anılmaya bağlıdır.” (mş.313)

Netice olarak: Kişi öncelikle yapacağı ve kaçınacağı işlerin neler olduğunu bilmesi gerektiği gibi konuşacağı, ağzından çıkacak sözleri de çok iyi düşünmesi gerekir. Atalar ne güzel söylemişler; iki düşün bir söyle.

106. Başkasının Hanımına Hediye Göndermek ve Onu Gizli Latifelerle Taltif Etmek

Yapılan bu hareket ilerde meydana gelecek büyük bir kötülüğün işaretidir. Büyük bir felaketin ben geliyorum diyen bir davetiyesidir ki bundan dolayı neticesi büyük fesatlara sebep olan hareketler, büyük günah addolunmuş ki, buna cesaret edilmesin diye.

107. Yanlarında Üçüncü Bir Şahıs Olmadan, Kimsenin Olmadığı Yerde Yabancı Bir Kadınla Bir Arada Bulunmak

Bu durumda o zaman olmasa bile bilâhare ileride büyük bir kötülüğün meydana gelmesine sebep olur. Çünkü bakın bu hususta Resûlullah (s.a.v) Efendimiz Ebu Umame (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifte nebuyuruyor: “Kadınlarla bir arada yalnız kalmaktan sakın. Nefsim Yed-

i kudretinde olana yemin ederim ki, şeytan girmiş olmasın. Bir kimsenin çamur veya balçığa bulaşmış bir hınzırla sıkışık durumda olması, o kimse için kendine helal olmayan bir kadınla omuz omuza sıkışık olmasından daha hayırlıdır” buyuruyor. (r.172-7)

Bakın Buhari, Müslim ve Tirmizi'nin rivayet ettiği şu hadisi şerifi tekrar defalarca hem kendimizi okuyalım hem de etrafımıza da anlatalım, ne kadar dikkati şayan- dır konumuzla alâkalı.

Ukbe b.Âmir (r.a)den rivayet edildiğine göre Resulullah (sav)şöyle buyurdu:

Sakin yabancı (yanında mahremi bulunmayan) kadınların yanına girmeyin!

Bunun üzerine Ensar'dan birisi: Ey Allah'ın Resûlü! Kocasının kardeşi, gibi erkek akrabası(nın baş başa kalması) hakkında ne dersiniz? dedi.

“Kadının onlarla yalnız başına kalması,ölüm demektir”buyurdu.(r.176.1;b.Nikâh,111;m.Selâm.20,tr.Radâ.16;r s.1632)

Bırakın kadın erkek bir arada yalnız kalmayı konuşmaları bile yasaktır. Hz. Hasan (r.a) rivayet ettiği hadiste Resûlullah (s.a.v) “Ey kadınlar ancak mahreminiz olan erkeklerle konuşun, olmayanlarla konuşmayın” buyuruyor.(r.469.1) Bugün günümüzü ve durumumuzu bir göz önüne getirsek her şey için kafidir. İşte bugünkü hayatımız meydanda.

108. Allah-u Teâlâ'nın Büyük Gördüğünü Küçük, Küçük Gördüğünü de Büyük Görmek

Allah-u Teâlâ'nın yaptığını, yarattığını, yani işini beğenmeyip, aksini iltizam etmek, Cenab-ı Hakk'a açıkça muhabere ilânı kadar büyük olduğundan bu hareketin batıl olduğu meydandadır, gerisini sen düşün.

109. Görmediğine Gördüm, Duymadığına Duydum, Bilmediğini Biliyorum İddiasında Bulunmak

Zira bu yalancılıktır. Yalan haramdır.

Halbuki insanın her işittiğini söylemesi bile caiz değildir. Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Bir adama günah cihetinden her işittiğini başkasına söylemesi kâfidir" buyuruyor.(r.340-2)

Yüce Allah (c.c.) İsra suresinin 36. ayetinde "Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme, çünkü kulak, göz ve gönül bunların hepsi ondan sorumludur" buyuruyor.

Maksadına ulaştıracağını bilmediğin bir yoldan gitmek gibi, hakkında bilgin bulunmayan söz ve hareketlerin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp azaların hepsi yaptığından sorumludur. Kıyamet günü bu uzuvlar sahiplerinin aleyhine şahitlik yapacaklardır.

Dinlenilmesi caiz olmayan şeyleri dinlemek, bakılması

caiz olmayan şeylere bakma bunların her birinden dolayı Allah (c.c.) sahibini sorumlu tutacaktır ve cezalandıracaktır.

İnsanın duymadığını duydum, görmediğini gördüm, bilmediğini biliyorum demesi hem cahilliğinin ortaya çıkmasına hem de halk arasında yalancı olarak tanınmasına sebep olur.

Konunun içinde yalan en başta olduğu için büyük günahlardandır.

110. Erkek Kadına, Kadın da Erkeğe Benzemeye Çalışmak

Hatta erkeğin kadın sesi gibi ince bir ses çıkarması, kadının da erkek sesi gibi ses çıkarmaları, erkeğin kadınların ferace, çarşaf ve pantolonlarını giyip onların başına örttükleri gibi örtmesi, kadının fes veya sarık üstüne şalvar veya cübbe giymesi erkek gibi kalın seda çıkarması kendilerini erkeklere benzetmek demektir. İbni Abbas (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Allah lânet etsin, kadınlardan erkek kılığına, erkeklerden de kadın kıyafetine girene" buyuruyor.(r.347-10) Allah Resulü lânet ediyor. Ne kadar dikkate şayan.

111. İşçinin Ücretini Vermemek veya Geciktirmek

İbni Mes'ud'un (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Biriniz bir işçi tuttuğunda vereceği ücretini bildirsın.(cs.1.247)

Dinimize göre taraflar arasında yapılan bir akdin geçerli sayılabilmesi için üzerinde akit yapılan unsurların belirlenmesi gerekir. Belirsiz bir şey üzerinde akid yapmak caiz değildir. İşçi çalıştırmak da bir akit olduğundan, Peygamberimiz bu hadislerinde çalıştırılmak üzere tutulan işçinin ücretinin belirtilmesini istemektedir. İşçinin ücretini belirlemek aynı zamanda iş bitiminde taraflar arasında kavga gürültü çıkmamasını da önleyeceğinden son derece mühimdir. Ücret önceden konuşulursa, işçi razı olursa çalışır, olmazsa çalışmaz. İş bittiğinde de önceden konuşulan ücreti aldığı anda itiraz etme hakkı kalmaz. Gerek alışverişlerde, gerekse işçi çalıştırmalarda ücret önceden konuşulmadığında bazı tatsız hadiselerin çıkmasına şahit olmamız da, bu hususun ehimniyetini göstermektedir.

İşçinin yapılan pazarlık neticesi işini bitirdikten sonra hakkı olan ücretini herhangi bir bahane ile vermemek de ne insanlığa ne de İslam'a yakışmayan çok çirkin bir harekettir. Elinden gelirse biraz fazla ver onu memnun et ki o da "Ya Rabbi ben bundan memnun oldum sen de memnun ol" desin de hayır duasını al. Ücretini hakkını

vermemesi büyük günahtır. Hem emeğinin hakkını alamamış olur, hem de gözü de kalır ki bu ona ayrıca bir zulümdür.

Resülullah (s.a.v.) ; “işçiye ücretini teri kurumadan önce veriniz buyuruyor.”(k.s. 17.6750)

Ya işçiyi çalıştırıp da ücretini, hakkını vermediğinde;

Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinden; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Üç grup insan vardır ki, Kıyamet Günü ben onların hasmıyım. Ben kimin hasmı olursam onunla dâvâlaşırım. Benim ismimi kullanarak söz verip de sözünden dönen, hür bir kişiyi satıp parasını yiyen **ve bir işçi tutup hakkıyla çalıştırdığı halde ücretini tam vermeyen.** (b.Büyü,106; İcare,10; İbni Mace Rühûn,4; müsned,2.358;cs.2.1875)

112. İki Kişinin Arasını Açmaya Çalışmak

Yüce Allah (c.c.) Hucurat Suresinin 10. ayetinde “Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin” buyuruyor. Yüce Allah yüce kitabında müminlerin kardeş olduğunu bildirip kardeşlerin araları bozuk olanları düzeltin dediği halde; iki müslümanın aralarını açmaya çalışmak, takdir edersiniz ki ne kadar kötü ve çirkin olan bir hareket ve davranıştır.

Şunu biliniz ki, İslâm kardeşliği, soy kardeşliğinden daha güçlüdür. Çünkü İslâm kardeşliğinin bulunmaması halinde soy kardeşliğinin hiçbir değeri yoktur. Kardeşlik

ancak müminlerin arasında olur. Mümin ve kafir arasında kardeşlik söz konusu olamaz.

Kendin için istediğini kardeşin için istemen, onu sevindiren şeyin seni de sevindirmesi, onu üzen şeyin seni de üzmesi, onu sana karşı yardım durumunda bırakmaman din kardeşliğinin gereklerindedir. Senden yardım istese yardım et, ister zalim olsun ister mazlum, ona yardım et. Zulmünden onu engelleme ona yardımdır. Netikim Enes'in (r.a) rivayetind; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Din kardeşine zulme uğradığında, zulmünde de yardım et. Denildi ki; Mazluma yardım ederim, Zalime nasıl yardım edeceğiz? Buyurdu ki; Zulmünden men edersin bu ona yardımdır.(r.84.7;Buhari, Melâzım 4;Tirmizi Fiten 68;rs.239)

Kardeşinin durumunu öyle araştırmalısın ki, hiçbir ihtiyacı sana gizli kalmasın ve senden istemek zorunda kalmasın. Onu özür dilemek zorunda bırakma, ihtiyacını karşıla. Eğer ihtiyacının ne olduğunu bilemezsen, kendini ayıpla, günah işlediğinde onun için tevbe et, Ebu Hureyre'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Bir müslümanın diğer müslüman üzerinde altı hakkı vardır. Karşılaştığında selam ver, davet ettiğinde davetine icabet et, senden nasihat isterse yol göster, aksırıp Elhamdülillah dediğinde Yerhamükellah (Allah sana merhamet etsin) de. Hastalandığında kendisini ziyaret et, öldüğünde cenazesine katıl.(cs.2.1973;Buhari

Cenaiz 2; Müslim Selam 4; İbni Mace Cenaiz 1; rs.240)

Yine Enes'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) : Hiç biriniz kendisi için sevdiğini (istediğini) (Müslüman) kardeşi için de sevmedikçe, istemedikçe iman etmiş olmaz. (Buhari, muhtasar.13)

Ebu Hureyre (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) "Ara bozmaktan sakının. Zira o helâk edicidir" buyuruyor.(r.176-8).Müslüman helâk edecek şeylerle uğraşıp da kendini göz göre göre ateşe atmaz.

113. Din Kardeşi Olan Bir Kimseye "Mürai" Demek

Mürai: İkiyüzlü kimse, dalkavuk, riyakâr, münafık demektir.

Bunun nasıl bir suç ve kötülük olduğu manasından açıkça anlaşılmaktadır. En kolay şey, hemen birisine birazcık kızdık mı ilk sözümüz "bırak şu mürai herifi" deriz. Ama ağızımızdan çıkanın ne manaya geldiğini, karşımızdakine nasıl ve ne kadar bir zarar verdiğimizi ve kendimizin ağızımızdan çıkan bu söz dolayısıyla ne kadar amelimizin mahvolacağını düşünmeden sallarız. Hâlbuki bilmediği şeyi mümin kardeşine söylemesi bir sûi zan alâmetidir ki bu da malûmunuz yasaktır.

Mü'min, mü'min kardeşine daima hüsnü zan ile memurdur. Herkesi mü'min, müttaki, bilmek icab ederken bilakis ona riyakârlığa tesbit etmek "ya mürai" diye söy-

leyerek hem günahı kebaire ve hem de amelin mahvına sebep olması, elbette ki çok acı bir şeydir. Zira riya: Ahiret ameliyle dünyayı murat etmeye derler. Bu da kalben olacak şeydir. Bunu da Allah'tan gayrısı kimse bilmez, bilmediğini de kardeşine söylemesi sûi zan alâmetidir. Bu da yasaktır.

114. Süt Çocuğunu Vaktinden Evvel Memeden Kesmek

Süt emen çocuğun süt emmek hakkı iken, ufak tefek bahanelerle onu süttten kesmek, o çocuğa zulümdür.

Yüce Allah Bakara Suresinin 233. ayetinde “Emzirmeyi tamamlamak isteyen için, anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler” buyurur. Şayet süt anneye verilmiş ise o da mukavelesine riayet etmediği ve çocuğu hakkında mahrum ettiği cihetle günahı kebaire irtikâp etmiş olur.

Çünkü annenin sütü kadar çocuğa faideli bir gıda yoktur. Çocuğun büyümesi, gelişmesi, akıl ve zekâsı sonra eksik kalır. Bunun vebali de onu süttten vaktinden evvel kesenleredir.

Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur: İnsanın karakteri süt emdiği anneye göre şekillenir.(Müsned-i Şihab.432.

Burdan da şunu anlıyoruz ki: Bir kadından emen kişinin, o kadının iyilik ve kötülük bakımından ahlâkından etkilenebileceği âdeti halâ geçerliliğini koruyor.

Atalarımız: Her kuşun eti yenmez derler ne müthiş bir kibar kelâm gerçekten de her kuşun eti yenmez. Çocuğumuzu böyle bir durumla karşılaşınca Allah'tan korkan takva sahibi bir anneyi araştırıp ona vermemiz gerektiği bir öğüt olarak karşımıza geliyor. Bu aklımızda bulunsun İnşallah.

115. Layık Olmadığı Halde İyi Görünmek veya Büyük Adam Dedirtmek İçin Kendinde Olmayan Bir Hali İzhar Etmek

Bu gerçekten perişanlık alametidir. Muaz İbni Cebel (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) Efendimiz "Dininde halis ol. Az amel sana kâfi gelir" buyuruyor.(r.20-12) Halis olmak insanın içi ile dışının bir olmasıdır, sözü ile hareketinin uygun olmasıdır. İçi başka dışı başka olmak münafıklık alâmetidir.

Kendisinde olmayan bir hali izhar ederse, gösterirse açığa çıkarırsa bu yalancılık ve riyakârlıktır ki ne kadar iğrenç olan bir şey olur.

116. Komşusuna Karşı Fesadlık Yapmak

Fesad: Bozuk ve fenalık, karışıklık, hakkına tecavüz edip zulmetmek demektir.

Yakın akraba hakkından sonra, komşu hakkı en önde gelir.

Dinimiz komşu hakkına çok büyük önem vermiştir. Ai-

şe'nin (r.a) rivayet ettiği bir hadisi şerifte Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor: Cebrail bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki, komşuyu komşuya mirascı kılacak sandım. (Ebu Davud Edeb 123; Müsned, 2.85.160.259; r.375.1)

Cabir'in (r.a) rivayetinde; Peygamber (s.a.v) şöyle buyuruyor: "Üç çeşit komşu vardır:

1-Bir hakkı olan komşu: Gayr-i Müslim (kitap ehli) olan komşudur. Bunun sadece komşuluk hakkı vardır.

2. İki hakkı olan komşu: Akraba olmayan komşudur. Bir komşuluk hakkı ve İslâm hakkı vardır.

3- Üç hakkı olan komşu: Bu akraba ve müslüman olan komşudur. Komşuluk hakkı, akrabalık hakkı ve İslâm hakkı vardır. (cs.2.1939)

Komşuların birbirlerine karşı İslâm'ın emrettiği esaslar dâhilinde davranmaları icap eder.

Komşu komşuyu çekememek, birbirlerine karşı haset içinde olmak ve fesatlık yapmak yasaklanmıştır. Esasında fesatlık yapmak bütün müslümanlara karşı kötü bir huydur.

Komşu birbirine eza etmemeli. Enes (r.a) rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah (s.a.v) "Komşusuna eza eden bana eza etmiş olur. Kim komşu ile kavga ederse, benimle kavga etmiş olur. Benimle kavga eden de Allah'la kavga etmiş olur" buyuruyor.(r.395-7) Ne kadar önemli. Onun

içindir ki komşu ile gayet güzel geçinmeli ve dua etmelidir.

Komşuluğun önemine binaen; birkaç hadis yazıp bu konuyu da kapatalım:

Hz.Aişe'nin (r.anha) Resulullah (sav) bana kırk eve kadar komşuluk tavsiye etti. On bu taraftan, on bu taraftan, on şu taraftan,on şu taraftan.(r.157.3)

Hz.Ali'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Evden evvel komşu, yoldan evvel refik (arkadaş) göçten evvel azık.(r.198.10)

İbni Abas'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Kendisi doyup da, komşusu aç olan kimse mümin değildir.(r.362.3)

Ebu Sureyh'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Vallahi mümin olamaz, vallahi mümin olamaz, vallahi mümin olamaz denildi ki kim ya Resulallah buyurdu ki: Komşusu şerrinden emin olmayan kimse.(r.456.6)

İbn Abbas'ın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efen-dimiz şöyle buyurmuşlardır

Biriniz mülkünü satmak istediğinde önce komşusuna teklif etsin buyurmuştur.(cs1.240)

117. Allah'ın İsminden Gayrıyla Yemin Etmek.

Her kim Allahü Tealâ'nın mübarek ismi şerifinden gayrı bir şeyle yemin ederse Allah-ü Teala Celle ve alâya şirk koşmuş olur. Şirk ise af olmayan günahlardandır. Malûmunuz olduğu üzere şirk hakkında bir nebze (1) günahta bahsetmiştik. İbni Ömer (r.a.) rivayet ettiği bir Hadis-i şerifte Rasulullah (s.a.v.) "Allahtan başkası üzerine yemin eden şirk etmiştir" buyuruyor (r.419-4)

Şifaül-Mü'minin kitabında olan yüz yirmi beş büyük günahın yüzonyedisini bu kitapçıkta topladık ve siz okuyucularımıza sunmuş olduk.

Kölelerle ilgili günahlar, günümüzde kölelik durumu olmadığından kayda alınmamıştır.

Malûmunuz büyük günahlar bunlarla sınırlı değildir.

Mevlâ cümlemizi tüm günahlardan muhafaza buyursun. Âmin.

TEVBE

Bunca günahtan sonra bir de Tevbe'den bahsetmek gerekir.

Yüce Allah (c.c) Yüce Kitabının Tahrim Suresinin 8.inci ayetinde mealen Şöyle buyuruyor : "Ey iman edenler! Samimi bir tevbe ile Allah'a dnn.

İstaĒfar: Ya Rabbi zr dilerim demek;

Tevbe: Ya Rabbi ! Bir daha yapmayacaĒım demek.

Őeriat ıstılahında tevbe Őöyle tarif edilir : " ĆirkinliĒinden dolayı günahı terk etmek, iŐlenen günaha piŐman olmak, tekrar iŐlememeye azmetmek, kaza yoluyla telafisi mümkün olan amelleri telâfi etmektir.

Tevbe Yüce Allah'ın mmet-i Muhammed'e ihsan ettiĒi mühim bir baĒıŐtır. Onun iĀindir ki, kulun iŐlediĒi günahlar sebebiyle kendini mitsizliĒi atmasına gerek yoktur. Pişmanlık duyup bir daha o günaha girmemeye azmetmesi yeterlidir.

Tevbe: Kötülüklerden, kötü oldukları iĀin, pişmanlık duyarak, onları yapmaktan dolayı kederlenerek, kılıĀla kesilse, ateşte yakılsa bile süt memeye dnmedikĀe bir daha ktlĒe dönmemeye azmederek nefislerini bu

duygu üzerine, hiç kimsenin çeviremeyeceği bir şekilde yerleştirerek tevbe etmektir.

H.z.Ali (r.a)'dan rivayet edildiğine göre,o bir bedevinin : "Allah'ım senden bağış diliyorum,sana tevbe ediyorum," dediğini işitmişti ve: " Ey adam Tevbe de dil çabukluğu yalancıların tevbesidir" dedi.Bedevi : " O halde tevbe nedir?" diye sordu.Hz.Ali (r.a) şu karşılığı verdi:

"Tevbe ancak şu altı şeyi içerisinde toplayandır:

- 1- Günahlara pişmanlık duyman,
- 2- Farzları iade etmen yani namaz, oruç ve zekâtı kaza etmen.
- 3- Zulümleri reddetmen,
- 4- Hasımlarla helâlleşmen,
- 5- Bir daha günaha dönmemeye azmetmen,
- 6-Nefsini masiyet içerisinde büyüüttüğün gibi Allah'a taatte eritmen ve ona günahın tadını tattırdığın gibi, taatin acısını tattırmandır."(rb.9.170)

Tevbe " Geçmiş günahlardan dolayı sürekli ağlamak, bir daha günaha düşmekten korkmak, kötü dostları terk etmek, cennetliklerle birlikte olmaktır.

Tevbeden maksat, işlenen günahı terk etmek, bir daha o günaha dönmemektir.

Pişmanlıkta hem o günahı terk etme, hem de o

günaha tekrar dönmeme niyeti vardır.

Pişman olan kimse mânen arındığı, temizlendiği için Allah işlediği günahlara bir sünger çekmektedir. Dolayısıyla da hiç günah işlememiş gibi ter temiz hale getirmektedir.

Bu Yüce Allah'ın ümmeti Muhammed'e ihsan ettiği mühim bir bağıştır. Onun içindir ki, kulun işlediği günahlar sebebiyle kendini ümitsizliğe atmasına gerek yoktur. Pişmanlık duyup bir daha o günaha girmemeye azmetmesi yeterlidir. Ebu Sait el-Ensari (r.a) rivayetinde; Resullullah (sav) şöyle buyurmuştur: Pişmanlık tevbedir. Günahından tevbe eden, hiç günah işlememiş gibidir. (cs.3.3811)

Tevbenin Başlangıcı

İmam Gazali,(Hz) leri, Minhac'ül-Abidin adlı eserinde şöyle der: Tevbenin başlangıcı üçtür.

Birincisi: Günahlarının sonucunun çirkinliğini hatırlamak;

İkincisi: Allah'ın takat getiremeyeceğin gazabının ve hoşnutsuzluğunun sonucunu hatırlamak;

Üçüncüsü ise: Zayıflığını ve imkânların azlığını hatırlamaktır.

Güneşin ısisına, polisın tokatına, karıncanın ısırma-

sına dayanamayan insanoğlu cehennemın ateşine, zebanilerin kamçısına, kocaman yılanların ısırmasına ve ateşten yaratılan katır gibi akreplere nasıl dayanır. Gazabından ve azabından Allah'a sığınırız.

Tevbenin Kısımları

Tevbe iki kısımdır. Zahir ve Bâtin.

Zahir tevbe: Görünen günahlardan tevbedir. Bu da günahları terk etmek ve organları yaratılış gayesi içinde yani ibadette kullanmakla olur.

Bâtin tevbe: Kalbin içteki gizli günahlardan tevbesidir. Bâtin günahların terki de, dil sussa bile kalbin susmadan zikirde bulunmasıdır. Ümmü Habibe (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Adem oğlunun bütün sözleri lehine değil aleyhinedir. İyiliği tavsiye etmesi, kötölükten sakındırması, Aziz ve Celil olan Allah'ı anması müstesna dır. (İbn Mace, Fiten 12;cs.3058)

Yani Kul, kötölükten uzaklaşır, kendini, amelini, yaşayışını, konuşmasını, hareketlerini, tutum ve davranışlarını düzeltirse şunu adımız gibi bilelim ki, Yüce Rabbim de kulunun durumunu düzeltir. Aldığı nimetleri ona iade eder. Öyleyse mü'mine düşen görev, hemen tevbe edip güzel amel işlemektir. Çünkü yüce Rabbim: İyilikler kötülükleri giderir buyuruyor.

Müslüman olan herkese, sabah akşam Allah'a tevbe

etmesi ve onu ertelememesi vaciptir. Ebu Musa'nın (r.a) rivayetinden; Resulullah (sav) efendimiz Şöyle buyurmuşlardır: Şüphesiz Allah'ü Tealâ gündüz günah işleyenlerin tevbe etmeleri için geceleyin rahmet elini açar, gece günah işleyenlerin tevbe etmeleri için gündüzleyin rahmet elini elini açar. Bu durum güneş batıdan doğuncaya kadar devam eder. (Müslim Tevbe,31; Müsned, 4.395,404,cs.1.1059)

Daha önceki milletlere, bir günah işledikleri zaman, helâl olan şeyler, haram edilirdi. Onlardan birisi günah işlediğinde, kapısında asılı şöyle bir yazı ile karşılaşırdı :“ Falanca adam bir günah işledi, Onun tevbesi de şöyledir.” Allah'ü Tealâ, bu ümmete tevbeyi kolaylaştırarak şöyle buyurmuştur:

Kim bir kötülük yapar yahut nefesine zulmeder de sonra Allah'tan mağfiret dilerse, Allah'ı çok yarlıgayıcı ve esirgeyici bulacaktır.(Nisa.110)

Allah buyurdu: Ben sana emretmişken seni secde etmekten alıkoyan nedir nedir? (iblis):Ben ondan daha üstünüm. Çünkü beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın, dedi.(A'raf 12)

Allah: Öyle ise,” in oradan!” Orada büyüklük taslamak senin haddin değildir. Çık! çünkü sen aşağılıklardansın! buyurdu.(A'raf.13)

İblis: Bana (İnsanların) tekrar dirilecekleri güne kadar

mühlet ver,deği.(A'raf.14)

Allah: Haydi,sen mühlet verilenlerdensin, buyurdu.
(A'raf.15)

İblis dedi ki: Öyle ise beni azdırmama karşılık, and iç-
rim ki, ben de onları saptırmak için senin doğru yolunun
üstüne oturacağım. (A'raf.16)

“Sonra elbette onlara önlerinden, arkalarından, sağla-
rından,

sollarından sokulacağım ve sen, onların çoklarını şük-
redenlerden bulmayacaksın!” dedi.(A'raf.17)

Ebu Said (r.a)'ın rivayet ettiği bir hadisi şerif de; Re-
sulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Şeytan
dedi ki: Yarabbi!” İzzetin hakkı için canı çıkıncaya kadar
onları iğfal edeceğim.” Rab de buyurdu ki: İzzetim
Celâlim hakkı için istiğfar ettikçe, Ben de onları affede-
ceğim.”(r.102.3)

Allah'ü Tealâ'nın kullarına olan şefkat ve merhame-
tine bakınız ki, bir sürü günahları işledikten sonra bile,
onlara “Ey mü'minler! toptan Allah'a tevbe ediniz!”
(Nur.31) tevbe ettikten sonra kullarını sevdiğini de açık-
ça belirtiyor.” Allah, tevbe edip temizlenenleri se-
ver”.buyurmaktadır.(Bakara.222)

Ebud derda'nın (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav)
Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Elinizden geldiğince
çok istiğfar edin. Çünkü Allah katında kurtuluşunuza

bundan daha iyi vesile olacak ve Allah'ın bundan daha çok sevdiği bir şey yoktur. (Hakim Müstedrek, 2659, cs.2.1460)

Tevbenin Mertebeleri

Tevbenin Dört mertebesi vardır.

1-Tevbe ismiyle ilgili ve ona özgü bir mertebedir ki, Allah yoluna giren sülük erbabının ilk derecesidir. Bu mertebe, ya da derece nefs-i Emmare ile ilgili olup tüm mü'minlere ait bir mertebedir. Bu mertebe her türlü yasaklanmış şeyleri (menhiyat) bırakmayı, emredilenleri de yapmayı gerekli kılar. Ayrıca insanın yaptığı zulüm ve kötülükler sebebiyle helâlık dilenmesi, daha önce yaptıklarına pişmanlık duyması gerekmektedir. Bundan böyle bir daha o eski yaptıklarını dönmek de yine bu birinci mertebeliklerin yapması gereken görevlerdir.

2.“ İnabe” mertebesi

Bu,Nefs-i Levvame'yi ilgilendirir.Bu,mü'minlerin havassı yani seçkinleri içindir.Bu mertebedeki mü'minler dünyayı ve dünya ile ilgili lezzetleri bırakan,ahlâklarını temizleyip arıtan,kendi nefislerine,heva ve isteklerine boyun eğmekten uzak kalanlardır.Çünkü “İNABE” kalble ilgili niteliklerdendir.Nitekim:...ve Allah'a yönelmiş bir kalb ile gelen kimselere...(Kaf.33) buyurulmuştur.

3-Evbe” mertebesi: Bu nefs-i mülheme'ye ait olan mertebedir. Bu mertebeye ulaşabilenler Allah'ın veli kul-

larından olup da, bunlardan da özel bir mevkiye gelebilenlerin elde ettikleri mertebedir."Evb" veya " Evbe" dönüşmesi gereken yere dönüp yönelmektir. Mü'minin şevk ve iştiyak duygularından

Allah ile karşılaşmaya ve buluşmaya dönmesidir. Eğer bir nefis " Evbe" mertebesini kazanırsa, bu durumda ruh makamına ulaşır. Doğrusu her türlü günahlardan uzaklaşmak suretiyle arzuyla Allah'a yönelen bir kimsenin belirtileri, halkın içine girmeyi bırakıp uzlete çekilmesi, yarattıklarından uzaklaşıp Hak ile ünsiyet kazanması, gerçek anlamıyla Allah için nefsiyle cihat etmesidir.

4-Nefs-i Mutmainne" mertebesi. Bu, peygamberlerin ve bunları izleyen velilerin elde ettikleri bir mertebedir. Nitekim: Yüce Allah Rabbine dön (Fecr.28) ayeti bunun delilidir. Bu hal, ilâhi yardımın peygamberler ve velilerin ruhlarındaki cezbe halidir.(rb.1.148)

Tevbenin Hükümü

Yüce Allah Nisa Suresinin 17.ayetinde: Allah'ın kabul edeceği tevbe, ancak bilmeden kötülük edip de sonra tez elden tevbe edenlerin tevbesidir; işte Allah bunların tevbesini kabul eder.

Hikmet sahibi olan Yüce Allah (c.c),tevbe edene ceza vermez. Onun için mü'min, günah işlediği zaman, tevbe ve istiğfarda bulunup, mülkün sahibi ve tevbeleri kabul edip, mümini bağışlayan Allah'a yönelmeli O'na

koşmalıdır. Hz.Peygamber (sav) buyuruyor ki: Kulun canı çıkmadığı sürece, Allah kulunun tevbesini kabul eder. İşte o andan sonra, kişinin varacağı yer belirlenmiştir. Ne iman, ne de inkâr fayda vermez artık.

Allahü Tealâ: Fakat azabımızı gördükleri zaman, imanları onlara fayda vermeyecektir.(mü'min.85) buyurur. Onun için insanın, can boğaza gelmeden ve ölümle karşılaşmadan önce tevbe etmesi gerekir. Bu vakte kadar yapılan tevbe geçerlidir, çünkü yalvarma kalıcıdır. Pişman olmak ve kötü eylemlerde bulunmamaya karar vermek de geçerlidir.

Tevbe etmek, mü'minlere farzdır ve dört şartı vardır :

Kalple pişmanlık duymak, davranışlarla kötülükleri terk etmek,buna benzer bir kötülüğü bir daha işlememeye karar vermek,bunları yapmış olmaktan dolayı, Allah'tan utanmak ve başkasından değil, yalnızca O'ndan korkmaktır.

Hasan-ıBasri (r.a)'ın,"istiğfarımızın bile, istiğfara ihtiyacı vardır" sözü konusun da. Kurtûbi (r.a): Bu söz, kendi zamanı için geçerliydi. Ya şimdi yaşasaydı acaba nasıl düşünürdü? İnsanları görüyorsunuz, zulme dalmışlar, zulümle karşı ihtirastan kurtulamaz hale gelmişler, Ellerinde tesbih var. Günahlarına tevbe ettiğini zannedersin. Halbuki, alay edip, dalga geçiyorlar. Gözü başka yerde gönlü başka yerde, dili tesbihte. Allah'ın ayetlerini alaya

alandan daha zalim kim olabilir? Buyurur.

İbn Mes'ud (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: Allahu Tealâ bir kulu sevdiğinde; Onu kendisi ile ittihaz eder.(Kulu kendisi ile meşgul eder) zevce ve çocukları ile meşgul etmez.(r.25.1)

Gerçekten pişmanlık duymak gerekir. İşte hadisi şerif gördünüz Yüce

Allah bir kula hayır dileyince, o kulunu kendisi için seçer ve kalbinde bir lâmba (ışık) meydana getirir. Böylece, hakla batılı birbirinden ayırır, nefsinde olan ayıpları görür, dünyayı ve dünyadaki basit şeyleri terk ederek, dünyanın yularını bırakır. Enes'in (r.a) rivayetinde; Efendimiz (sav) : Allah'ü Tealâ bir kulunu sevdiğinde ona dünya işlerini kapar, ahiret işlerini açar buyurur.(r.25.3)

Tevbenin Kabulü

Tevbe bir şeyden dönmektir, vazgeçmek demektir. Bir günah işledikten sonra hemen tevbe yapılması vaciptir. Bundan önce ise, dönülen yani tevbe edilen günahın, günah olduğunu bilmek gerekir.

Tevbenin kabulü için dört şart gerekir:

1- Fasıklardan ayrılma,

2- Salihlere katılmak,

3- Allah'a ibadet ve itaata başlamak, eğer tevbe, samimi bir şekilde yapılmışsa, görürsünüz ki bede-

nin organları, niçin yaratılmışsa, onu yaparlar, yaratana boyun eğerler. Ağacın kökü sağlam olunca, dallarının meyve vermesi gibi.

4-Dünya sevgisinden uzaklaşmak.

TÖVBE VE İSTAĞFARLARIN EFENDİSİ:

SEYYİDÜL İSTİĞFAR DUASI (ARAPÇASI)

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خَلَقْتَنِيْ وَاَنَا عَبْدُكَ
وَاَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ. اَعُوْذُ بِكَ
مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، اَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَاَبُوْءُ
بِذَنْبِيْ فَاغْفِرْ لِيْ فَاِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ

Seyyidül İstiğfar Duası Türkçe Okunuşu

Allahümme ente Rabbî lâ ilahe illâ ente halaktenî ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve vâ'dike mes'tetâtü eüzü bike min şerri mâ sanâtü ebû'ü leke bi-nîmetike aleyye ve ebû'ü bizenbî fağfirlî feinnehû lâ yağfırüz-zünûbe illâ ente.

Şeddad bin Evs'in (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Tövbe ve istiğfarların efendisi şöyle dua etmendir: " Allah'ım, Sensin Rabbim! Senden başka hiçbir ilâh yok. Beni Sen yarattın. Ben senin kulunum. Ve gücüm yettiğince Sana verdiğim söz ve vaad üzereyim. Yaptıklarımın şerrinden Sana sığınıyorum. Senin üzerimdeki nimetlerini ve benim yaptığım günahları itiraf ediyorum. Günahlarımı bağışla! Şüphesiz günahları Senden başka hiç kimse bağışlayamaz.

Gündüzleyin kesin inanarak bunu okuyon bir kimse akşama varmadan ölürse Cennetliklerdendir. Geceleyin kesin inanarak bunu okuyan bir kimse de sabaha varmadan ölürse Cennetliklerdendir.(Ebu Davud,Edeb:101;cs.2.2378)

TEVBE İLE İLGİLİ HADİSİ ŞERİFLER

Enes'in (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav)şöyle buyurmuştur: Kul tövbe ettiği zaman Allah onun günahlarını hafaza meleklerine unutturur, keza bunu onun uzuvlarına ve arzdan bilinlere de unutturur ki, Allah'a mülâki olduğunda, günahı sebebiyle aleyhine şahitlik yapacak kimse kalmasın. (r.38.7.)

" devesini ansızın bulmasından doğan sevincinden daha fazla sevinç duyar. (r.344.8.)

Enes'in (r.a.) rivayetinde; Resulullah (s.a.v.): Her insan hata eder hata edenlerin en hayırlıları ise tövbe edenlerdir. (cs.3008.)

İbni Abbas'ın (r.a.)rivayetinde; Resulullah (s.a.v.): Günahı bırakmadan istiğfar eden Allah'la alay ediyor demektir. (r.197.2.)

İbni Abbas'ın (r.a.) rivayetinde; Resulullah (s.a.v.): Ben Allah üzerine şahadet ederim ki hiçbir akıllı kimse yoktur ki, ayağı sürçsün de (bir günah işlesin de) tövbe ettiğinde Allah onu affetmesin. Tekrar işler, tekrar af olunur. Tekrar işler, tekrar af olunur. Taki cennete gidene kadar. (r.151.6)

İbni Mes'ud'un (r.a.) rivayetinde; Resulullah (s.a.v.) Tövbe günahı sonra o günahı bir daha yapmamaktır.(r.198.5.)

Resulullah (s.a.v.): Allah kuluna işlemiş olduğu bir takım günahlardan dolayı bile tövbesi sebebiyle fayda sağlar. (m.ş.143.)

Ebu Musa (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Şüphesiz Allah'ü Tealâ gündüz günah işleyenlerin tövbe etmeleri için geceleyin rahmet elini açar, gece günah işleyenlerin tövbe etmeleri için gündüzleyin rahmet elini açar. Bu durum güneş batıdan doğuncaya kadar devam eder. (cs.1059.)

Ebu Hureyre (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Kul bir günah

işlediği zaman kalbinde siyah bir nokta meydana gelir. Eğer tövbe ederse o leke kaldırılır. Tekrar günaha dönerse o leke büyür ve kalbini tamamı ile örter. (r.26.9.)

Ubey b. Kab (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Gerçek tevbe, günahı işlediğin anda pişmanlık duyman, Allah'dan affını dilemen sonra da o günahı bir daha işlememendir. (cs.1831)

Enes (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Bir günah işlediğin zaman derhal tövbe et (günah) gizli ise gizli aleni ise aleni. (r.25.11.)

İbn Ömer'in (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah can boğaza gelmedikçe kulunun tevbesini kabul eder. (Müsned. 2.132, 153,425; Tirmizi Deavat,98,İbn Mace zühd,30;cs.1.1099)

Safvan bin Assal'ın (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Allah, tevbe için batı tarafında genişliği yetmiş yıllık mesafe olan bir kapı açmıştır. Güneş o taraftan doğuncaya kadar bu kapı kapanmaz.(b.tarihinden.5838;cs.3.2810)

İbn Abbas 'ın (r.a.) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Günahından tevbe eden günah işlememiş gibidir. Günah işlemeye devam ettiği halde dil ucuyla Allah'tan af dileyen kimse de Rabbiyle alay eden kimse gibidir. Bir kimse müslüman birine eziyet ederse ondan dolayı yerde biten hurma ağaçları kadar günah

kazanır.(cs.2.1816;Beyhaki 3387)

Muaz bin Cebel'den (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: Aziz ve celil olan Allah'tan gücün yettiğince korkmaya çalış. Her taşın ve ağacın yanında Allah'ı an. Bir günah işlediğinde hemen arkasından tevbe et. Gizli işlediğin günaha gizlice, açıkça işlediğin günaha açıkça tevbe et. (Taberani kebir. (4.332; cs.2.2670)

Ebu Said el-Ensari'nin (r.a) rivayetinde; Resulullah (sav) şöyle buyurmuşlardır: Pişmanlık tevbedir. Günahından tevbe eden, hiç günah işlememiş gibidir.(cs.3.3811)

İSTİĞFAR

Enes (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Size derdinizi ve devanızı söyleyeyim mi? Haberiniz olsun ki sizin derdiniz günahlar, devanız ise istiğfardır (r.166.6.)

İbni Abbas (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Her kim istiğfar etmeye devam ederse, Allah onun sıkıntısını neşeye çevirir. Darlığına bir çare bulur. Ummadığı yerden kendisini rızıklandırır. (rb.2.147.r.408.6)

Hz. Aişe (r.a.nha) Resulullah (s.a.v.): Günahını kötü görüp ondan pişmanlık duyan kimse istiğfar ile bağışlanma talebinde bulunmasa da bağışlanır. (r.376.6. m.ş.849)

Zubeyr (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Kim amel defterinin kendisini sevindirmesinden hoşlanırsa istiğfarı çok etsin. (r.396.14.)

Ebu. Bekre (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Günde yetmiş ke-re günah yapsa da istiğfar eden adam isyanda ısrar ediyor sayılmaz. (r.370.16.)

Enes'in (r.a.) rivayetinde; Resulullah (s.a.v.): Kalpler tıpkı demir gibi paslanır. Cilasası istiğfardır. (cs.1328.)

Ebud Derda (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Elinizden

geldiğince çok istiğfar edin. Çünkü Allah katında kurtuluşunuza bundan daha iyi vesile olacak ve Allah'ın(c.c.) bundan daha çok sevdiği bir şey yoktur. (cs.1460)

Enes (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Benimde kalbime arada bir kapanıklık gelir ve Cenabı hakka günde yüz kere istiğfar ederim. (r.140.5.)

Ebu Said (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Şeytan dedi ki Yarabbi izzetin hakkı için canı çıkıncaya kadar onları iğfal edeceğim Rab de buyurdu ki: İzzetim Celalim hakkı için istiğfar ettikce, Ben de onları affedeceğimr. (r.102.3.)

Ebud Derda (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Sükütu tefekkür, bakışı ibret ve defterinde çok istiğfar olan kimse iflah oldu. (r.78.1.)

Enes (r.a.) Resulullah (s.a.v.) Allah (z. c. Hz.) leri buyurur: Muhakkak ki, Ben ehli arza azap etmiye kast ederim de, evlerime devam edenlere, Benim için birbirini sevenlere, seherlerde istiğfar edenlere baktığım zaman ondan sarfı nazar ederim. (r.515.3.)

Osman (r.a.) Resulullah (s.a.v.): Arz üzerinde iki eman sebebi vardır. Ben emanım ve istiğfar da emandır, ben kalmıyacağım ama istiğfar emanı kalacak. Şu halde her günah ve kusurda istiğfara devam edin. (r.325.14)

Ebu hureyye (r.a.) Resulullah (s.a.v.): adamın cennette derecesi yükseltilir, sebebini sorar: yarabbi bu lütuf ne-

reden? Çocuğunun senin için yaptığı istiğfar ve dualardan, denir. (r.99.9. cs.1146)

Ebu Hureyre (r.a.) Rasullullah (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: Tasattuk edecek malı olmayan kişi mü'min erkek ve kadınlar için istiğfar etsin. Bu onun için sadakadır.(mz.17597)

Büyük günahlar kitapçığı burada sona ermiştir. Hamdolsun Âlemlerin Rabbi Yüce Allah'a Cenabı Hakk'ın selam, rahmet ve bereketi üzerinize olsun Sevgili ve kıymetli okuyucu kardeşlerim.

Atillâ MURATOĞLU

BİBLİYOGRAFYA

1- Ruhu'l Beyan tefsiri İ.Hakkı Bursevi M.Ali Sabuni, Damla.yay. 1995.İstanbul.

2- Sahihi Buhari muhtasarı. Polen yay.2008.İstanbul.

4-Sahihi Müslim Polen yay.2008 İstanbul.

5- Tergib ve Terhib. Burak Pasmaz-Ahmet Arpa Hikmet yay.İstanbul.

6-Cem'ul Fevaid Ocak yayıncılık. M.Bin Rudani 2008.İstanbul.

7-Mecma'uz Zevaid Ocak yay.Nurettin El Heysemi.2010.İstanbul.

8- Ramuz El- Ehadis Cevat Akşit,Lütfi Doğan Mil-san.1982 İstanbul.

9- Camiü's- Sağır Muhtasarı Yeni Asya Neş.2008 İstanbul.

10-Müsned-i Şihap Kuzai. Armağan kitaplar.2005. Konya.

11-Riyazü's Salihin İmam Nevevi Ocak yay.İstanbul 2010.

12- Sünen-i Tirmizi. Konya Kitapçılık 2007

13-İhyau- Ulümi'd-din Ahmet Serdaroğlu Bedir yay.1974.İstanbul.

14- Diyanet İs.İl Diy Yay.

15-Mü'minleri Vaz'lar.Sönmez Yay.1980 İstanbul
M.zahit Kotku.

16-K.Sitte.Prf Dr.İ.Canan Akçağ yay. Ankara. 2016

YAYINLANMIŞ ESERLERİ

- 1- Ümit Kapısı
- 2- Müslümanın 24 Saati
- 3-Şeytanın tuzakları ve korunma yolları
- 4-7'den 70'e genel manevi hastalık Gıybet
- 5-Selam ve Selamlaşma
- 6-Sabır
- 7-Rahmet Kapısı 45 Konuda 1501 Hadis-i Şerif
- 8-Unutulan sünnet Hacamat ve Sülük
- 9- Büyük Günahlar
- 10-45 Konuda 1666 Hadis-i Şerif
- 11-46 Konuda 1688 Hadis-i Şerif
- 12-Peygamber (s.a.v.) Efendimiz'in Şemail-i Şerifi
- 13-Ölüm ve Ötesi
- 14- Peygamber (s.a.v.) 'in Ehl-i Beyti ve Kerbela Faciası
- 15- Müslüman'ın 365 Günü
- 16- Önemsenmeyen Haram. Faiz
- 17- Livâta

